National Library
Bibliotheque Nationale
JUIL 30 1980
JULY

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited

Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York: Editor V. IRBE, 4036 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. JAUNKALNIETIS, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Cressento, Ca 91214.

NR. 28 SESTDIENA, 1980. GADA 19. JŪLIJS, 30. GADS SATURDAY, JULY 19, 1980

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 75 centu

Kanadiešu laikraksts par regatu Tallinā

Laikraksta The Toronto Sun līdzstrādniekam Robertam Makdonaldam Igauņu centrālās padomes viceprieksšēdis un politiskās nozares vadītājs Lāss Leivats intervijā izteicies: Tas būs pirmais gadījums vēsturē, kad vienas daļas olimpisko spēļu notiek okupētajā citas valsts territorijā — Igaunijā, kuŗu sarkanarmija okupējusi kopš 1940. gada, pēc Pad. savienības un hitleriskās Vācijas parakstītā slepenā līguma. Tajā pašā laikā iebrucēji sabradāja abas pārējs brīvību mīlošās valstis — Latviju un Lietuvu.

Igauņu pārstāvis intervijā norādījis, ka Kremļa valdnieki plānojuši lielu propagandu, rīkojot burāšanas sacīkstes Tallinā, jo piedaloties starptautiskām olimpiskām vienībām, Maskava vēlējusies panākt, lai pasaule de facto atzītu viņas tiesības uz Baltijas valstīm un to iekļaušanu Pad. savienības imperijā. Rakstā kanadiešu žurnalists arī pieminējis 1940. gada 13. un 14. jūnija masu deportācijas Baltijas valstīs, kad 100.000 baltiešu lopu vagonos nosūtīti uz vergu darbu nometnēm un cietumiem, kur viņi miruši. Arī vēlākajos gados Kremlis mērķtiecīgi izdara baltiešu genocīda politiku, izdarot pārkrievināšanu, spaidu kārtā izsūtot baltiešus uz citiem padomju impērijas apgabaliem, un to vietā ieved simttūkstošiem krievu. Arī krievu valodas mācīšana ir obligāta.

Igauņu kultūras festivāls Esto-80 jūlija otrā nedēļā Stokholmā pulcinājis ap 20.000 igauņu no visas brīvās pasaules, no Kanadas vien ap 1300 igauņu, no tiem pāri par 1000 dalībnieku no Toronto. (Zviedrijā dzīvo ap 30.000 igauņu). Stokholmā rīkoja protesta demonstrācijas pret 40 gadu ilgo Igaunijas okupāciju un pret olimpisko spēļu rīkošanu Tallinā. Baltieši visu laiku bijuši viena no neđaudzajām etniskām grupām, kas norādījuši uz Krievijas ambīcijām, slēpjoties internacionālā komūnisma aizsegā, lai īstenotu savus pasaules iekaŗošanas plānu. Pad. savienība iesūtījusi Tallinā 10.000 krievu, lai tie palīdzētu izbūvēt olimpiskās celtnes. Šiem krieviem ierādītas jaunas dzīvokļu mājas, kur ir daudz labāki un lētāki dzīvokļi nekā pašiem igauņiem. Pēc olimpiadas beigām vairums iebraucēju paliks Tallinā uz pastāvīgu dzīvi, tā veicinot pārkrievināšanu.

Jau pirms padomju invāzijas Afganistānā Norvēģijas burāšanas vienības paziņoja, ka nepiedalīsies sacensībās okupētajā Igaunijā. Pēc Afganistānas okupācijas uz Tallinu atteikušās iet Britānijas, Austrālijas, Francijas un Šveices regates. Kanadiešu žurnālists raksta beigās pieminējis arī Brīvo olimpiadu šī mēneša sākumā Etobiko simtgades stadionā Toronto un ka visu šīs olimpiadas atlikumu izlietos sirdsapziņas cietumnieku un viņu ģimeņu atbalstam Pad savienībā un Afganistānas bēgļu palīdzībai.

(Is)

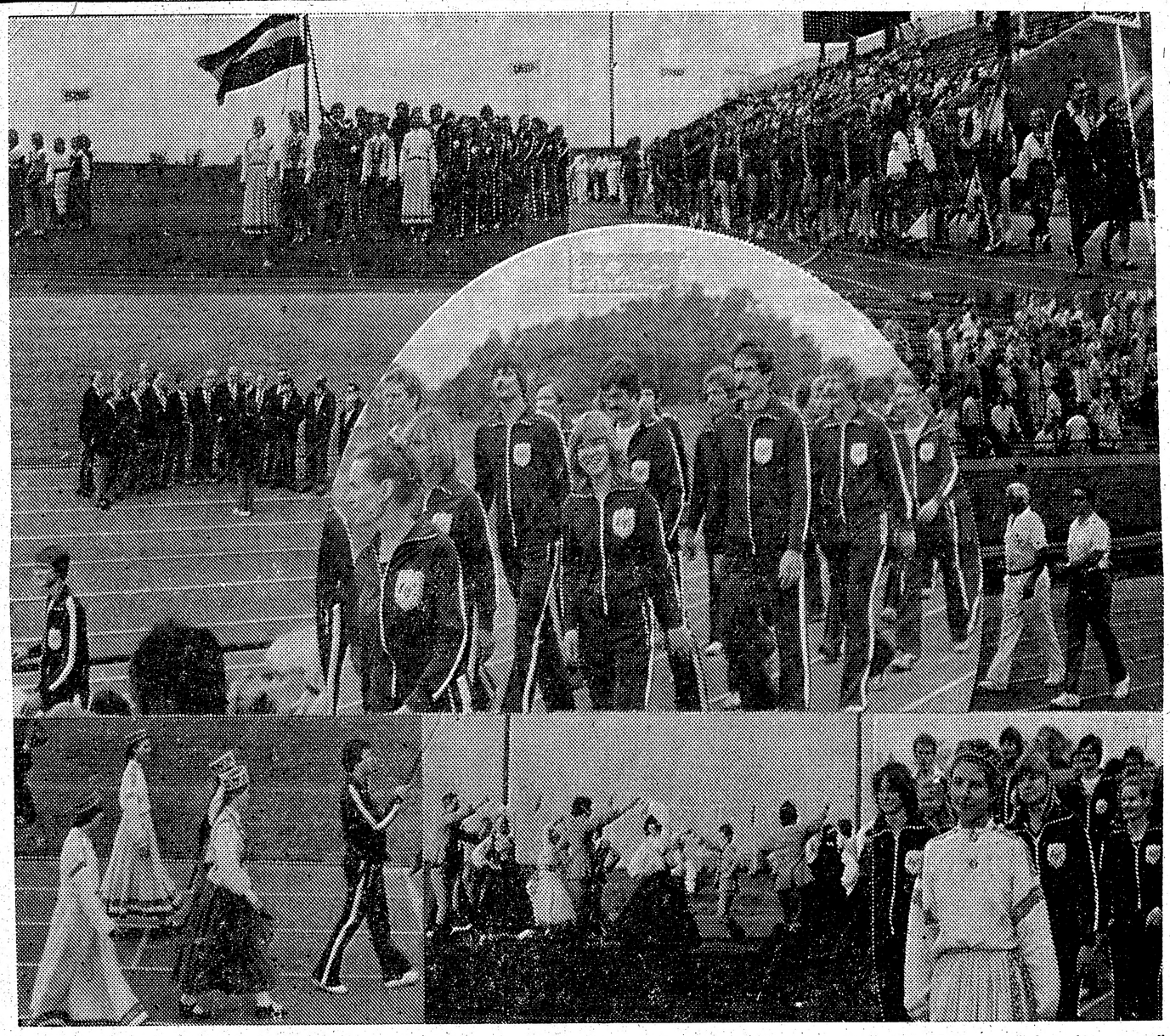

Aina no Brīvās olimpiadas Toronto. Norberta Sebra fotomontāža

Ronalda Rēgena kronēšana

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Aizvadītajā nedēļā pasaules uzmanības centrā atradās Detroita, kur četru dienu ilgā kongresā republikāņu partija izraudzīja savu kandidātu turpmākajām ASV vēlēšanām. Patiesībā kandidāta izvēle jau izšķīrās priekšvēlēšanu kampaņā, un kongresam atlika tikai lielā vienprātībā apstiprināt gubernātora Ronalda Rēgena kandidatūru. Un tā bez pārspīlējuma Detroitas kongress izvērtās par Ronalda Rēgena kronēšanas ceremoniālu. Viņa popularitāte tautā nepārtraukti aug, un ja vēlēšanas būtu notikušas aizvadītā nedēļā, Rēgens būtu bijis par 15% priekšā tā dēvētās trešās partijas kandidātam un pašreizējam prezidentam Džimijam Kārteram.

Interesantākais, ka Andersons pašreiz esot par mata tiesu pat priekšā Kārteram. Politiskie vizinji pieļauj varbūtību, ka novembŗa vēlēšanās neviens no trim kandidātiem nedabūs nepieciešamo balsu vairākumu un jaunais prezidents sarežģītā procesā būs jāizrauga amerikāņu likumdevējam. Šķiet, ka politiskā klimata vēji patiesi daudz labvēlīgāki Rēgenam nekā Andersonam vai Kārteram. Jāņem vērā, ka amatā esošam prezidentam ir nenoliedzamas priekšrocības vēlētāju uzmanības piesaistīšanai.

Lai iegūtu lielāku strādnieku un minoritāšu atbalstu, Rēgens priekšvēlēšanu kampaņas vidū izšķīrās iet pie tautas — uzņemt tiešu kontaktu ar vēlētājiem. Šī taktika izrādījās pareiza. Vairāku vadošu arodbiedrību vadītāji, kas republikāņu partiju uzskatīja par naidīgu organizētiem strādniekiem, tagad savus uzskatus maina. Varbūt tā nebija sagadīšanās, ka republikāņu partijas kongress notika tieši Detroitā, kur patlaban bezdarbnieku skaits ir divtik liels kā citās rūpniecības lielpilsētās un baltās resas amerikāņiem pretī stāv 60% Detroitas melnās rases pilsoņu. Arodbiedrības un minoritāšu vēlētāji pa laikam veidojuši demokratu partijas panākumu mugurkaulu.

Mūs, latviešus, var interesēt, ka Kārters, lai gan viņš izdaudzināts ar savu cilvēka tiesību doktrīnu, savā valdīšanas laikā ne ar pušplestu vārdu nav iestājies par Baltijas valstu varmācīgās okupācijas problēmas taisnīgu atrisinājumu. Gandrīz par apvainojumu jāuzskata kāda sīka ierēdniša izraudzīšana paskaidrojumam, ka ASV savu nostāju Baltijas valstu okupācijas jautājumā neesot mainījušas. Tanī pašā laikā republikāņu partijas kandidāts Ronalds Rēgens jau priekšvēlēšanu kampaņā vairākkārt deklarējis savu pozitīvo nostāju mūsu politisko centienu atbalstīšanā. Rēgens pārliecināts, ka tikai spēcīgas militāras ASV var atgūt Kārtera valdīšanas laikā zaudēto prestižu amerikāņu sabiedroto un arī pretinieku acīs. Tikai militāri stipras ASV var aizturēt Kremļa ekspansiju un nodrošināt pasaulei mieru, kuŗā terrora vietā dominētu taisnības un brīvības principi.

Sīkumos neiztirzāsim republikāņu partijas kongresā pieņemto vēlēšanu platformu. Nodokļu samazināšana un brīvas saimnieciskas sacensības principu iedzīvināšana var izrādīties par pareiziem soļiem dzīves dārdzības un bezdarba apkaŗošanā. Varbūt ka amerikāņu tautas mentālitāte jau sasniegusi pakāpi, kuŗā tā radikālā pagriezienā centīsies atgūt savu morālo, saimniecisko un arī militāro potenciāli. Varbūt republikāņu partijas politiskās platformas radītājem taisnība, ka Kārtera valdīšanas laikā saimniecisko un politisko kļūmju rezultātā pasaules lielākā demokratija ir nevarīgi peldējusi pretī savu augsto morālo centienu un ideālo sapņu iziršanai.

Atzīmēsim, ka Ronalds Rēgens Kārtera apturēto ņūtrona bumbu produkciju uzskata par lielāko demokratu partijas administrācijas kļūdu, kas varot izrādīties liktenīga ne vien Eiropas aizstāvēšanai, bet arī pašu ASV drošībai. Kārtera pieteiktā militārā budžeta paaugstināšanas vietā par trim vai

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1980. GADA 19. JŪLIJS, 28. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — E. Treilons, K. Bencons, E. Krūka. Laikraksta atbildīgais redaktors Krišs S I D A R S. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y.10466, U.S.A. Tālr. 934-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Smugaja, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Nelūgtos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskas uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 35 dol., 6 mēnešim — 18 dol., 3 mēnešiem — 9 dol. Atsevišķa numura cena 75 centi.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $4.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumus kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

Alberts Eglītis

Atgriesanās pie miera ilūzijām?

Maskavas nesenais paziņojums, ka no Afganistānas atvilks dažas sarkanarmijas vienības, liek atcerēties kara gadus, ka cīņās iesaistītos nomaina ar jauniem spēkiem. Tāda ir prakse un reālitāte kara laukā. Pazīstot komūnistu reālpolitiku un rietumpasaules tagadējo trulumu, ar Maskavas ziņu aģentūras TASS informācijas publicēšanu tad, kad Venēcijā satikās septiņu svarīgāko rietumu rūpniecības valstu galvas un Rietumvācijas kanclers bija jau izlēmis doties pie Brežņeva, Kremlim varētu būt trīs stratēģiski nolūki. Pirmkārt, slēpjot iestigšanu Afganistānas tautas pretestībā un kaujās pamanījuši dažu ieroču nepiemērotību okupējamā apvidū, krievi izdara apmaiņu ar jaunām, kalnos efektīvāk izmantojamām ieroču vienībām. Otrkārt, redzēdami, ka militāri okupāciju būs grūti pilnīgi īstenot, tie nu mēģina nostiprināties, orasot plašas drošības garantijas nodibinātajam režīmam Kabulā. Tas nozīmē visai rietumu pasaulei palīdzēt Pad. savienībai nostiprināties jauniekarojamos, šoreiz — Afganistānā. Treškārt, izmantojot Anglijas iekšējās krizes, Francijas nacionālā intellektuālisma kapriciozitātes un aroganci, kā arī veltot daudz ārēji liekulīgas, bet iekšējā aukstī aplēstas uzmanības Bonnas sadzīvošanas politikas vizionārajām illūzijām, krievi, sekodami virskundzības stratēģijas interesēm, aktīvizē apjukumu demokratisko valstu ārējā politikā un neatlaidīgi dzen ķīli starp Eiropu un ASV. Šeit atgādināma bieži dzirdētā izteika: „Ja krievi un vācieši sāk atkal brāloties, tad jauns karš vairs nav aiz kalniem" . . .

Pēc Afganistānas okupācijas nu pašai Pad. savienībai radušās dažas eksplozīvas problēmas. Pēc brīvo rietumu žurnālistu vērtējumiem, Kremļa diktātoriem, ne tikai padomju varas iežņaugtajās tautās vien un pašu dresētajos līdzskrējējos, bet arī partijas izaudzinātā intelligencē augot rūpes, kuŗas rada vienmēr rūgtāka neapmierinātība, sevišķi par savu katastrofālo saimniecību un sarežģījušos Afganistānas iekaŗošanu. Atskatoties pagātnē, jāatceras, ka gadsimta maiņā, krievu un japāņu karā, krievi pazaudēja daļu Sachalīnas un Mandžūriju, kam drīz sekoja 1905. gada revolūcija, bet visdrausmīgākajā formā revolūcija atkārtojās 1917. gadā, kad sarkano radītās asiņs upēs noslīka toreizējā cara dinastija. Vai Maskavu tagad nemāc līdzīgas bailes no parallēla naida uzliesmošanas Ļeņina cietuma imperijā?

Laikā, kad visur redz cauri spīdam Pad. savienības intereses un vairākās rietumu valstīs vadību varētu pārņemt sociālisti vai sociālistu un liberāļu koalīcija, tautu un valstu likteņi sarežģījas. Komūnistu diktatūras plāniem pieminēto partiju sadzīvošana, tāpat tirgošanās apsēstība daudz izdevīgāka nekā kristīgo nacionālistu stingrā politika un neuzticēšanās „proletāriāta paradīzei" . .

Maskava, aktīvizēdama rietumnieku jaukšanu un turēdamās pie kādreiz Ļeņina izteiktās gudrības, ka kapitālisti pārdos pat virvi, kuŗā viņus pašus komūnisti reiz pakārs, īsi pirms Rietumvācijas kanclera un ārlietu ministra došanās satikties ar Brežņevu, Bonnā radīja jaunu sensāciju: Kremlis vāciešiem piedāvāja cauruļu pasūtinājumu par 20 miljardiem Rietumvācijas marku. Ieskatoties tuvāk šinī vilinājumā, atklājas triks: Maskava bez pašu naudas kļūs bagātāka, jo darījumu financēs rietumvācu bankas, kuŗām pēc gadiem krievi sāks atlīdzināt aizdevumu ar Sibirijas dabīgās gāzes iepludināšanu Rietumvācijas saimniecībā.

Augstie rietumu vārdā runājošie politiķi sen jau atgriezušies. Parlaments Bonnā jau krietni izstrīdējies. Tā vien liekas, ka NATO valstis atkal mēģinās sapņot romantisku saprašanos. Maskava no saviem mērķiem nenovirzīsies ne par mata platumu, bet, izmantojot demokratiju miera illūzijas, nodrošinās savus imperiālistiskos centienus pasaulē.

Afganistānas okupācija nav vairs kaŗama pie lielā zvana. Notikušais rietumniekiem pamazām jāpieņem kā negrozāms fakts. Sarkanarmija, organizēdama afganistāņu brīvības cīnītāju pretestības salaušanu, kopš šī mēneša Afganistānas territorijā koncentrē speciālas partizānu apkaŗošanas vienības, un diktātors Brežņevs atkal ar ārkārtējām varas pilnvarām Kabulā iesēdinājis vienu no redzamākajiem slepenā dienesta virsniekiem Maskavā, savu znotu Juriju Čurbanovu.

Diktātūras, kā piedzīvojumi rāda, grūti ietekmējamas un maināmas, ja trūkst vajadzīgās drosmes un uzdrīkstēšanās tās enerģiski apkaŗot, tām pretī darboties. Turklāt netaisnību un beztiesību rietumi vēl joprojām negrib nopietni saredzēt un ar visiem morāliskiem cīņas līdzekļiem konsekventi šīm briesmām stāties pretim, kamēr nav par vēlu.

Lasītāju vēstules

VAI VIKTORS KALNIŅŠ GAŖEZERĀ

Nupat satiku tautieti no Nujorkas. Stāstīja, ka latviešu disidents Viktors Kalniņš līdz ar dzīvesbiedri Helenu braukšot uz Gaŗezeru par skolotājiem. Īsi pirms Gunāra Rodes izceļošanas no okupētās Latvijas latviešu presē bija rakstīts, ka Gaŗezera vadība viņam sagādāšot skolotāja darbu Gaŗezerā. Rode Gaŗezeru neaizsniedza, bet palika Zviedrijā.

1978. gada sezonā Gaŗezerā par skolotāju strādāja Gaismas akcijas vadītājs Jānis Kļaviņš ar dzīvesbiedri. Viņu nacionālais pienesums Gaŗezeram bija liels. Ja Gaŗezerā latviešu disidenti V. un H. Kalniņi strādātu šai sezonā par skolotājiem, tā Gaŗezeram būtu debess dāvana komūnistu atmaskošanai. Abi izauguši okupētā Latvijā pelavmaizi ēzdami, to asarās mērcēdami. To ļoti noderētu zināt mūsu jaunatnei.

Otrkārt, viņu klātiene Gaŗezerā būtu daļēji par rosības objektu arī pieaugušiem un daudziem Gaŗezera caurbraucējiem.

Kalifornijā studē Olafs Brūveris. Ja viņš nav izbraucis uz Eiropu vasaras brīvlaikā, Kursa vai Beverīna Brūveri un viņa dzīvesbiedri varētu saistīt par skolotājiem.

J. Dimants sr. Aijovā

„ABROCĪGA BALSOŠANA" UN POLICISTS

Tāpat kā Žanis Kaŗamača, mūsu labākais runātājs, biju saklausījies baumas par Latviešu bankas sapulci. Zāle pilna ar cilvēkiem, pie durvīm policists, latvietis. Ž. Kaŗamača min, ka trimdas vēsturē pirmo reizi, varbūt ne pēdējo. Histeriska opozicija, pie mikrofoniem runātāji stāv rindā. Kad nekādi sapulces vadību nevarēja iedzīt strupceļā, sākās pārmetumi par policijas pieaicināšanu.

Sapulce arī mani bija izraudzījusi par balsu skaitītāju. Ievēroju, ka kāda no bālsotājām ceļ abas rokas, šaj esot divas bankas grāmatiņas. Izskaidroju, ka balsojot ar rokas pacelšanu katram ir tikai viena balss, kaut būtu vai desmit grāmatiņu; jāceļ tikai viena roka. Gaisā tomēr palika abas rokas. Bija jālieto asāka piezīme: „Kaut gulstaties uz grīdas un ceļat arī kājas gaisā, es tomēr skaitīšu tikai vienu roku." Nākotnē brīdinu balsu skaitītājus, skaitot balsis, uzmanīt šāduš „abrocīgus balsotājus".

Paldies bankas valdei un latviešu policistam, ka katrs savas domas un vēlmes varēja mierīgā tonī izteikt! Ieteicu arī nākotnē vienmēr pieaicināt latviešu policistu, tas daudziem palīdzēs.

S. Vasarājs, Toronto

LIELĀKU RŪPĪBU POLEMIKĀS

Latvija Amerikā 21. jūnija numurā Olģerts Liepiņš apvaino V. Augustu no Čikagas, teikdams, ka latvieši mēdzot iemaisīties, kur kāds rakstot, vienalga — vai ko zinot vai ne. Tas teikts sakarā ar rakstnieces Aspazijas nāves dienu un vietu. Kā gan V. Augusts esot iedrošinājies jautāt, kam ticēt — O. Liepiņa uzdotiem datiem vai tam, ko viņš lasījis jau agrāk Latviešu enciklopēdijā un arī Johansona Literatūras vēstures grāmatā. Domāju, O. Liepiņš, kā pareizo datu zinātājs, varēja paskaidrot, kāda ir pareizība, nevis uzbrukt jautātājam. Otru cilvēku apvainot neklājas nevienam, kur nu vēl cienījamam literātam. Esmu ieinteresēts šo datumu pareizībā (kaut gan tam sevišķas nozīmes nav).

Kārlis Upīte, Illinojā

PASKAIDROJUMS

LA Lasītāju vēstuļu slejā radusies mulsinoša informācija, ka Latviešu Centrs Toronto būtu aizdevis 2000 dolaru Varoņdarbu izrādēm. Patiesība ir tāda, ka Centrs nevienam naudu neaizdod un arī neviens tam aizdevumu nav prasījis.

A. Vanags,
KLTC valdes loceklis

No ideālisma līdz kompjūtera izpriecai

(Nobeigums)

Otrs Pasaules karš īsā laikā nobremzē mākslas progresu, daudz vērtīgu veidojumu un celtņu pazūd putekļos. Tūdaļ pēc posta gadiem mostas jauna rosme rekonstruēt. Arhitektiem paveras plašs darba lauks. Modernās ēkas atgādina četrstūrainas kastes, bazētas uz vienkāršību un funkcionāro aspektu. Korbusjē (Le Corbussier) dod laikmetīgai mājai apzīmējumu — „mašīna dzīvošanai." Amerikas slavenais arhitekts Raits (F. L. Wright) uzsver horizontālo elementu — plakanas cementa plāksnes (slabs) jumtiem. Viņš arī mēģina iekļaut savas celtnes apvidus formējumā. Tēlnieks Henrijs Mūrs (Moore) — nozīmīgākais šī gadsimta meistars — tiecas savās pusabstraktās figūrās parādīt iekšējo — cilvēka gara raksturojumu, veidotu dabas spēku iedirbē. Brankusi tēlojumi simbolizē ātrumu, tieksmi augšup — izplatījumā.

Subjektīvā glezniecisķā uztvere, šķiet, tagad nostabilizējusi savas pozicijas. Tas vērojams, kad parādās Pikaso pusabstraktais gleznojums Guernica, kurā simbolizētas Spānijas pilsoņu kara šausmas. Pasaule pēdējo pieņem kā mākslas darbu.

Šķiet, ka līdz šim vadošais radošo darbu centrs Parīze sāk pagurt. Piektā dekādā aktīvitāte pārsviežas uz Ņujorku. Šeit ziedošā rūpniecība, automašīnas, filmas, džezs, sports un mode (īsie svārciņi) iezīmē jaunas kontūras, jaunu scenāriju.

„Romantiskās izdomas pēdējais izpaudums", kā to apraksta kāds kritiķis, manifestējas t.s. „Action painting". Aptuveni pārtulkots, tas nozīmē ātru faktūrisku apdari — ar krāsu sviedieniem un pilinājumiem apziestus audeklus. Šeit pats izpildīšanas process kļūst svarīgāks par saturu! Pazīstami meistari: Džaksons Poloks, De Konings, Klaine (Jackson Pollock, De Kooning, Kline) un c.

Turības dievināšana un tieksme uz komfortu sagādā dzimumu „Pop art". Mākslinieks redz vajadzību satirizēt sabiedrības galējības, it sevišķi garlaicīgos sludinājumus. „Op art" uzsver vizuālo efektu — seko kā alternātīva citiem uzbudinājumiem. Tiek producētas optiskas sensācijas — mainīgas gaismas kā disko deju zālēs. Sajukušos laikos cilvēki ilgojas pēc miera oāzēm — tādas piedāvā maģiskais reālisms. Fotografiska precizitāte ievilš skatītāju illūzoriskā bezsteigas vidē, kas it kā dus liriskā mierā. Šo pievilcīgo stilu reprezentē liela grupa; pazīstamākie Vits, Kolvils, Prats, Danbijs (Wyeth, Colville, Pratt, Danby).

Īsumā jāpiemin arī „Conceptual art" — rezultāts atstāts skatītāja iztēlei — „Ko jūs tur saredzat, tas ir!" Minimālisms ir aptuvens apzīmējums tīrai abstrakcijai — šeit operē krāsu valoda. Lietā tādus terminus kā vibrācijas, vizijas dinamika, krāsu lauki, laika un telpas radniecības un t.t. (Newman, Molinari).

No mākslas skolām graduējas rindām jaunu mākslinieku, daudz vairāk, nekā sabiedrība spētu sekmīgi uzsūkt. Pēdējie ir skoloti modernā ievirzē un lielo daļu inspirācijas gūst lielpilsētu vidē. Netrūkst individuālu eksperimentu, taču var jaust, ka jebkādi kollektīvi virzieni nu pieder pagātnei. Vairāki, kas sevi apzīmē par struktūristiem, savos veidojumos tiecas apvienot technoloģijas un dabas aspektus, tādēji cildinot civilizācijas skaistumu. Bieži vienā darbā redz iekļautus kā gleznieciskus, tā skulptūrālus un architektoniskus elementus. Ir runa par pilnīgu vides iesaistīšanu („total immersion"). Lietā visdažādākos materiālus, pat ieskaitot gaismas — argonu, neonu un t.t...

Par šo periodu mākslas eksperte Ģetrūde Šteina (Stein) jau 1938. g. rakstīja pravietīgus vārdus: „...The 20th century is a time when everything cracks, where everything is destroyed, everything isolates itself..."

Šī mākslas apskata pēdējais posms noved mūs kompjūtera valstībā. Raisās doma: vai šis elektroniskais dievs, uz kuru modernā cilvēce bazē lielas cerības, tiešām palīdzēs veidot labāku, gaišāku nākotni?

Reiz primitīvais alu gleznotājs savos vienkāršajos zīmējumos sagūstīja mežonīgā dzīvnieka garu, tā iedrošinot medniekus apgūt eksistencei nepieciešamo pārtiku. Šinīs laikos, citā pārdzīvojumu laikmetā un vidē, ar vilinošiem studinājumiem modernais mākslinieks izpalīdz pārtikas pircējiem!

20. g. s. palaikam apzīmē par hedonistisku; cilvēki laužas pēc komforta un slavas bez pūliņiem. Laikos, kad iedzīvotāju pieaugums turpinās eksplozīvs — kad aug milzīgi informāciju kalni — rodas absolūta nepieciešamība pēc papildus smadzenēm. Un tādas arī ierodas — mazas silikona šūnas formā! Elektroniskas dzirkstis šaudīdamās milzīgā ātrumā sagādā acumirklīgas atbildes. Kompjūterus var arī pieskaņot uzburt uz ekrāna īslaicīgu (instant) mākslas veikumu! Robotu kultūra... Cilvēka rokas pieskāriens — viņa raksturs, personība šķiet nesvarīgi! Kāds kontrasts ar senlaicīgo uztveri — kad cilvēks tika ideālizēts un pasaule iemūžināta...

Polaroida SX–70 (one–step) krāsu filmas kamera ir vēl viens paraugs ātrai mākslai. Dažādos veidos apstrādājot emulsiju — saldējot un sildot vai skrāpējot — var panākt interesantus efektus. Vēlāk palielinātie attēli atgādina liela izmēra gleznojumus!

Modernais ar brīvību apsēstais prāts maz prasa pēc definīcijām. Vakardienas gudrie vīri kā Tolstojs saredzēja mākslā aistētisku zinderību. Ruskins runāja par sociālo uzlabojumu. Ja varētu īsi formulēt vairuma domas, tad māksla ir radoša instinkta izpausme, motīvēta vai nu aiz mīlestības vai naida pret kaut ko.

Līdzīgi biostruktūrai, kas ne labprāt pieņem svešus objektus, arī mēs izjūtam zināmas aizdomas — vai kompjūters būt tas instruments, kas veidos jaunu mākslas izpratnes definīciju? Lai nu kā — esam tikuši pie vēl viena izteiksmes veida!

Nobeidzot šo apceri, vēlos norādīt, ka neiecerēju paveikt tikai kādu nostalgijā saldinātu travelogu, bet laika plūdumā analizējot mākslas attīstību, atstāt lasītāja ziņā intelligentu minējumu par nākotnes mākslu. Katra pareģošana, protams, ir drosmīgs risks. It sevišķi šinī šķietāmi bezcerīgā laikmetā, kad jaunā paaudze deģenerējas zāļu kultūrā...

Racionāls novērotājs, sintezējot laika zīmes, var nonākt pie secinājuma — proti, Rietumu kultūras radošā gara avoti sākuši apsīkt. Vai nākošā faze piederēs krāsainai rasei?

Tā kā tekstā ir vairāki izlaidumi, nepretendēju uzlūkot šo apceri par tīri akadēmisku veikumu. Vairums citēto datu ir labi pazīstami, atrodami mākslas biobliografijā. Daļa informācijas nāk no B.A. kursa „Industrial Revolution."

Pēdējais vārds lai pieder meksikāņu ģenijam Orosko: „Mašīna reiz iznīcinās civilizāciju..."

E.D.

Klīvlandes DV teātŗa kopa bija sagatavojusi Lidijas Auzānes-Tīcmanis trīs cēlienu komēdiju Gleznotājs Otiņš Artūra Rubeņa režijā. Izrāde guva lielu atsaucību. Attēlā no kreisās: Ed. Tērauds (gleznotājs), Z. Apine (vecmeita), D. Grendze (kaimiņu saimnieks), N. Lagzdiņa (saimniekmeita) E. Hāzners (students), V. Tērauds (kalps), I. Grendze (kalpone), R. Grendze (saimniece) un J. Zemesarājs (saimnieks). Foto: A. Nešpors

Riteņi ripo

LATVIJAS DZELZCEĻI 1919 — 1940, UN 1941. — 1945. II. daļa, vēsturisks apskats, inž. Jāņa Stakles sakārtojumā, 72 lp. Brošēta.

Tā ir 1978. gadā iznākušās grāmatas turpinājums, kur apskatīti Latvijas dzelzceļu palīguzņēmumi, papildinot tos ar aprakstiem pēc 1940. gada. Lielākais no palīguzņēmumiem bija Dzelzceļa galvenās darbnīcas Liepājā unu Daugavpilī, ko varēja uzskatīt par fabrikām. Nodarbināto skaits tur tuvojās 2000. Te ne tikai laboja dzelzceļu ripojošo materiālu, bet būvēja jaunas lokomotīves, vairāk nekā 1000 pasažieru, preču, platformu un speciālo vagonu. Tur konstruēja arī motorvagonus, ražoja sliežu autobusus, motordrezīnas, lokotraktorus, arī signāluguņus, vagonu svarus un daudzus citus priekšmetus.

Bija vēl citi mazāki dzelzceļa uzņēmumi, kā tiltu bazes un tiltu metināšānas darbnīcas, pārmiju darbnīcas, zāģētava un tipografija. Katram bija savs uzdevums un budžets. Pie dzelzceļa komerciāliem uzņēmumiem pieskaitāmi ceļojumu birojs „Ceļtrans", vēlāk arī „Lattrans", kas pārdeva biļetes iepriekš uz vietējām un ārzemju stacijām un veica citus uzdevumus, kā arī autobusu satiksme un preču autotransports.

Grāmatā apskatīta dzelzceļu būvēšana, kam bagātīgi pievienoti uzņēmumi, sevišķi no jaunākajām līnijām un Rīga — Rūjiena un Rīga — Ērgļi. Uzņēmumā redzama arī Gulbenes stacija, ko boļševiki 1944. gada aprīļa otrā pusē uzlidojumā sabumboja līdz ar visu Gulbenes pilsētu. Atsevišķa nodaļa veltīta ārstēšanas apskatei.

1940. gadā dzelzceļu līniju kopgarums bija 3200 km, pus proc. no visas tautas mantas. No visām līnijām 2212 km bija

(Turpinājums 14. lp.)

Rita Ozoliņa sekmīgi beigusi Toronto universitātes farmācijas fakultāti (Bachelor of Science in Pharmacy). Praktizējas Scarborogh Centennial slimnīcā farmācijā, kur turpinās darbu arī pēc prakses laika. Pieder pie studenšu korporācijas Imeria.

Vēl šinī gadā iznāks LKOK plkv. Alberta Liepiņa grāmata

1. JATNIEKU PULKS

Šajā grāmatā būs sakopotas vairāku autoru atmiņas par dzīvi un notikumiem, ko tie piedzīvojuši, novērojuši un izjutuši, būdami pulka karavīri. Grāmatas saturs iedalīts **Tā pasūtināma** 105 nodaļās, ar vairāk nekā 300 ilustrācijām. tieši apgādā līdz 10. septembrim. Cena 27 ASV dol, Kanadas dol. 32. Pēc tam cena 20 proc. augstāk. Visus, kas pieteiksies un izdarīs iemaksu līdz noteiktam laikam, ievedīsim grāmatai pievienotā subskribentu sarakstā. Uz pieprasījumu izsūtu pilnīgu satura rādītāju.

Apgāds GAUJA (Roberts Krūklītis)
P. O. Box 1594
East Lansing, Mich. 48823 USA

Liecības par cilvēka tiesību pārkāpumiem

TĀS NODEVA VAIRĀKI CILVĒKA TIESĪBU CĪNĪTĀJI, STARP TIEM ARI GUNĀRS RODE

Eiropas konferencē no 24. līdz 26. jūnijam par tautu pašnoteikšanos un cilvēka tiesībām (EKMS), kuŗas sēdeklis atrodas Lucernā, Šveicē, Berlīnes kongresu centrā rīkoja atklātu aptauju par cilvēka tiesību pārkāpumiem Pad. savienībā un tās satelītu zemēs. Liecības pieņēma īpaša internacionāli pazīstamu juristu komisija ievērojamā starptautisko tiesību zinātnieka un Austrijas AN cilvēka tiesību komisijas Ženēvā vadītāja prof. Dr. Feliksa Ermakoras vadībā. Komisija sastāvēja no Rietumvācijas bundestāga kristīgo demokratu deputāta Klausa Jēgera, Koloradо, Po (Francijā), Cīriches, Insbrukas, Heidelbergas u. c. universitāšu profesoriem. EKMS priekšsēdis Šveices nacionālrāts Dr. E. Ēlers savā atklāšanas runā norādīja, ka sanāksmes nolūks bija iegūt pārskatu par cilvēka tiesību pārkāpumiem Pad. savienībā un tās satelītu zemēs, kā arī dokumentēt padomju politikas centienus un sekmes citu tautu apspiešanā. Aptaujas rezultātus publicēs dokumentācijā, ko šī gada novembrī nodos Helsinku nolīgumu novērtēšanas Konferencei Madridē.

Liecības citu starpā nodeva čechu, slovaku, rumāņu, bulgāru, poļu, ungāru, ukraiņu, krievu, Krievijas vāciešu, Austrumvācijas un baltiešu tautu pārstāvji. Iespaidīgākās un faktiem bagātākās bija austrumvāciešu un baltiešu liecības. Niko Hībners un Dr. Šēlike, kas paši pārcietuši Austrumvācijas cietumos un pārmācību namos ilgus gadus sodus, stāstīja par nežēlīgo apiešanos ar politiskajiem un sirdsapziņas cietumniekiem. Pēc Helsinku konferences apstākļi nav uzlabojušies, bet pat pasliktinājušies. Austrumvācijas varas organi pārņēmuši padomju metodes un lieto tās ar vāciešiem piemītošo perfekciju, tā pārspējot pat Kremļa skolmeistarus. Šai sakarībā Niko Hībners pārmeta pašreizējai Rietumvācijas valdībai vienaldzību pret komūnistiskā režīma kritiķiem Austrumvācijā un piezīmēja, ka tolālitārā režīma pretinieki jūtoties pievilti. Viņš uzaicināja valdību sarunās ar SED vadību iestāties arī par politiskās opozīcijas tiesībām Austrumvācijā.

Lietuviešu liecinieks prof. Dr. Aleksandrs Štromas no Anglijas sevišķi norādīja uz padomju restriktīviem likumiem, kas kā tādi jau uzskatāmi par cilvēka tiesību pārkāpumiem. Prof. Štromas pats beidzis Maskavas universitātes tieslietu fakultāti un atrodas kopš 6 gadiem rietumos.

Latviešu liecinieks Gunārs Rode no Stokholmas pārsteidza komisiju ar bagāto faktu klāstu cilvēka tiesību pārkāpumos okupētajā Latvijā un padomju likumu pārzināšanu. Rode savu liecību iesāka ar konstatējumu, ka latviešu tautai tagad nav tiesības dzīvot savā zemē — tā ir tikai privilēģija tiem, kas neprotestē jebkuŗā savu cilvēka tiesību pārkāpšanas gadījumā. Tālāk Rode minēja latviešu valodas diskrimināciju, tiesību ierobežošanu, protestēt pret kolonizācijas nolūkā iepludinātiem slavu tautu piederīgajiem, ierobežojumiem demonstrāciju brīvībā, savu uzskatu publicēšanā, brīvas literatūras publicēšanā, nacionālo svētku svinēšanā. Rode sevišķi uzsvēra ierobežotās tiesības informācijas apmaiņai, minot sevišķi rietumu radioraidījumu traucēšanu, preses neizplatīšanu un ārzemju grāmatu atņemšanu, kā arī ceļošanas brīvības ierobežošanu. Visu teikto Rode apstiprināja, minot precīzus faktus. Savu liecību Gunārs Rode kulminēja paskaidrojot, ka latviešus ar nāves soda draudiem spiež piedalīties citu tautu apspiešanā Afganistānā. Beigās Rode pieprasīja Pad. savienības dekolonizāciju, norādot, ka tas ir apkaunojošs fakts, ja 20. g. s. beigās pastāv valstis, kas koloniālismu atklāti nenosoda, bet to pat ekonomiski atbalsta. Pēc Gunāra Rodes liecības Šveices profesors Dr. Kegi spontāni piecēlās un pateicās ar rokas spiedienu par liecību. Šis bija vienīgais tāda veida gadījums sanāksmes laikā.

Plašu preses ievērību ieguva arī igauņu liecinieka 31 g. v. Juri Lina stāstījums tā aktuālitātes dēļ. Lina, kas tikai nesen izkļuvis no okupētās Igaunijas, cita starpā ziņoja, ka igauņu skolniekus, studentus un māksliniekus, sakarā ar nepabeigtiem būvdarbiem Tallinas olimpisko burāšanas iekārtu būvē, piespiež nepabeigtos darbus veikt bez atlīdzības. Nepaklausības gadījumā varas iestādes draudējušas tos svītrāt no dzīvokļu sadales listēm, atņemt prēmijas un stipendijas un izmest no studentu kopmītnēm. Piedraudēta arī eksmatrikulācija. Šādu situāciju, ka darbi nav pabeigti, Lina izskaidroja ar apstākli, ka ievestie krievu strādnieki jau laikus skatījušies pēc paliekoša darba Igaunijas uzņēmumos, lai pēc olimpiadas varētu palikt Igaunijā, tādēļ darbu olimpisko iekārtu būvē patvaļīgi pametuši. Tāpat jaunais igauņu radiožurnālists ziņoja par dažāda veida ierobežojumiem, kas domāti iedzīvotāju atturēšanai no kontaktiem ar ārzemju viesiem. Tā piem. ārpus Tallinas dzīvojošiem igauņiem spēļu laikā nepiešķir atvaļinājumus.

Gunārs Rode un igaunis Lina sanāksmes laikā atteicās dot liecības un intervijas krievu valodā, bet to darīja latviešu un zviedru valodā. Par tulku darbojās PBLA informācijas biroja vadītājs Jūlijs Kadelis.

Sanāksmes beigās rīkotāji aicināja rietumvalstis nepieļaut komūnistiskajām valdībām Madridē izvairīties no atbildības par cilvēka tiesību pārkāpumiem. EKMS pieprasīja arī gādāt par to, lai Helsinku un citām opozicijas grupām būtu pilnīga domu un rīcības brīvība. Preses beigu konference bija labi apmeklēta. Par sanāksmi plaši ziņoja Berlīnes radio un televīzija, kā arī vācu raidītājs uz komūnistu zemēm krievu valodā „Deutsche Welle". Latviešu pārstāvjiem radās vērtīgi kontakti ar presi, sevišķi jāatzīmē „Axel Springer - Inlanddienst" ielūgums uz Špringera māju Berlīnē, kur Gunāru Rodi un PBLA informācijas biroja vadītāju Jūliju Kadeli intervēja vairākas stundas.

PBLA-IB

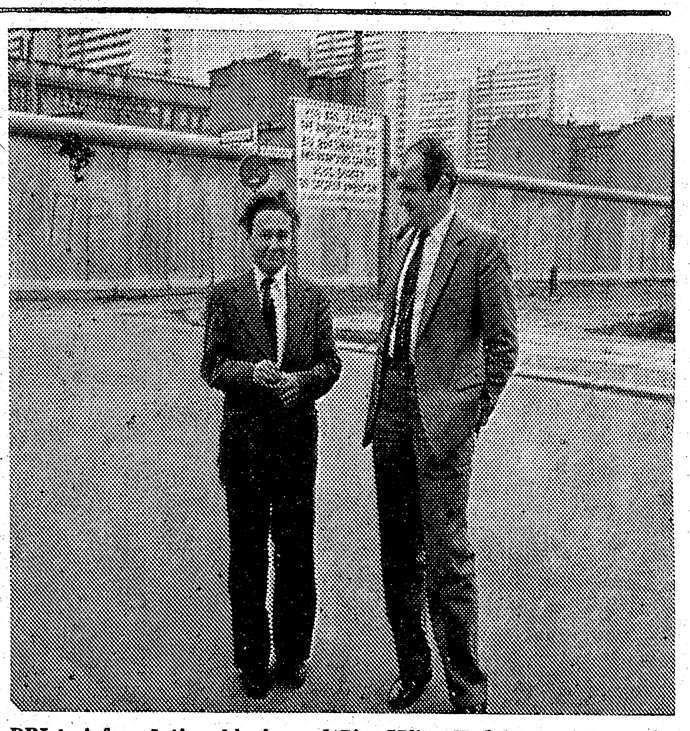

PBLA informācijas biroja vadtājs Jūlijs Kadelis un Gunārs Rode (pa kreisi) pie Berlīnes mūŗa. Aizmugurē redzams plakāts, kas angļu krievu un franču valodā brīdina: „Jūs atstājat amerikāņu sektoru". Tālāk redzami novērošanas un sargtorņi Austrumberlīnē.

Dardedze un Arģentīna

Anglijas latviešu laikrakstā Londonas Avīze Arnis Akmentiņš no Arģentīnas 11. jūlija numurā starp citu raksta par kultūras sakariem, minot arī Dardedzes vārdu. Viņš raksta:

Liels un pozitīvs solis uz priekšu Kremļa valdnieku nodomu atbalstīšanā ir Kanadā nodibinātais padomju kultūras draugu klubs „Dardedze Inc", kuŗa nosaukums bez speciālas vārdnīcas palīdzības vienkāršam mirstīgam trimdas latvietim nemaz nav saprotams. Bet pazīstot marksistu un leņinistu ideoloģiskās un militārās ofensīvas vēsturi Dienvidamerikā, noslēpumainības plīvurs kļūst caurredzamāks. Arī šinī kontinenta galā — Arģentīnā, Urugvajā, Čilē un citās kaimiņu republikās — jau vairāk nekā pirms divdesmit gadiem sāka organizēties un aktīvi darboties dažādas tautu tuvināšanās, draudzības un kultūras izmaiņas biedrības. Lai labāk maskētu šo organizāciju patieso raksturu un mērķus, tām tika izvēlēti skanīgi nacionālpatriotiski nosaukumi — „tupamaros", „montoneros" un līdzīgi. Arī Nikaragvas „sandinistiem" īstenībā nav nekāda sakara ar turienes nacionālā varoņa Sandino idejām. Sarkano iefiltrēšanās politika savā pirmsākumā vienmēr ir ļoti elastīga ar cenšanos vislabāk piemēroties vietējiem apstākļiem. Zināmos gadījumos zvērinātie bezdievji pat bībeli un dievvārdus ņem palīgā, ja šāda izrīcība kaut kādā veidā palīdz sekmēt viņu mērķus.

Ja atmiņa neviļ, Arģentīnā pirmie speciāli savam uzdevumam sagatavotie komūnistu aģitātori parādījās piektās dekadas sākumā un zināmus panākumus guva trimdas krievu un ukraiņu aprindās. Gan ar fantastiskiem solījumiem, gan iztēlojot drīzu un nenovēršamu rietumu un austrumu valstu globālu konfrontāciju, viņiem izdevās ne vienu vien neveiksmju vajātu un vīlušos Amerikas labumu meklētāju pierunāt atgriezties vecajā dzīves vietā. Daži repatrianti aizbrauca tādā pārliecībā, ka pēc visas Dienvidamerikas iekaŗošanas Maskavas pasaules valdnieki viņu pēcnācējus te iecels par sūtņiem un ministriem. Uz Padomiju devās arī daži šeit dzimuši lietuvieši, kuŗi vēlāk — pēc lielu grūtību pārvarēšanas — ar Arģentinas diplomātisko pārstāvju palīdzību — izkļuva brīvībā. Gadu gaitā šie notikumi daudziem varbūt aizmirsušies, bet kādreiz par tiem rakstīja visas pasaules prese.

Daudz šeit apmācīto un no ārpuses iesūtīto propagandistu darbam palīdzēja pirmā Buenosairesā rīkotā padomju rūpniecības ražojumu izstāde. Rīkotāji, lai iepazīstinātu iezemiešus ar krievu tautisko deju ritmiem, par dejotāju bija salīguši agrākos laikos arī Rīgā un vēlāk Eslingenas DP nometnē pazīstamo Latvijas krievu baletskolas direktoru Ivanu Smaļcovu. Pēc tam vairākos Buenosairesas laikrakstos varēja lasīt atzinīgas atsauksmes, ka izcilais baletnieks par akrobātisku kazačoka lēkšanu izpelnījies Maskavas kungu

(Turpinājums 6. lp.)

Lasītāju vēstules

„BRĪNUMI VĒL NOTIEK"

„Brīnumi vēl notiek". Dziesmu spēle Varoņdarbi ar Baņutas Rubesas tekstu un režiju, Daces Štauveres-Aperānes mūziku, Uģa Nīgala skatuves ietērpu un kostīmiem un Baibas Taizekas choreografiju būs redzama vēl divas reizes — 27. septembrī Toronto un 26. oktobrī Ņujorkā. Izrādes rīko Varoņdarbu rīcības komiteja, kuŗas priekšsēdis ir Ivars Stārasts, kas šajā pavasarī piedalījās DV teātŗa izrādē Meldermeitiņa, kur tēloja melderzeļļi Jēkabu.

Preses balsīs esam gan dzirdējuši visasāko kritiku par atsevišķo tēlu — Lāčplēša un Laimdotas kostīmiem un apdari. Lasītāju vēstulē Ojārs Ieviņš, piemēram, izteica savu „. . . dziļāko sašutumu par mūsu tautas nacionālo simbolu izsmiešanu un nonicinājumu . . ." Rita Gāle laikrakstā Laiks (1979. g. 8. sept.) izskaidroja, ka „. . . gandrīz nekas šajā uzvedumā nav tāds, kas būtu latviešu teātrī skatīts agrāk Jaunā paaudze nāk ar savu stilu, par ko liecina vislielākā skatītāju atsauksmju dažādība. . ."

Varbūt svarīga arī teksta autores un redaktrises Baņutas Rubesas atbilde: „Varoņdarbi runā par to, kā cilvēks uztver pasauli un kā pasaule var attīstīties. Tikai tie skatās Fēliksam acīs, kas to dara vienkopus, kaut gan viņi nav visi vienlīdzīgi skaisti, gudri vai stipri, nav vislabākie draugi un daži pat izliekas ienaidnieki. Bet pat sīkie jodi ir iemācījušies prasīt 'kāpēc'. Fēlikss, beigu beigās, ir tie, kas tic vai liek ticēt, ka ir jāklausa, nevis jājautā, ka iespējams tikai viens vadonis, viens domāšanas veids. Skatuves tēli no Raiņa Uguns un nakts nav domāti kā parodijas, bet ir atsevišķu Raiņa domu tālāk virzīšana citā virzienā."

Ar to mēs, Varoņdarbu dalībnieki, lūdzam publiku: — Nāciet skatīties, spriediet paši!

Karina Mierina

PATEICĪBA

Ar šo izsaku sirsnīgu pateicību Elfrīdai Ezera kundzei, E. Treilonā, P. Plīša un K. Sidara kungiem un visiem pārējiem redakcijas un spiestuves darbiniekiem, ar kuŗiem man un manai sievai bija gods iepazīties. Tāpat izsakām mūsu sirsnīgāko pateicību par laipno uzņemšanu, izpalīdzēšanu un draudzību, ko mēs piedzīvojām mūsu uzturēšanās laikā Kanadā, sakarā ar DV Kanadā 30 gadu darbības atceri un DV CV sēdi Toronto.

M. Kadiķis,

DV centrālās valdes loceklis Zviedrijā

TEĀTŖA UZDEVUMS

Izlasot V. Augustes rakstu lasītāju vēstulēs par teātŗa dienām Indianapolē, rodas jautājums, vai teātŗa uzdevums būtu tikai uzjautrināt skatītājus? To jau dara cirks. Šāda „kritika" nepakalpo teātŗa mākslai.

Skatītājs Mičigenā

PAR JAUNO ORGANIZĀCIJU

Par jaunas karavīru organizācijas Latvju karavīrs dibināšanu Kanadā, tāpat par plānotiem ordeņiem un medaļām biju lasījis jau labi pasen. Tāpat lasīju plašo polemiku vairākos latviešu laikrakstos. Tad viss pamazām apklusa. Nupat man bija izdevība lasīt šīs organizācijas izdevumu Nr. 1. Lasīju un brīnījos, līdz tiku pie 39. lappuses, kur raksta šīs idejas tēvs. Tad es sāku saprast.

J. Masulāns Austrālijā

Pa seno kurzemnieku pēdām

4. LATVIEŠU SALIDOJUMS TOBAGO SALĀ

Prāvesta J. Turka ordinācijas atcere Kalamazū. No kreisās: mācītāji Jānis Ķinēns, Nikolajs Reinfelds, Arturs Piebalgs, prāv. Jānis Turks, archibīskaps Arnolds Lūsis, māc. Herberts Jesifers, Gustavs Straumanis, Vilis Vārsbergs un Mā ris Ķirsons.

Foto: V. Namatēva

Agrā rīta stundā pulcējamies Maltonas lidlauka uzgaidāmās telpās braucienam uz Trinidadu un Tobago. Ir piektdiena, 13. jūnijs. Ja padotos māņticībai, liktos pats neizdevīgākais datums, taču mūsu Kanadas grupas vadītājs kustīgais prof. G. Šubiņš, kā jau zinātnieks, apgalvo, ka visas dienas esot vienādas.

Pavisam esam 25 braucēji no Kanadas, pārsvarā daiļais dzimums – no Toronto, Hamiltonas, Albertas un pat Jaunskotijas. Vairums ir erudīti ceļotāji, zinīgi dažādās praktiskās izdarībās.

Kad nu esam novietojušies lidmašīnā un paceļamies gaisā, pārņem miers – mājas, darbs un pienākumi paliek kaut kur tālu aiz mums, dodamies pretī jaunai pasaulei. Sešu stundu brauciens paiet ātri. Mūsu lidmašīnas apkalpe pastāsta par ceļa virzienu un ka atrodamies 30.000 pēdu augstumā. Jo augstāk paceļamies, gaita kļūst līganāka, nejūt vairs gaisa bedru.

Pēc īsas pieturas Barbadosā beidzot sasniedzam ceļa mērķi Trinidadas galvaspilsētu Port of Spain. Ar grupas vadītāja pūlēm muitas kontrole ir minimāla – pavirša rokas bagāžas pārbaude, tad taksametros mūs aizved uz grezno Hiltona viesnīcu. Ceļā pieredzētais ir stāsts pats par sevi.

Esam steigas stundā, kad ceļi slogoti. Brauc pa ielas kreiso pusi. Kādā lielā ceļu krustojumā, kur mašīnas sastājušās no visām četrām pusēm, ir tikai dzeltenas brīdinājuma ugunis. Netiekam uz priekšu, līdz kāds braucējs pēc paša iniciātīvas izkāpj un sāk regulēt satiksmi. Beidzot ierodas policists, un tiekam šim mezglam cauri.

Port of Spain mums paredzēts palikt nepilnas trīs dienas. Taksametra izvadāti, redzam bagātnieku mājas, gaiši krāsotas, raksturīgā spāņu stilā; ir arī modernais stils. Vairumam māju apkārt baltas mūra sētas, pati ēka paslēpusies kokos. Spāņi te atstājuši savu ietekmi trīs simti gadu, kas izpaužas arī valodā, ēdienā, dziesmās un dejās. Ir arī franču ietekme. – Nedaudz tālāk no bagātnieku mājām paceļas necilas būdeles vienkāršiem ļaudīm.

Tagadējie iedzīvotāji vairumā ir indieši un afrikāni. Dominē kristīgā ticība, galvenokārt katoļi, bet apm. 30 proc. no iedzīvotājiem ir nekristīgie, kā hindu un moslema ticīgie. Kopš 1814. g. Trinidadu, kā arī Tobago, pārņēmuši angļi, bet šīs salas neatkarību ieguvušas 1962. g. 31. augustā un ietelpa britu valstu kopībā, līdz 1976. g. 31. jūlijā Trinidada un Tobago kļuva par vienu neatkarīgu republiku.

Viena no Trinidadas atrakcijām ir putnu rezervāts, uz kuru dodamies laivās pa kanāļiem. Vakaram iestājoties, pa kokiem un krūmiem milzīgā daudzumā salaižas sarkanie ibisi un baltie putni, veidojot skaistu kombināciju — priekšā sarkanie, aiz tiem – baltie, nekad nejaucot rindas.

Uz Pīķa ezera netiekam, jo tas lietus dēļ esot pārplūdis. Interesanti atzīmēt, ka ar Trinidadu Latvijai bijušas zināmas saistības, jo ar Trinidadas asfaltu bijusi pārklāta Kaļķu iela Rīgā.

14. jūnija atceres aktu ievada inž. M. Grietēns, un svētku runu saka disidents Viktors Kalniņš. Viņš izceļ, ka šai dienā pieminami arī tie latvieši, kas gājuši bojā arī vēlākās deportācijās, kā 1949. g. Okupētajā dzimtenē valdība vēršas pret aktīvākiem cilvēkiem, kuru dzīvības mums jāglābj.

Dažas dienas vēlāk mūsu ceļš ved tālāk uz galveno mērķi – Tobago. Tikai 15 minūšu braucienā ar lidmašīnu. Izkāpjot lidlaukā, mūs apsveic sejienietis skaidrā latviešu valodā — „sveiki, kurzemnieki."

Kurzemnieki pirmo reizi pamanīti Tobago salā 1639. g., un pēdējās ziņas par viņiem ir no 1693. g. Par šo kādreizējo hercoga Jēkaba koloniju prof. E. Andersonam plaši pētījumi, balstoties arī uz vietu un personu vārdiem. Dzirdējām priecīgu ziņu, ka latviešu lieta tiek popularizēta. Trinidadas TV un Tobago radiofonā pēdējās dienās prof. E. Andersons un prof. G. Šubiņš stāstījuši par Latviju un latviešiem, kā arī turienes laikrakstā bijis raksts par „kurlanderiem".

Trinidadas un Tobago iedzīvotāju kopskaits ir 1.200 000, un no tiem 40.000 dzīvo Tobago salā. Salīdzinot ar Latviju, Tobago un Trinidada ir 13 reizes mazāka. Tobago formācija ir vulkāniskas dabas, vidienē tipisks mūža mežs, ielejas pārklātas ar milzīgām slaidām palmām. Galvenie salas produkti – kokosrieksti, cukurs, kakao, kafija, tabaka, banāni un kokmateriāli. — Saimnieciskā laukā risinās klusa cīņa starp indiešiem un afrikāņiem. Trinidadā indiešu rokās atrodas rīsu un cukurniedru lauki, kamēr Tobago visa tekšana ir afrikāņiem. Arvien biežāk sākot runāt par Tobago atdalīšanos no Trinidadas.

Esam novietoti Kraun Rīfa viesnīcā. Laiks paiet lekcijās, filmu izrādēs, Jāņu svinībās, Raibajā vakarā, ekskursijās un atpūtā. Par Tobago nolasa referātu turienes zinātnieks un dzejnieks Michaels Antonijs, prof. E. Andersons, prof. G. Šubiņš, inž. M. Grietēns. Noskatāmies filmu par iepriekšējiem salidojumiem Tobago un pieminekļa atklāšanu 1978. g. Salidojumi notiek ik pa divi gadiem, un šis ir pēc skaita 4. salidojums ar 92 ekskursantu piedalīšanos, pat no Austrālijas, Saudi Arabijas un 4 dalībniekiem no Anglijas. Vairums ir no ASV.

Svētdienas rītā dodamies uz dievkalpojumu Sv. Dāvida baznīcā, Plimuģā, lielā Kurzemes līča tuvumā, netālu no kādreizējās kurzemnieku baznīcas, no kuras pat nav drupas palikušas. Šo baznīcu uzskata par pirmo luterisko baznīcu Amerikas kontinentā vispār, un 1688. g. tur noticis pēdējais dievkalpojums māc. Kristjana Krigera vadībā. Pēc 320 gadiem, 1974. g. 11. augustā, notika atkal pirmo reizi dievkalpojums latviešu valodā.

Sv. Dāvida baznīcas altāris veidots no vietējā granīta. Baznīca īpatnēji celta; altāris skaisti greznots eksotiskiem sārtiem ziediem. Dievkalpojumu vada māc. Reinfelds no Venecuēlas, ērģelnieks Guntars Gedulis. Visa draudze ejam pie dievgalda. — Pēc dievkalpojuma turienes draudzes dāmas mūs pacienā ar kafiju un cepumiem.

Dodamies apļūkot Džēmsa fortu un pieminekli kurzemniekiem, kas darināts pēc telnieka Jāņa Mintika meta. Atceļā ieejam mūzejā. Īsteni tā ir tikai viena istaba, kur sakārtoti izrakumi no laika pirms Kolumbus un pēc tam. Ir arī vesela vitrīna latviešiem – tautiskas lelles, cimdu pāris, sedziņas, rotas, A. Dzērvītes Latvju raksti. Tālāk koraļļi, monētas, pastmarkas, dokumenti uz pergamenta aiz stikla.

Svinam Jāņus ar Jāņu dziesmām, ko sagatavojis Guntars Gedulis, apdziedāšanos, miniatūru Jāņu uzvedumu bostonietes Lilijas Kluces vadībā, un pat nogaršojam Jāņu sieru.

Nākamā vakarā sarīkots Raibais vakars ar humoristiskiem priekšnesumiem Gedimina Grotusa vadībā. Skolot. Sakenfelde no Bostonas, kuras skolnieki Rīgā bijuši prof. E. Andersons un G. Grotuss, nolasa kādu apceri, bet ar gaŗo Fr. Bārdas dzejoļa skandējumu Davids Zaula priekšā iepriecina Lilija Kluce. Piedalās arī latviešu izcelsmes dzejniece un publiciste Elsie Krastiņa no Argentinas.

Iepazinuši salas tālākos kalnainos apvidus ar mežonīgo dabu, Karaību jūras dzidri zaļganos ūdeņus ar smilšaino pamatu un krāsainajām zivīm un koraļļiem, domās sākam tiekties pēc mājām, lai arī dienvidu saule mūs skaisti brūnina. Un tā 26. jūnijā lidmašīna mūs atkal pārcēla citā pasaules stūrī, ļaujot skatīt mākoņu vālus no otras puses. Lai paldies prof. G. Šubiņam par veiksmīgi izkārtoto braucienu.

E.E.

Piemirstie 65-gadnieki

Rudolfs Jurjaks, dzimis 1915. g. 4. martā Kuldīgā. Bijis 14. Kuldīgas aizsargu pulkā. Latvijas armijā sasniedzis seržanta dienesta pakāpi. Daugavas Vanagu organizācijā no 1950. g. Bijis ilggadējs Gēteborgas nod. valdes loceklis. Kopš 1956. g. vadījis DV Zviedrijā šaušanas sekciju. Tagad daudzus gadus ir zemes valdes priekšsēža vietnieks un piedevām arī kultūras lietu referents. Sešdesmito gadu sākumā ierosināja šaušanas sacensības izvērst iespējami visas organizācijas mērogā. Viņa vadībā izstrādāti attiecīgi noteikumi, kuŗus Centrālā valde apstiprināja 1963. g. sēdē un reizē Jurjaku arī par šo sacensību vadītāju. Šos pienākumus ļoti apzinīgi un precīzi veica 10 gadus, un šajā ziņā ir paraugs jebkuŗam sabiedrības darbiniekam. Vienmēr atbalstījis DVF Anglijā Straumēnu lielā īpašuma iegādi un iekārtošanu. Pērnā jūnijā, Gotlandes lielo svētku laikā, cildeni gādāja kā par Centrālās valdes sēdes raitu norisi, tā DV draudzības vakara izkārtojumu, kuŗā no 8 zemēm bija sapulcējušies ap 200 vanagu un vanadžu, ieskaitot PBLA valdes priekšsēdi Dr. I. Spilneru. R. Jurjaks 1964. g. augustā apbalvots ar DV zelta nozīmi.

*

Jēkabs Leitītis, dzimis 1915. g. 1. maijā Sibirijā. Latvijā pēc Ilūkstes ģimnazijas beigšanas strādājis par grāmatvedi. 1941. g., sākoties vācu un krievu karam, bijis nacionālo partizānu rindās, bet decembrī iestājies 17. Vidzemes kārtības dienesta bataljonā, kuŗa sastāvā cīnījies frontē. Pēc kursiem 1942. g. paaugstināts leitnanta dienesta pakāpē. Ar 1943. g. jūniju bija vada un vēlāk rotas komandieris 15 divīzijas prettanku bataljonā, bet kauju gaitas Krievijā un pēdīgi Prūsijā bijušas saistītas ar 34. grenadieŗu pulku. Smagi ievainots. Apbalvots ar Dzelzs kr. II un I šķ., kā arī citām goda zīmēm. Darbojies DV organizācijā no 1946. g., veikdams vadītājus amatus pārmaiņus Volterdingenas, Celles, Osnabrikas, Hanoveras, Bīlefeldas un Menchengladbachas nodaļās. Rietumvācijas valdē darbojies 1962.-63. g. un atkal no 1967. g. līdz šā gada martam; kopš 1973. g bija zemes valdes priekšsēdis. Citādi galvenās intereses saistījušās ar politiskās informācijas darbu. Šajā 7 g. periodā reizē bija Centrālās valdes priekšsēža 2. vietnieks un saimnieciskās nozares vadītājs. Organizācijas darbam nodevies ar lielu dedzību. Kā pazīstams referents darbojies ne tikai Rietumvācijā, bet arī Anglijā, ASV, Kanadā, Zviedrijā u. c. Atzīstami rosījies vācu sabiedrībā. Līdz pensionēšanās laikam bijis administrātīvā darbā pie britu militāriem spēkiem Rietumvācijā. 1970. g. J. Leitītis apbalvots ar DV zelta nozīmi.

J. Frīšvalds

LAIKRAKSTAM LATVIJA AMERIKĀ

125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $35.00

☐ 6 mēnešiem $18.00

☐ 3 mēnešiem $ 9.00

☐ Piemaksāju par 1980. gadu $.....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu sūtīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. VĀRDA

Stipendijas studējošiem

Ļoti labi apmeklēts bija DV Pertas nodaļas vanadžu gadskārtējais Raibais vakars ar virkni sarīkojumu. Sakarā ar nodaļas 30 darbības gadiem paziņoja nodaļas vanagu un vanadžu kopīgās stipendijas nodibināšanu. Tā nosaukta par Stanislava Jurinenoka piemiņas stipendiju.

Stipendija domāta vienreizēja un neatmaksājama Pertas latviešu jauniešu atbalstīšanai studijām abās Rietumaustrālijas universitātēs, otrās un trešās pakāpes augstākās mācību iestādēs šo iestāžu diplomandiem turpmāko zinātnisko grādu iegūšanai un vidusskolu audzēkņiem, kopsummā 1000 dol. apmērā.

Līdz paredzētajam pieteikšanās termiņam bija saņemti divu kandidātu lūgumi. Stipendijas kom., 3 DV Pertas nod. valdes un 2 ārpus DV organizāciju izraudzīti locekļi abu kandidātu kvalifikācijas atzina atbilstošas stipendijas piešķiršanas noteikumiem. Stipendiju sadalīja divās līdzīgās daļās, katram pa 500 dol. To piešķīra Dailonim Olmanim un Andrejam Lanskim.

D. Olmanis studijas turpinās Pertas techniskā kolledžā. Viņš ir viens no DV Pertas nod. un Pertas Latviešu drāmatiskās kopas nodibinātājim, kopas aktieris, dekorātors un režisors, ilggadējs Pertas latviešu jauktā un vīru koŗa un DV dubultkvarteta dalībnieks.

A. Lanskis Rietumaustrālijas universitātē ieguvis B.Sc. grādu. Viņš stipendiju izlietos mastera grada iegūšanai. Stipendiāts akadēmiski aktīvi darbojas Pertas latviešu sabiedriskā dzīvē un pasākumos.

V. Ešmanis

DV Pertas nodaļas (Austrālijā) vadība 1980. gadā. No kreisās: informācijas daļas vadītājs V. Ešmanis, nodaļas vanadžu priekšniece M. Vucēna, nodaļas priekšsēdis J. Bērziņš, vanadžu sekretāre R. Džonsone un finanču daļas vadītājs V. Gūtmārcis. Sež no kreisās: valdes loceklis sevišķiem uzdevumiem K. Sivalops, nodaļas kluba vadītājs K. Dravneks, biedrzinis un sekretāra palīgs R. Alksnis, sarīkojumu daļas vadītājs un kluba vad. palīgs V. Mazaļevskis,, jaunatnes daļas vadītājs J. Vucēns un aprūpes'un sporta daļas vadītājs A. Valjkovs.
Foto: J. Vucēns

Ezerciema saulē un ūdenī

Kanadas skautu un gaidu jendu 24. nometne Ezerciems notika no 28. jūnija līdz 5. jūlijam Sīpoliņa īpašumā, netālu no Grifitas pilsētiņas. Šis īpašums atrodas skaistā vietā, lielās Madavaskas upes krastā, kas nometņotājus apgādāja ne tikai ar patīkamu veldzi, bet uzņēmīgākus zēnus arī ar zivīm. Nometnē piedalījās 66 skauti, ieskaitot vadītājus, no Rīgas un Tērvetes vienībām Toronto, Aiviekstes vienības Hamiltonā un Jelgavas vienības Sv. Katrīnās. Gaidu nometnē bija 37 dalībnieces no Gaujas vienības Toronto un Ventas vienības Hamiltonā.

Pirmo lielo ugunskuru iededza mazskauts Māris Lukss, kuŗam tajā dienā bija 9. dzimšanas diena, bet pēdējo iededza abi nometņu priekšnieki.

Pirmajā nedēļas nogalē nometnē bija arī Rīgas un Jelgavas pulciņu dišskauti un Gaujas lielgaidas. Tā kā upe šajā vietā atgādina ezeru, nometņotājiem bija laba izdevība izlietot savas kanū laivas, rīkojot sacensības. Skautu nometnē visu laiku notika arī dažādas citas sacensības. Mazskautiem nometnes iekārtā 1. v. ieguva Aiviekstes Ošu šaime, 2. v. Rīgas un Tērvetes bērzi, 3. v. Rīgas kļavas un priedes. Tīrībā un kārtībā 1. v. Rīgas bērzi un 2. v. visas pārējās saimes.

Skautiem vērtēšana notika pa pulciņiem. Nometnes iekārtā 1. v. Rīgas 72. sk. pulc., 2. v. Aiviekstes 39. pulc., 3. v. Tērvetes 19. pulc. Kanū laivu sacensībās uzvarēja Rīgas 72. pulc., 2. v. paliekot Aiviekstes un Tērvetes pulciņiem. Nometnes tīrībā un kārtībā 1. v. Aiviekstes sk. pulc., 2. v. Tērvetes pulc un 3. v. Rīgas sk. pulc.

Mežinieku mākās skautus sadalīja pa 2 zēniem kopā. 1. v. M. Kiršteins un E. Margrics no Aiviekstes sk. pulc., 2. v. A. un A. Luksi no Rīgas sk. pulc., 3. v. G. Brants, K. Briedis un E. Krūmiņš no Rīgas sk. pulc. Guntiņām tīrībā un kārtībā uzvarēja Gaujas ievu kuriņš, otrā v. paliekot Gaujas ābelēm.

Nometnē piedalījās arī Lgp. vad. M. Vilka, apsveikuma rakstu bija sūtījis Lsp. vad. E. Priedītis. Par nometņotāju labklājību un kārtību rūpējās nometnes priekšnieks vad. S. Leimanis, komandants V. Vāgners un saimnieks vad. J. Līvītis ar palīgu vad. E. Jēkabsonu. Gaidu nometnes priekšniece bija vad. Inta Kalniņa, komandantes vad. I. Morgenšterna un vad. Ilze Kalniņa, saimniece vad. M. Budrēvica, nometnes ārsts Dr. Linards Lukss un nometnes māsa L. Jēgere.

Nometni slēdzot, no mastiem lēni nolaidās Latvijas, skautu un gaidu karogi, klusajā mežā izskanēja Svēts mantojums, un smaidošie zēni un meitenes devās savā vasaras brīvlaikā.

Edm. Ozols

Brīvās olimpiadas banketā

Brīvās olimpiadas bankets Ukraiņu kultūras centrā Toronto izvērtās par iespaidīgu pretpadomju demonstrāciju. Parlamenta loceklis Dr. Stjuārds Smits, Etobiko pilsētas galva D. Flins, oldermaņi V. Boičuks un A. Egletons nosodīja Pad. savienības agrēsiju Afganistānā un olimpisko ideālu sakropļošanu. Visi runātāji uzsvēra, ka Maskavas olimpiskās spēles kalpos Pad. savienības propagandas nolūkiem.

Brīvās olimpiadas goda priekšsēdis Kanadas olimpiskās savienības direktors brig. ģen. V. Vitakers suminā sportistus, kas izšķirušies boikotēt Maskavas olimpiskās spēles un konstatēja, ka daudzās olimpiadās politika ietekmējusi šo sarīkojumu norisi visdažādākos veidos, kā tas noticis Berlīnes un citās olimpiskās spēlēs. Vitekers pasvītrāja, ka mums ir aktīvi jāparāda sava neapmierinātība ar Pad. savienības rīcību, kas neievēro pat elementāros brīvības pamatprincipus, tādēļ nav jāpiedalās arī Maskavas olimpiadā. Runātājs arī konstatēja, ka Pad. savienības sportisti ir īsti profesionāļi, kaut tanī pašā laikā rūpīgi raugās, lai citu zemju reprezentanti nebūtu profesionāļi.

Banketā bija ieradušies daudz Kanadas politiķu, arī Latvijas konsuls Dr. E. Upenieks, Lietuvas konsuls J. Žmuidzinas, Igaunijas konsuls I. Heinso un daudzi sabiedriskie darbinieki un sportisti. Banketā no katras tautības godināja 1 izcilu sportistu. LSAK bija izraudzījusi latviešu meistarklases vieglatlētu, pasaules rekordistu Arnoldu Tīcmani. Goda diplomu viņam pasniedza mūsu konsuls E. Upenieks. Kad eksekūtīvās komitejas priekšsēdis O. Kachmarskis nolasīja īsu A. Tīcmaņa biografiju un viņa sasniegumus sportā, visa auditorija spontāni piecēlās, viņu godinot. Armēņi apbalvoja vispusīgo sportistu C. Pasmajanu, igauņi pazīstamo Kanadas vidusdistanču skrējēju E. Lepsu, ukraiņi Kanadas rekordistu diskā — B. Chambulu un lietuvieši Kanadas izlases basketbolistu Leonu Rautinu.

Banketā bija klāt ap 350 personu. Priekšnesumos piedalījās ļoti labs ukraiņu meiteņu kvintets un 30 dejotāju ansamblis, kas pārsteidza ar virtuozi akrobatisko dejojumu orķestra pavadījumā.

Z. Zentiņš

Dardedze un Argentīna

(Turpinājums no 4. lp.)

glaimojošu atzinību — Ļeņina ordeni un nopelniem bagāta tautas mākslinieka titulu.

Izstādē radītās automašīnas un citus vērtīgus priekšmetus pēc izstādes beigām nepārdeva, nedz sūtīja atpakaļ uz Padomiju, bet gan par brīvu izdalīja ievērojamākiem vietējiem aktīvistiem. Tādā veidā par tumši zaa „Moskviča" īpašnieku kļuva kāds šo rindu rakstītājam personiski pazīstama, ļoti bagāta Buenosairesas tirgotāja svainis, kuŗa radinieks komūnistu partijai vienmēr bija ziedojis lielas naudas summas un veltījis daudz pūļu „progresisma" ideju sekmēšanai.

Pāris gadus vēlāk dāvinātā auto īpašniekam radās šķietami nepārvaramas grūtības. Buenosairesas pilsētas valdes iecēkās atjaunot provizorisko šo spēkratu lietošanas patentes numuru, jo jaunais cilvēks nevarēja uzrādīt mašīnas importēšanas atļauju. Pēc vairākiem nesekmīgiem mēģinājumiem problēmu pozitīvi atrisināt, muitas pārvalde piesūtīja katēgorisku uzaicinājumu, ka auto pēc vēlākais 30 dienām jānodod kontrabandas preču noliktavā, lai pārdotu kārtējā ūtrupē vairāksolītājiem. Bagātajam radiniekam ar gudru advokātu palīdzību beigās tomēr izdevās spēkratu īpašuma tiesības legālizēt.

Arnis Akmentiņš

Pārdodama vasarnīca Sidrabenē

ar ūdeni, labierīcībām, iekārtu u. t. t.

Zvanīt 465-5108 Toronto vai 878-1445 Milton.

Saulainē

meklējam

VIRTUVES STRĀDNIECI.

Labs atalgojums, brīvs uzturs un telpas.
Zvanīt K. Ozoliņam 531-4330 vai G. Tannim 225-8635.

Stanis Butkēvics sešdesmitgadnieks

Stanis Butkēvics

„Dzīve iet kā šūpolēs: uz augšu, uz leju," teica vecais Bumbiers (Stanis Butkēvics) Svētkos Skangalē.

Kad viņam pienāca sešdesmitā gadadiena un DV vīru koris Kanadā bija sagatavojies atzīmēt šo ievērojamo notikumu, pašu jubilāru ievietoja slimnīcā ar — sirdsdarbības traucējumiem . . . Bet arī tas mūsu pazīstamo aktieri un komiķi neatturēja „nodot rīkojumu"— godam nosvinēt viņa dzimšanas dienu, kā „koŗa ruļļos paredzēts". Pats jubilārs to vēlāk nosvinēja ģimenes un tuvāko draugu vidū pēc iznākšanas no slimnīcas.

Kā galveno lomu tēlotājs, nu jau vairāk nekā 30 gadus, Stanis Butkēvics pazīstams ne tikai Toronto, bet visā Kanadā, ASV un pēc DV vīru koŗa turnejas — arī Eiropā.

Kad pirms pāris gadu desmitiem, lai īpaši novērtētu un ierosinātu aktieŗu tēlošanas spēju augšupeju, DV teātris Kanadā nolēma dot skatītājiem iespēju pēc izrādes aizklāti nobalsot par labāko aktieri, toreiz ar lielu balsu vairākumu šo godu piedzīvoja Stanis Butkēvics, kas tā saukts draugu vidū, vienā un tanī pašā gadā, tēloja visos trijos Toronto teātŗos. To spēj tikai cilvēks, kam teātŗa māksla patiesi ir sirdslieta.

Stanis Butkēvics apveltīts arī ar skaistu tenoru, un kopš 1972. gada dzied DV vīru korī Kanadā, kur uzvedumos tēlojis daudz un dažādas lomas. Bez gaviļnieka dzīvesbiedres Austras, arī aktīvas sabiedriskas darbinieces, ģimenē vēl ir divi dēli un vedekla.

Kad, atzīmējot šo ļoti nozīmīgo gadu skaitu, Stanim jautāja, kā viņš skatās uz šiem 60 nodzīvotajiem gadiem, atbilde bija īsa: „Vislabākais vēl tikai nāks, vēl daudz ko paveiksim."

Lai nu tas īstenotos!

Tonija Krūka

Laipni lūdzam LA lasītājus kārtot 1980. gada abonementa maksas.

Alberts Eglītis

DZIESMA MŪŽAM

(Tēvam 95. gada dienā)

TU,
no aizlaikos kūpošas rijas
šodien vēl dzirdi savu māti
Ungurmuižas pagalmā sirmā,
kurā vagars kūlējus pēra —
Torejz, kā tagad —
Varmāku laikā, tur —
Asaru skumjā lejā
sūras bēdas sejās;
Tauta pusdzīva karājas cilpā,
dzīve iegūst trūsas plankumus . . .

BET,
sirds skūpstījusi zaļas lapas —
spārno dzīvības debesīs augstu;
Dvēseles piekliedz gaisus — — —
Velns sarkaniem ragiem milzdams,
paradīzē smirdošu purvu rada . . .
Deviņdesmit piecos staros —
šūpojas dzeguzes bērzu zaros;
Deviņdesmit piecās balsīs —
dzied laukā mežābeles ēna:
Steidzaties sēt, plaut un — kult,
kāzām, kristībām maizi gūt!
Degošos ošos plīvo liesmas,
liesmas šalkdamas virsotnēs skrien.
Moku tumsā vilņo blāzmu jūra,
upē airējas sidrabainas laivas —
Nakti grezno varavīksnes loki . . .
Aizskan tālēs brīva dziesma:
Tiklīdz kā labība
apkulta klūs — krieviem
mājvietas nebūs pie mums!
Ziedēs lini zilā gaismā . . .
Steidzaties, mani sumināt āji —
Ozolu lapas, Susējas grīsli
vainagā vijiet . . .
Jo simtajā gadā, tāpat kā šodien —
Jums līgošu: Būt' es kā putniņš,
atgrieztos jaunībā —
sen senā tālumā . . .

KAD,
Dieva valstība klanījās arājiem,
arājs brūnās vagās zeltu sēja;
Ievās koklēja lakstīgalas,
rotalājās zeltaini tauriņi,
laimīgie — lidoja, gavilēja . . .
Meitenes negulēja puisi vilinādamas,
puiši sapņoja par meitenēm, un —
pats vēl biju aiz Apserdes,
kausi putoja malāma pāri . . .
Līgojiet, dejojiet, spīdiet saulē!
Līgojiet deviņdesmit pieciem ziediem,
lai to Elkšņos un — trimdā dzird:
Visos godos, visos sviedros —
esmu tikai ar tiem bijis kopā,
kas pārdzīvos, kas dzīvos tālāk,
ja saknes, mūsu saknes sniegsies,
elpos stipri dziļi Latvijas zemē...

TEV, DIEVS,
PALDIES PAR GADIEM!

Valdis Mežezers

LATVIEŠU DRAUDZES DZIESMA

Meld.: Kas tie tādi, kas dziedāja

Mēs par tēvuzemi dziedam,
Mūsu Dievs, Tev jādzird tas —
Atkal zeļam to un ziedam
Visas mūsu cerības.

Dziesmā Tevi gauži lūdzam
Tautas tumšās nedienās.
Kam lai citam sāpes sūdzam,
Pazemoti ciešanās?

Dzīvības kas ziedojuši,
Kas līdz nāvei cīnījās,
Ar mums kopā sanākuši
Lūgt pēc brīvas Latvijas.

Mēs par tēvuzemi dziedam,
Dievs un Kungs, Tev jāklausās,
Redzēt zeļam to un ziedam —
Dzīvojam mēs cerībās.

(157. turpinājums)

Igaunijas robežās bija aizķērušies diezgan pazīstamais dzejnieks modernists Igors Severjāņins un citi. Kad ap to laiku (1921. gadu) Pēterpilī mira viens no krievu rakstniecības „sudraba laikmeta" vadoņiem Aleksandrs Bloks, Rīgā viņam bija sarīkots piemiņas vakars. Atceros zilsarkanu plakātu logā: bloks ar trosēm un ceļamo krānu, kas it kā atgādināja technisko zīmējumu. Šis krievu (laikam ar žīdiskām radniecībām) augsti liriskais un intellektuālais poēts, kas apdziedāja „Daiļo Dāmu", ir mūsu Sudrabkalna un Ziemeļnieka „ciltstēvs". Kritiķi beigās atšifrēja, ka Bloka dāma esot svētā Marija.

Augstskolas profesoru vidū sākuma gados tvērās prāva nosimte ne vien vāciešu, bet arī krievu mācībspēku. Tie bija „izrakstīti" no citurienes, jo humānitāro fakultāšu Rīgas politechnikumā nebija. Juristiem valststiesības mācīja Vjačeslavs Gribovskis (miris 1924. gadā). Stāstīja, ka viņš esot monarchists. — Kā gan šajos modernajos laikos kāds mācībspēks var būt kronēta valdnieka pamatotājs — uz Studentu virtuvi, pie glāzes kakao un lētiem virtuļiem (Berlīnes pankūku paveids) lekciju pārtraukumā steigdamies, nodomāju.

Frīdrichs Henzels bija vācietis, bet politechnikas laikos droši lasīja krieviski teorijas par tautu izcelšanos pie pirmatnējiem ūdens baseiniem. Noteikti apgalvot nevaru, jo nevienu viņa statistikas lekciju klausījies netiku! Studenti ātri nojauta, kur iespējams laiku ietaupīt. No viņa lekcijām vairījās, jo eksamenus tikpat labi varēja izturēt pēc kollēgu visai konspektīvām piezīmēm. Vēlākajos gados runāja, ka šis Poruka laika biedrs neesot galvā visai „riktīgs".

Par profesoru Sinaiski jau esmu stāstījis. Labums bija, ka šis „popovičs" — priestera dēls pazina Latvijas civiltiesības, jo bija studējis Tērbatā. Uz turienes universitāti cara laikā sūtīja trūcīgos krievus „Baltijas provinču" pārkrievināšanas nolūkos, bet viņa juridiskās teorijas par senajiem romiešiem, metodoloģiju un citu likās tikpat liekas, cik tās bija smagas un grūti saprotamas.

Sinaiskim piemita mīlestība pret mākslu, stiliem, vērtībām. 1922. gadā viņš kopā ar Gribovski atbrauca no Pēterpils. Te viņu gaidīja laba vieta, kurā palika līdz pat Latvijas galam. Strādādams pie viņa savu diplomdarbu, redzēju, ka dzīvoklis gaumīgi iekārtots, mēbeles — ampīra, kas ir skaistākais krievu vēsturiskais stils, arī, protams, kā jau pareizticīgam — ikonas. Viņš pats bija svētbilžu kollekcionārs. Redzamās vietās meitas Natašas uzņēmumi agrīnos maigajos gados. Vecais profesors par savu meitu gādāja. Viņa „pieņēmās piemīlībā", nemāku spriest, cik tai bija talanta, bet Vasilijs Ivanovičs jau bija paspējis to iesaistīt augstskolas asistentu amatos, gatavodams sev pēcnācēju. Otra pasaules kara laikā Sinaiska apprecējās ar latviešu virsnieku Lapu. Ģimenei izdevās nokļūt Dānijā, kur Sinaiskis drīz mira. Viņš iepazīstināja ar krievu skolas gleznotāju Bogdānovu-Belski, kura gleznas iegādājās arī turīgo latviešu ģimenes. Puikas, kas zilsvītrainās biksēs sēž uz sētas nekoptiem matiem — tipiski krieviski. Dzimis viņš bija 1868. gadā, apbalvots ar Triju zvaigžņu ordeni. Kameras loceklis. Diezgan daudz darbojās, arī Latvju dainas illustrējot, grafiķis Nikolajs Puzirevskis (dzimis 1895. gadā).

Tajā laikā Nacionālajā operā valdīja „krievu duka". Tie bija talantīgi krievi — no Pēterpils Marijas operas un Troickas teātŗa režisors Pēteris Meļņikovs, baletmeistare Aleksandra Feodorova, baletdejotājs A. M. Fokins. No ārzemēm viesojās Šaļāpins, Smirnovs, dejotājs Romānovs, Michails Fokins un citi. Arī vietējā Krievu Drāmā bija labi spēki — Vedriskaja, Roščina-Insārova, Jakovļevs, Jurovskis, Terechovs un mūsu pašu jaukā Lilija Štengele, vēlāk Ilga Zvanītāja-Zvānova. Rīgas krievu sabiedrības neoficiālais „galva" bija zvērināts advokāts Kelpšs, pēc tautības polis. Kultūras fonds un valdība gādāja, lai minoritāšu mākslas iestādes varētu pienācīgi pastāvēt, jo Latvija toreiz bija sociālās un nacionālās taisnības valsts, par priekšzīmi daudzām citām.

Pēc izrādēm un līdzīgās piemērotās reizēs krievu prominences pulcējās Latgales (agrāk Maskavas) priekšpilsētas traktierī „Volga". Latgales ielā vispār bija pastiprs krievu elements, pavasaŗos tai parallēli slīdēja pa Daugavu plosti no Krievijas, un senos gadu simteņos pie Rīgas tika būvētas krievu tirdzniecības noliktavas.

„Volga" piederēja Tarasovam un bija sevišķi iecienīta ar krievu paražām, uzkodām un tautisko viru — „soļanku", kuŗas slava bija tik liela, ka to vajadzēja iepriekš pasūtināt. Pavisam krievi atplauka omulība, kad saimniece, resna sieva ar sarkaniem vaigiem, ienesa īpašu tējas kannu ar konjaciņu, ko sauca par „Konjočnij čai". Blakus zālē leijerkaste klusi spēlēja „Seņku Razinu", biljarda isabāt bijušais Pēterpils baletnieks sacentās ar Rīgas ormani, arī krievu, bet pārējie „ivanoviči" un „fjodoroviči" malkoja karstu tēju ar „piešprici" (īstā krievu tējas dzeršana notiek no apakštases, turot to uz izplestiem pirkstiem un cukuru piekožot klāt), gremdēdamies sentimentālās atmiņās.

Pēterim Meļņikovam tiešām lieli nopelni Nacionālās operas izaugsmē, desmit gados viņš sagatavoja 40 režijas, pēc 1933. gada, kad sāka pūst autoritāri un nacionāli vēji, pārgāja uz Liepāju. Viņš bija mākslas priekšmetu, vecu mēbeļu pircējs un krājējs.

FANTASTISKAIS IZDEVĒJS BELOCVETOVS

Pēc Latvijas neatkarības nodibināšanas valsts robežās vēl dzīvoja pāri par 200.000 krievu, no tiem galvaspilsētā vien ne mazāk kā 30.000, kas bija patvērušies no bolševikiem (salīdzināšanai: Ņujorkā patlaban ir ap 50.000 jauno žīdu bēgļu no Padomju Savienības). Skaidrs, ka tiem vajadzēja savas gara barības laikrakstu un grāmatu veidā. Līdz šim atmiņās esmu pieskāries tam, kā Rīgā Bermonta laikā no maziem sākumiem izauga Segodņa, vēlāk diezgan izplatītais laikraksts Baltijā un citur Eiropā.

Kāds vecs Krievijas žurnālists, bijušais jurists un virsnieks, stāstīja, ka 1921. gadā ieradies Rīgā un sācis meklēt darbu. Latviski nepratis. Sācis par līdzstrādnieku pie Segodņas. Kāda kundze viņam ieteikusi sazināties ar izdevēju Grodzinski. Tas laidīšot klajā krievu avīzi Novi Putj (Jaunais Ceļš), To viņš arī sameklējis — bijis gadus piecdesmit vecs, gludi skūtu vaigu, ar degunkniebi. Kad apvaicājies par jaunās avīzes virzienu, Grodzenskis izvairīgi atbildējis: „Mūsu avīze būs skaidri demokratiska. Rakstiet mums par sabieriskiem jautājumiem, kā arī labojiet chroniku. Ievadrakstu nevajag, tos mums piegādās."

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Sakarā ar Pasaules baptistu kongresu Toronto latviešu baptistu māsu pulciņa rīkotā sadraudzības pēcpusdiena 12. jūlijā Sv. Jāņa baznīcas sabiedriskās telpās bija pulcinājusi 120 viesu. Priekšnesumu programmā duetu dziedāja Latvijas baptistu bīskaps Jānis Tervits no Rīgas kopā ar Vilmu Landmani no Čikagas, māsu pulciņa ansamblis nodziedāja trīs dziesmas, bet deklamācijas skandēja Jūlija Statkusa. Klātesošos uzrunāja pulciņa vadītāja Nellija Ābele un bīskaps J. Tervits. Vēl sveicināja tālākie viesi Zelma Kļaviņa no Riodežaneiro un baptistu svētdienas skolas darbinieks A. Pīpe no Kuritības, abi no Brazilijas. Par bagātīgu cienastu bija gādājis māsu pulciņš Annas Bērziņas vadībā.

● Latviešu katoļu draudzes lauku īpašumā Mežciemā 2. augustā tradicionālā Rudzupuķu balle ar vakariņām un pilnu bufeti pl. 17, par ko rūpēsies Mežciema dāmu komiteja. Ar tautas dejām piedalīsies DV Toronto nodaļas tautas deju kopa Daugaviņa. Balle sāksies pl. 20. Nākošajā dienā, 3. augustā, pl. 11 svinīgs dievkalpojums pie brīvdabas Krusta tēva Jāņa no Montrealas vadībā. Katoļu studentu apvienības Dzintars Toronto vienība paredzējusi referātu ar pārrunām un kafijas galds.

● Archibīskaps A. Lūsis un māc. Ā. Čops salaulājis Sv. Jāņa baznīcā Ronaldu Aleksi Jomu un Anitu Helēnu Berķi.

● Etobiko slimnīcā no sirdskaites miris 71 g. vecais Fricis Āboliņš, atstājot dzīvesbiedri Malvīni un divas māsas Latvijā. Aizgājēju 9. jūlijā uz Jorkas latviešu kapiem izvadja māc. I. Gaide. Latvijā F. Āboliņš kalpojis virsdienestā Latvijas armijā, Otrā pasaules karā cīnījies Leģionā un ievainots. Viņš bija biedrs Toronto latviešu mednieku un makšķernieku klubā. Kapsētā atvadvārdus teica Mednieku un makšķernieku kluba valdes priekšsēdis J. Atmats un kasieris K. Šverns.

● Toronto Austrumu slimnīcā ar sirdstrieku 26. jūnijā 72. g. vecumā miris Leonīds Burovs. Aizgājēju 30. jūnijā Sv. Džemsa krematorijā izvadīja māc. Ā. Čops. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Irēnu.

● Sv. Andreja draudzes biļetens Ziņas informā, ka pēc vairākām apspriedēm ar Toronto pilsētas plānošanas daļas un pensionāru dzīvokļu mājas, — Jarvis un Carlton ielu krustojumā — projekta financētājas federālās valdības iestādes pārstāvjiem, tiek izveidota Sv. Andreja baznīcas latviešu un igauņu kopējā pensionāru nama projekta valde. Namā paredzēti 270 dzīvokļi, vienas un divu guļamistabu, katrai draudzei 135 dzīvokļi. Nams varētu būt gatavs apdzīvošanai 1982. gada vasarā. Sv. Andreja draudzes vadība izdara aptauju pie draudzes locekļiem, norādot, ka veidlapu iesniegšana domāta tikai informācijas iegūšanai un vēl nenozīmē oficiālu dzīvokļa pieprasījumu.

● Māc. A. Briedis 12. jūlijā izvadīja uz Allistonas kapsētu 10. jūlijā Mansfildā, Ont. savā farmā mirušo 73 g.v. Irmu Balodi. Aizgājēja atstāj Mansfildā dzīvesbiedru Albertu, bet māsu Loniju Osīti ar ģimeni Toronto.

● Sv. Andreja draudzes svētdienas skolas vadība un bērnu vecāki nodomājuši baznīcā iekārtot vienu telpu draudzes bērniem, kur tie varētu pulcēties ne tikai skolas mācību reizēs svētdienās, bet arī iegriezties katrā laikā, dažādos sarīkojumos. Telpas iekārtošanai lūdz ziedot galdiņus un krēsliņus, rotaļlietas, grāmatas u.c., iepriekš piesakot draudzes kancelejā, tālr. 924-1563.

● Sv. Andreja draudzes priekšnieks J. Pētersons aicina draudzes locekļus ar īpašiem ziedojumiem atbalstīt Sidrabenes administrācijas mājas būvi, kuŗas aptuvena izmaksa būtu ap 70.000 dol. Tā būtu sedzama, ja katrs draudzes loceklis ziedotu 40 dol. Kopējā mājas apbūves platība ir apm. 1800 kv. pēdas, paredzot tajā dzīvokli pārvaldniekam un divas papildus istabas. Pārvaldnieks rūpētos par draudzes un arī sidrabeniešu privāto īpašumu uzraudzību, lai novērstu svešu, nevēlamu personu patvarīgu uzturēšanos Sidrabenes territorijā, un draudzes īpašumi būtu pasargāti no vandalisma.

● Mūsu laikraksta Toronto ziņās bija nepareizs Latviešu Cenra tālruņa numurs. Jābūt 759-4900.

● DV Toronto nodaļas vanadžu kopas darbinieces 10. jūlija vakarā viesojās kopas valdes locekles Dzidras Gulbes ģimenes mājas dārza svētkos. 14 viešņas pārrunāja kopas darbības turpmākās ieceres.

● Kanadas latviešu kara invalidu apvienība ieguvusi inkorporācijas statusu — The Latvian Disabled Veterans. Tuvākā laikā cer saņemt arī palīdzības organizācijas statusu.

● Māc. J. Cālītis salaulājis Dzintaru Jāni Mežuli ar Inesi Ezerkalni.

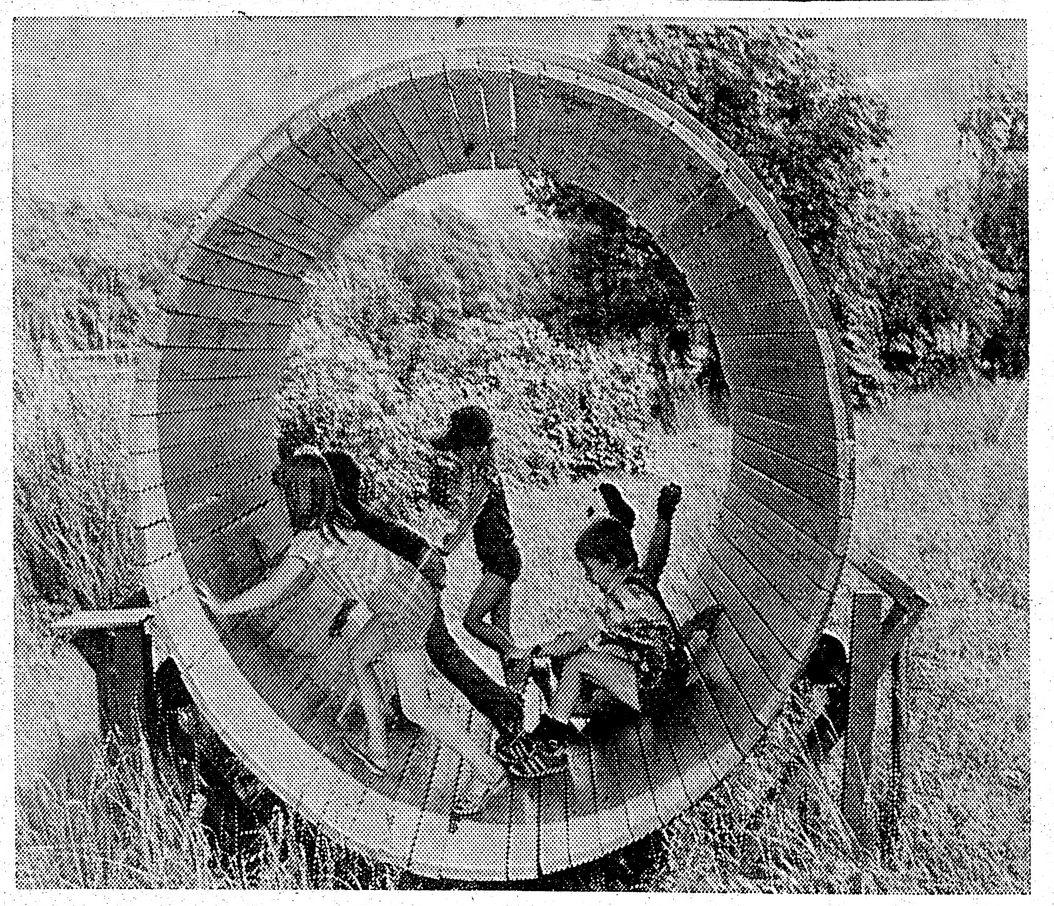

Sidrabenes vasaras nometnē: „Kāpiens bezgalībā"... Foto: Aleksandrs Kalniņš

Pasaules teātŗu festivāls 1982. gadā Kanadā

Kanadas daudzkultūras ministrs Flemings 7. jūlijā paziņojis, ka piešķirts 57.000 dol. atbalsts Kanadas daudzkultūras teātŗu festivāla sarīkošanai. 7. gadskārtējais Kanadas daudzkultūras teātŗu festivāls šogad notiek no 7. — 20. jūlijam Edmontonā, sakarā ar Albertas provinces 75 gadu jubileju. Agrākie teātŗu festivāli sarīkoti Otavā (1974. g.), Kveberkas pilsētā (1975. g.), Vinipegā (1976. g.), Vankuverā (1977. g.), Halifaksā (1978. g.) un Vindsorā (1979. g.).

Šā gada daudzkultūras teātŗu festivālā piedalās etnisko teātŗu grupas no Kvebekas, Albertas, Britu Kolumbijas, Ontario un pirmo reizi arī no austrumu piekrastes provincēm: Ņūbransvikas, Nova Skotijas, Ņufaundlandes un Princa Edvarda salas. Festivāla laikā 4. un 5. jūlijā notika Kanadas daudzkultūras teātŗu apvienības valdes sēdes Edmontonā. No Ontario daudzkultūras teātŗu apvienības piedalījās četri direktori: Inta Purva, Imants Purvs, apvienības prezidents Ginters Petričeks un italiešu teātŗa vadītājs. Sēdēs piedalījās arī Pasaules amatieŗu teātŗa apvienības ģenerālsekretārs Džons Jeteborgs no Holandes.

Preses konferencē 7. jūlijā Dž. Jeteborgs paziņoja, ka nākošais Pasaules amatieŗu teātru festivāls 1982. gadā notiks Kanadā, kas izraudzīts no 5 piedāvātām valstīm: Kanadas, Dānijas, Somijas, Čechoslovakijas un Japānas. Kanadas daudzkultūras teātŗu apvienība kopš tās dibināšanas 1972. gadā uzrādījusi lielu progresu un ir viena no spējīgākām teātŗu organizācijām, kas no sākotnēji 6 etniskām teātŗu grupām 8 gados pieaugusi, Ontario provincē vien, uz 40 teātŗa grupām, pie kam viena no pirmajām, kas iestājās Ontario daudzkultūra teātŗu apvienībā, bija DV teātris Kanadā Intas Purvas vadībā.

I. Purva arī divus terminus vadījusi Ontario provinces daudzkultūras teātŗu apvienību un 1975. gadā ievēlēta par visas Kanadas daudzkultūras teātŗu apvienības prezidenti. Ontario daudzkultūras teātŗu apvienība piedalījās maijā Ontario teātŗu apvienības festivālā ar savu sagatavoto izrādi, ukraiņa autora lugu Pēc vecmāmiņas bērēm; tēlotāju sostāvā bija sešu dažādu etnisko teātŗu grupu aktieŗi. Izrāde ieguva vairākus apbalvojumus. Ar šo izrādi Ontario daudzkultūru teātŗu apvienība piedalās pašreizējā Kanadas daudzkultūras teātŗu festivālā Edmontonā un novembrī Toronto atklās daudzkultūras teātŗu festivālu.

V.S.

Miris jurists un žurnālists

Toronto pēc ilgākas slimošanas 8. jūlijā savas dzīves gaitas beidzis jurists un žurnālists Alberts Kalniņš. Viņš bija viens no mūsu vecākās paaudzes darbīgākajiem preses ļaudīm, dzimis 1901. gada 31. augustā Allažu pagastā kā lauksaimnieka dēls. Kā žurnālists un redaktors iekaroja sev paliekamu vietu latviešu preses laukā, kur arī veidojies viņa interešu loks.

1924. un 1925. gadā strādājis Latvijas Vēstnesī, tad Oļģerta Liepiņa rediģētajā laikrakstā Pēdējā Brīdī, no 1928. līdz 1930. gadam Centra Balsī un no 1930. līdz 1937. gadam par informātoru Rīgas radiofonā. Visu viņa laiku bija aizņēmis nemierīgais žurnālista darbs, tādēļ maz laika atlika studijām, kuŗas beidza tikai 1936. gadā, iegūstot Latvijas universitātē jurista gradu, sākoties jaunam pagriezienam Alberta Kalniņa dzīvē. Viņš no Rīgas pārcēlās uz Jelgavu, kur uzsāka privātpraksi par zvērināta advokāta palīgu, bet pēc tam bija zvērināts advokāts Talsos, kur rediģēja arī laikrakstu Talsu Vārds.

Bēgļu gaitās A. Kalniņš ar ģimeni nokļuva Vācijā, no kurienes 1948. gadā izceļoja uz Kanadu. Arī jaunajā krastā viņš atkal pievērsās preses darbam, strādādams laikrakstā Brīvā Balss, kas mūsu izceļošanas sākumā iznāca Toronto. Vēlāk vairākus gadus bija Amerikas Vēstneša ārlietu redaktors Bostonā. A. Kalniņš Toronto izdeva arī pirmo latviešu žurnālu Kanadā Mūsu Domas, kas gan savas gaitas ātri izbeidza, jo nebija pietiekams skaits lasītāju.

Savā laikā Kanadas „latviešu pagastā" pie Oranžvilles Alberts Kalniņš kopīgi ar Arnoldu Tīmani iegādājās farmu, kur audzēja gaiļus. Kanadā tomēr bija citas saimnieciskās prasības nekā Latvijā, tādēļ abi jaunie farmeŗi, kaut gan labi Latvijas lauku dzīves pazinēji, tomēr bija spiesti farmu pārdot.

Alberta Kalniņa pēdējais darbs Toronto bija Rasmas Aizupes grāmatas Sešpadsmit gadi Sibirijā rediģēšana un izdošana. Viņš dziļi pārdzīvoja mūsu dzimtenes likteni un okupantu varas darbus, mūsu tautas ciešanas, slepkavības un deportācijas uz Sibiriju. It sevišķi pēdējos gados viņš par to daudz piedomāja, ka beidzot arī pats jutās it kā apdraudēts, tādēļ sabiedriskās vietās vairījās būt vienatnē un dažkārt stāstīja par iedomātām vajāšanām.

Pazinu Albertu Kalniņu kā krietnu latvieti, kas vienmēr izteicās, „ka pa spalvai glaudīt ir lišķa daba". Līdz pēdējām saprāta dienām viņš ticēja Latvijas brīvībai, ka Krievijā izcelsies revolūcija un krievi Latviju atstās. Tuvs viņam bija Jaunsudrabiņa aicinājums: Piemini Latviju, ziemeļos vergodams, trūcīgi ģērbts un trūcīgi ēdis: piemini Latviju, kur visa tev bija gana, pat šķietamā trūkumā dzīvojot.

Albertu Kalniņu Mount Pleasant krematorijā 12. jūlijā izvadīja mācītājs Juris Cālītis, sēru mūziku spēlējot Editei Timermanei. Pēdējās ardievas nerimtīgajam trimdas dzīves gaitniekam teica vietējie preses ļaudis Biruta Senkēviča un Osvalds Kļavenieks. Aizgājējs Toronto atstāj dzīvesbiedri Helenu, meitu Solveigu Makinteiru, znotu Kravfordu un trīs mazbērnus.

Biruta Senkēviča

Daudz bērnu Saulainē

Saulaines jauniešu un bērnu vasaras nometne iesāka savu 29. sezonu 6. jūlijā ar 38 latviski nerunājošo bērnu nometni un īpašu jaunatnes nometni ar programmu jauniešiem no 15 gadiem, tādi bija 12, un 8 vadītāji. Jaunatnes nometnē, bez parastajām nometnes nodarbībām bija vēl nometņu vadītāju kursi. Kursu vadītāja Inese Semenova apmierināta ar pirmo vadītāju sagatavošanas mēģinājumu un paredzējusi kursus rīkot arī nākotnē. Lekcijas un praktiskos darbus vadīja: Ilze Kalniņa, I. Bartona, T. Krūka, D. Monumenta, E. Ozoliņa-Krasta, S. Budeniece, J. Mežaks, A. Semenovs, A. Vītols jun., archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide.

Saulaines nometnes oficiālo atklāšanu 13. jūlijā ievadīja māc. I. Gaides vadīts dievkalpojums pie Kritušo karavīru pieminekļa. Pēc tam visi gājienā devās uz nometnes laukumu, kur, atskanot Latvijas himnai, karogu mastos pacēlās nometns karogi. Īsas uzrunas teica Sv. Jāņa draudzes priekšnieks J. Koncis un Saulaines pārvaldes priekšnieks Aigars Brencis. Ar nometnes vadītājiem iepazīstināja nometnes vadības komitejas priekšsēde Inese Semenova, bet ar pārējo nometnes personālu — pārvaldes saimnieciskās daļas vadītājs Kārlis Ozoliņš.

Dienas norisi vadīja māc. I. Gaide. Nometns vadītāja šogad ir Sandra Budeniece no ASV. Pirmajā dienā bija reģistrēti 74 bērni un jaunieši, darbojas 15 vadītāji un trīs praktikanti no vadītāju kursiem. Mazo bērnu nometne Putnu sala bija piepildīta līdz kapacitātei — 25 mazie bērni, kuŗu vadītājas ir Elga Ozoliņa-Krasta no Floridas un Renate Pogule-Vūsta. Nometns 7 nedēļu periodē notiek Saulaines „mazā olimpiada" jeb sporta svētki 2. un 3. augustā. Nometnes nobeiguma svētki 23. augustā ar sarīkojuma vakarā.

„Par Sidr
nazijas š
dra Ozol

Lešinskis atbild uz jautājumiem

BIJUŠAIS ČEKISTS TURPINA SAVUS ATKLĀJUMUS

Pad. savienības ārzemju diplomātiskās pārstāvībās lielākā daļa darbinieku veic čekas spiegošanas aģentu pienākumus dažādās pakāpēs. No lielā darbinieku skaita padomju misijā Ņujorkā, kas visi it kā nodarbināti Apvienoto Nāciju diplotiskā darbā, tikai kādi 50 strādā šo darbu, pārējie visi ir čekas darbinieki. Turpretī konsulātos čekas izspiedzes darbā strādā ap 95% no visa tur esošā personāla.

Latviešu leģionāru liktenis bija traģisks. Visus, kas bija dezertējuši vai izvairījušies no iesaukšanas, slapstoties mežos, pēc sarkanarmijas ienākšanas Latvijas daļā (1944. g. un 1945. g.), kad viņi iznāca no slēptuvēm, tos tūlīt nosūtīja uz filtrācijas nometnēm. Bet drīz pēc tam visus ieskaitīja sarkanarmijā, izveidojot latviešu vienības, kuras masveidīgi sūtīja uzbrukumos, kur gandrīz visi aizgāja bojā. Tos leģionārus, kas pēc kapitulācijas nonāca gūstā, arī nosūtīja uz filtrācijas nometnēm. Tur viņiem piedāvāja „darbu čekā", bet kas atteicās, un tādu biju viss vairums, tiem bez tiesas lēmuma piemēroja soda mērus: pulkveža pakāpē esošos tūlīt uz vietas nošāva, majorus un kapteiņus nosūtīja spaidu darbos uz 25 gadiem, zemākas pakāpes uz 10 gadiem, bet instruktorus uz 8 gadiem spaidu darbu nometnēs. Lielākā daļa spaidu darbu nometnēs aizgāja bojā un tos, kas atgriezās, ar salauztu veselību vēl pēc tam Latvijā mocīja „kara noziedznieku" prāvās par it kā līdzdalību policijas bataljonos.

Atbildot uz jautājumu, kas vairāk vainīgi noziedzībās okupētajā Latvijā, krievu vai latviešu, komūnistu partijas biedri, Lešinskis norādīja, ka vispirms esot jāzina tas, ka būtībā nekādas patstāvīgas Latvijas komūnistu partijas neesot, bet visu rīcību nosakot partijas centrs Maskavā. Esot tikai latviešu tautības komūnisti un to vidū arī tādi, kas latviešu valodu neprotot. Starp komūnistiem tautību ziņā neesot nekādas atšķirības. Pret komūnismu esot jācīnās kopumā, kā pret ļaunu parādību. No savas ilgās saskares un pieredzes viņam personiski pret krieviem neesot nekādu simpatiju. „Viņi ir apsēsti ar lielummaniju un savu nedalāmās Krievijas ideju tā, ka man liekas, no tās nav tikuši vaļā pat krievu disidenti. Liekas, ka arī no disidentiem viens otrs tagad lieto tikai Ļeņina metodi un taktiku mērķa sasniegšanai — cīnās it kā par visu tautu brīvību, bet domā, kā pārmaiņu gadījumā paturēt nedalāmo Krieviju," ar zināmu rūgtumu piezīmēja Lešinskis. Viņš arī norādīja, ka viņam esot bijusi izdevība būt visās 15 „republikās" un konstatēt, ka visās tautās ir pretestība un naids pret krievu virskundzību un partijas slogu. Visas tautas vēloties atgūt neatkarību, un nacionālā pašapziņa un naids pret apspiedējiem pieaugot.

Uz jautājumu, vai viņš var nosaukt personu vārdus, ar kuŗām viņam Sanfrancisko rajonā bijusi sadarbība, Lešinskis atbildēja, ka viņa nolūks neesot šejienes sabiedrību vairāk sanaidot, tāpēc iztikšot bez personu vārdu nosaukšanas, jo „tās personas jau jūs paši zināt, kas sadarbojas". Uz jautājumu, vai vēl kādam latviešu čekistam ir „nopelni" latviešu sektorā, Lešinskis nosauca čekas majora Edvīna Berķa, kapteiņa Anspaka un majora Gunāra Pudeļa vārdus, kas visi par „darbu" latviešu sektorā saņēmuši pateicības un paaugstinājumus. Lešinskis vēl piezīmēja: „Pudeli par spiegošanu no Anglijas izraidīja jau 1961. gādā, un tas ir ciets un nepatīkams fakts — kas nav labs britiem, labs trimdas latviešiem. Gunārs Pudelis labas sekmes guva arī Sanfrancisko rajonā, un viņu paaugstināja par čekas apakšpulkvedi."

Par reliģijas un baznīcas apspiešanu un vajāšanu Lešinskis teica, ka visas reliģijas un baznīcas bez izņēmuma tiekot vajātas un apspiestas. Luterāņu baznīcas archibīskapa vietnieks Viktors Ozoliņš esot čekas dienestā un to personiski labi pazīstot. Pret luterāņu baznīcas archibīskapu Matuli viņam esot zināma cieņa, bet, protams, bez čekas piekrišanas arī viņu par archibīskapu neieceltu. Bet par cik viņš ar čeku sadarbojas vai nē, nezinot pateikt. Līdzīgs stāvoklis esot visām konfesijām.

Uz jautājumu, ja vēl sūtītu zinātniekus un māksliniekus, ko viņiem stāstīt, rādīt un kā tos uzņemt, Lešinska atbilde bija: „Es ieteicu viņus neuzņemt. Nedomāju, ka viņi no stāstītā un rādītā pārtaps." Šī atbilde izpelnījās vislielākos aplausus.

Uz jautājumu, vai notiek arī zinātniskā izspiedze, Lešinskis atbildēja, ka Pad. savienības zinātniskā izspiedze ārzemēs sit augstu vilni. Čekas „zinātnieki" brauc uz ārzemēm un cenšas iegūt zinātniskus noslēpumus. Ļoti labas sekmes ASV Austrumu rajonā bija guvis čekas „zinātnieks" latvietis Gunārs Lapiņš. Viņš bija ticis iekšā tādās laboratorijās, ka pat to iedomāties nevarēja. Čekas „zinātnieki" kontaktu nodibināšanai brauc arī uz starptautiskām zinātnieku konferencēm. Arī baltiešu rikotā zinātnieku konferencē Montrealā, Kanadā, visi zinātnieki, kas ieradās no Rīgas, bija čekas dienestā.

Par savu pārnākšanu rietumu pusē Lešinskis teica: „Man acis par komūnisma nejēdzībām atvērās, dzīvojot un mācoties 10 gadus Maskavā, kad nācu saskarē ar krievu intelliģenci un citām Pad. savienības apspiestām tautām." Uz jautājumu, vai viņam nebija bail par savu dzīvību, braucot uz Sanfrancisko, kur ir Pad. savienības konsulāts, Lešinskis ironiski teica: „Varētu pieņemt, ka man kāds varbūt mēģinātu iedurt kājā ar saindēta lietussarga smaili, bet komūnistu vara arī zina to, ka tas, ko jums varu pastāstīt, ir tikai mazs sīkums pret to, ko jau esmu nodevis drošības iestādēm. Ja es klusētu, tad tāpat es būtu jau tikpat kā miris. Kalpību nejēdzīgajam komūnismam pārtraucu tad, kad man pēc mēneša bija sagaidāms lielāks paaugstinājums amatos un algā."

Uz attiecīgu jautājumu Lešinskis atbildēja, ka olimpisko spēļu boikots uz Pad. savienību atstās ārkārtīgi spēcīgu iespaidu un iedragās vai visu aprindu krievu pašapziņu. Viņi gaidīja ierodamies visu zemju sportistus, lai rādītu, ko mēs, krievi, spējam, kas mēs esam un ko varam? Tagad viņi gluži labi apzinās, ka Olimpiadu bez ASV, Rietumvācijas un Japānas nemaz par Olimpiadu nevar saukt.

Uz jautājumu, vai pastiprinātai māksliniekų sūtīšanai uz ārzemēm lielāko konferenču laikā bijusi kāda sakarība ar šīm konferencēm, Lešinskis atbildēja: „Jā, čekas darbībai ir kopsakarīgi mērķi ar Pad. savienības mērķiem starptautiskās konferencēs un čeka tos veicina, ja var saskaņot ar savu izspiedzi. Pad. savienībai ir ļoti nepatīkami, ja šinīs konferencēs atgādina Baltijas valstu okupāciju un ka tur ir pretestība okupācijas režīmam. Viņa taču tēlo, ka viss ir jauki un labi — visi apmierināti. Čekai tomēr arī konferenču laikā galvenais uzdevums izspiedze, lai politiķi varētu strauji reaģēt un rīkoties."

Uz jautājumu, vai viņš no latviešu centrālām organizācijām ir aicināts palīdzēt sagatavot materiālus Madrides konferencei un vai viņš to darītu, Lešinskis atbildēja, ka viņš nav aicināts, bet ja viņa palīdzība būtu vajadzīga, tad viņš ar savu pieredzi un zināšanām palīdzētu.

Kāda jauniete jautāja, vai jaunatnes kursos Rīgā, uz kuŗiem aicina arī latviešu trimdas jauniešus, nodarbojas arī ar komūnistisko propagandu, Lešinskis atbildēja, ka tieša propaganda tur netiekot kopta, vienīgi pāri visiem vēsturiskiem notikumiem un kultūras dzīves norisēm esot parastais komūnistiskais skatījums. „Bet kursu rīkošanai ir pavisam citi apslēpti čekas nodomi. To es zinu, jo pats šos kursus sāku rīkot," teica Lešinskis un paskaidroja: „Pirmkārt, kursos nevar piedalīties katrs. Uzaicina tikai tos, kas atzīti par noderīgiem čekas nodomiem. Čeka domā par savu darbu gadiem uz priekšu un pieņem, ka šie kursanti vēlāk organizēs un vadīs deju kopas vai būs koŗu diriģenti, kam saskare ar citiem jauniešiem un tā čekai jau būs zināms kontakts. Ja būs vajadzība, šos jauniešus varēs arī šantažēt, kaut vai romantisku iemeslu gadījumos. Čeka zina, ka ar atklātu propagandu kontaktus nevar nodibināt. Bet kursantu izspiegošana un izsekošana ir izspiedzes kalngals. Tā kā visa kursantu mācību gaita ir izplānota un čekisti zina, kur katru brīdi kursanti atrodas, kursu laikā tajās pašās telpās darbojas čekistu stābs, kādi trīs čekisti, un kamēr kursanti lekcijās, tie izkontrolē un pārbauda kursantu mantiņas. Pārbauda vai katru vietiņu un vīlīti, apskata piezīmes, noraksta atrastās adreses un t.t. Pa nakti tajās pašās telpās uzturas viens čekas aģents, kam jāklausās ar modrām ausim, jāvēro katrs kursanta solis arī naktī. Arī te ir jāsaprot, ka nekur pasaulē izspiegošanas iestādes nerīko citu zemju jaunatnei kursus, lai tajos paplašinātu tikai kultūrālās zināšanas.

Imants Lešinskis referēja brīvā un raitā stāstījumā vienu stundu un pēc tam vairāk nekā stundu atbildēja uz klausītāju jautājumiem. Bija iespaids, ka viņš par savu tematu tāpat raitā plūdumā, bez piezīmēm, varētu runāt pat nedēļām.

T. Sīlis

Kalamazū Sv. Jāņa draudzē iesvētītie jaunieši. No kreisās: Alfreds Elksnis, Ivars Elksnis, draudzes priekšnieks A. Krūmiņš, prāc. J. Turks, Miģelis Lanka un Guntars Grīviņš.
Foto: V. Namatēva

„Par Sidrabenes maija karalieni" ievēlēta Toronto latviešu ģimnazijas šī gada absolvente Ieva Ose. No viņas pa kreisi Sandra Ozola, pa labi — Sandra Leimane, abas galma dāmas.
Foto: A. Liekniņš

Brīvā olimpiada Toronto

Brīvo olimpiadu atklāja Etobiko Centennial stadionā Toronto. Atverot šīs olimpiadas programmu, pirmajā lappusē redzam Ontario premjēra Viljama G. Dēvisa foto attēlu. Olimpiadai veltītā rakstā premjērs sveicina Ontario iedzīvotāju un valdības vārdā visus atlētus, kas ieradušies no Kanadas un ASV, lai piedalītos 1980. gada Brīvajā olimpiadā. Lai gan olimpiskās spēles organizētas sporta sacensībām, taču šo sacensību gars veltīts mieram, brālībai un globālai sadarbības gribai. Šie ideāli pašreiz tiek izsmieti un pārkāpti internacionālā sporta sacensību pasaulē. Dodot iespēju igauņu, latviešu, lietuviešu un ukraiņu atlētiem sacensties Ziemeļamerikas mērogā zem saviem nacionāliem ka-

(Turpinājums 12. lp.)

Kā līgoja Gaŗezerā

Jāņu sarīkojumu Gaŗezerā Dziesmu lejā ievadot, pēc rīkotāju atzinuma klāt bija apm. 1200 jāņubērnu, kas aizpildīja visu plašo ieleju un laukumā esošos 260 krēslus. Daudzi ieradās arī vēlāk uz balli, daudzi līgoja Dzintaros vai citās zāļu pļavās. Kopējo lielsarīkojumu ievadot, V. Miķelsons aizrādīja uz Jāņu tradicijām un nacionālo nozīmi. Svētku kulminācija bija ansambļa Trīs no Pārdaugavas saistošais priekšnesums. Sevišķu atsaucību izpelnījās tieši Gaŗezeram veltītās dziesmas, kur ar trāpīgiem vārdiem bija apdziedāti gandrīz vai visi darbinieki. Jāņu tēvs (Jānis Meija) un Jāņu māte (Anna Tīdemane) līgotājus cienāja ar sieru un alu. Sieru bija gatavojušas Kalamazū Daugavas vanadzes un Klugstu ģimene. Vakaram iestājoties, aizdegās darvas mucas. Lielo ugunskuru aizdedza ALA izglītības biroja vadītāja Asja Lejiņa. Deju mūziku, nu jau 5 gadus pēc kārtas, spēlēja iecienītās Atmiņas no Indianapoles. Vidusskolas Valdemāra zālē māksl. Arnolds Sildegs atklāja Viestarda Aistara gleznu izstādi, kuŗā no 36 izstādītiem darbiem pārdeva 18.

V. Boķis

Jāņugunis Gaŗezerā iededzina ALA izglītības biroja vadītāja Asja Lejiņa (pa labi); viņai „uguni pielikt" palīdz V. Ārums. Foto: V. Namatēva

Latviešu basketbola komanda vācu sporta svētkos

Latviešu Jaunekļu kristīgās savienības sportisti, Mīnsteres latviešu ģimnazijas zēni, basketbola spēlētāji, internāta audzinātāja Jāņa Neimaņa vadībā ar 17 g.v. Gunāru Balodi kā komandas kapteini piedalījās vācu CVJM (YMCA) sporta svētkos un basketbola meistarsacīkstēs Sauerlandes kalnu pilsētā Līdenšeidē. Ap 3500 atkīvo vācu CVJM sportistu piedalījās dažādās spēlēs. Bez sporta spēlēm notika vairāki citi sarīkojumi. Latviešu basketbola komandas pārstāvji, divi zēni, nesa glītu plakātu ar uzrakstu „Lettischer JKS Münster" un trešais — Latvijas karogu. Publika viņiem atsaucīgi aplaudēja.

Īpatnējs, sporta svētkiem piemērots un iespaidīgs bija svētdienas rīta dievkalpojums stadionā. Pēc dievkalpojuma sporta sacensības turpinājās turpat stadionā. Pēc lūgšanas un korāļa sekoja atvadīšanās no draugiem un paziņām, un sporta svētki bija beigušies. Uzvarētāju skaitā bija arī latviešu JKS basketbola komanda, kas par 3. vietas izcīnīšanu saņēma diplomu un katrs spēlētājs sporta svētku medaļu. Latviešu JKS basketbola komanda spēlēja jaunatnes grupā; dalībnieki, dzimuši 1963./64. g., gan bija tikai trīs, pārējie četri jaunāki. 3. vieta ir apliecinājums, ka Minsteres latviešu ģimnazijā sporta nodarbības un treniņi ir atzīstami augstā līmenī un ka internāta vadītāja I. Baloža un audzinātāju pūles, no mācībām brīvajā laikā vedināt skolniekus sportot, ir bijušas sekmīgas.

A. Ludriksons

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

18. septembrī — ceturtdien — pl. 20 mecosoprāna Ileānes Pētersones koncerts St. Andrews Presbiterāņu baznīcā.

4. oktobrī Latviešu nama gada svētki.

25. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes Bickford Park skolā.

1. novembrī — sestdien, pl. 20 komponista Jāņa Kalniņa darbu koncerts Centrālā tehnikuma auditorijā.

1981. GADA

21. februārī, sestdien, pl. 20 Linda Aļļe — čello, Town Hallē.

14. martā, sestdien, pl. 20 Andris Rožkalns — klavieŗu koncerts, Town Hallē.

1. — 5. jūlijam 7. Latviešu dziesmu svētki Kanadā.

HAMILTONA

24. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

MEŽCIEMS

2. augustā Rudzpuķu balle. Sākums pl. 20.

DRUVA

26. jūlijā pl. 14 DV Druvas nodrīko Dārza svētkus A. Kalniņa mājā. Priekšnesumi, deja un rotaļas, sporta spēles, loterija. Azaids. Ieejas maksa 3 dol.

Sidrabenē pārdodams

treilers un māja uz viena apbūves gabala.

Zvanīt 766-5236.

JKS Minsteres latviešu ģimnazijas basketbola komandas dalībnieki. Aizmugurē no kreisās: Dainis Mjartans (15 g.v.), Rūdolfs Auens (16), komandas kapteinis Gunars Balodis (17) un Reds Hausermanis (16). Priekšā: Gunars Rempēters (14), Gregors Spoģis (14) un Klāvs Balodis (13).
Foot: A. Ludriksons

Indra Gubiņa

Dārga pērle glabājama

SAULAINĒ 29. VASARAS NOMETNE

Ir īsts vasaras vidus, varētu teikt — bula laiks, kad gaiss sakarsis viegli virmo, kad no zemes ceļas smaržīga tveice un smiltis dedzina basās pēdas. Zied margrietas ceļmalās, zilā debess ir tīra, bez mākoņiem, vējš žūžo priedēs, un mēs ejam pa ceļu, kuŗš ieved pļavā, tik skaistā pļavā, ka jāpaliek stāvot un jāskatās, jāskatās, jāskatās! Kā vasara zied! Apkārt neredz mājas, neredz nekā no mūsdienu civilizācijas, ir tikai meža ieloks un ziedoša pļava!

Nesen Anglijā kāda paziņa teica: ja domāju par laimes mirkli, tad redzu guļam sevi ziedošā, saules apspīdētā pļavā. Anglijā pie tādām pļavām pagrūti tikt, un saule tur arī tā nespīd, vismaz ne šovasar. Bet es esmu Saulainē, Toronto Sv. Jāņa draudzes īpašumā, un patiešām šo skaisto dienu un apkārtni izjūtu kā laimes mirkli. No aizgājušiem gadiem ieskanas bērnu balsis, kad tepat Saulaines nometņotāji dziedāja „Tu, zilā debess tur augšā".

Kā debess gabaliņi pļavā guļ laukumos zilie vanagnadziņi, kamēr gundegas, margrietas, koši dzeltenas puķes, kuŗām nezinu vārda, bet kuŗas mana māte mācīja tējai žāvēt, zied tīkamā raibumā kopā ar smilgziņām, un zaļais priežu ieloks liek ziedošajam skaistumam vēl vairāk izcelties. Esam gan uz svešas zemes, tomēr pazīstamā, tuvā skaistumā, esam no lielpilsētas trokšņiem un ēnām, no darbdienas rūpēm un pienākumiem svētdienā iegājuši un caur Saulainei kaimiņos esošo valdības parku iznākuši uz skaisto pļavu, esam saules, gaismas, skaistuma un tīra prieka appludināti. Vietumis vēl atrodamas sarkanas mežzemenes, tās ir saules sasildītas un saldas.

Pār pļavu izejam uz Saulaines ceļu, lai dotos uz dievkalpojumu. Ir 13. jūlija pēcpusdiena, diena, kad atklāj bērnu vasaras nometni. Lūk, tur aiz mācītāja I. Gaides pa pārīšiem nāk bērni — visi dzeltenos krekliņos, baltās biksītēs, visi tīri un kārtīgi. Kopā ar vadītājiem viņu ir ap deviņdesmit. Dzeltenā rinda kā košs stars aizvijas pa zaļo pakalni pie tēlnieka A. Kopmaņa varoņu piemiņai darinātā pieminekļa, jeb kā parasti saka — Saulaines baznīcā, kur nometnes darbu ievada ar svētbrīdi. Bērni sasēžas zālē, solos, un aiz soliem ir vecāki, viesi un tie, kuŗus nometnē vēl neuzņem vai kuŗi nometnes gadiem jau pāri. Ar siltumu un pateicību skats pārslīd koptajam piemineklim, glītajiem apstādījumu veidojumiem un apstājas pie Latvijas karoga. Kāds svinīgs miers. Pieminekļa plāksnēs iecirsti lakoniski vārdi: Tēvzemei, brīvībai, un — Dzīvību saglabājis, piemini krituŝos. Tikai daži vārdi, bet tomēr — vai visa mūsu vēsture tajos, visa mūsu šeit esības jēga.

Svētbrīdis sākas, dzied lieli un mazi, dzied — es ticu garam, kas kā liesma, kā uguns liesma sirdī nāk. Jā, šis ir tāds brīdis, kad kaut kas aizdegas. Šis nav ikdienas mirklis, kas paslīd gaŗām un pagaist, nē, tas iekrīt sirdī un paliek.

Viegli ieplīvojas Latvijas karogs, un ar šo vieglo kustību it kā attinas un tepat ap manis nas bērnības vasaras, kad zem šī karoga mēs brīvi dziedājām uz pašu zemes, gan manu bērnu Saulainē pavadītās saulainās vasaras.

Mācītājs I. Gaide runā par dārgās pērles meklētājiem. Stāsta bērniem par kādu bagātu vīru, kas savu lielo māju atvēlējis bērniem, kuŗi tajā tomēr nejutušies īsti laimīgi. Kāda meitenīte man tieši priekšā pagriež galvu un redzu, ka viņai dreb mutīte un acis asaras. Vai viņa domā par savām mājām, vai viņu māc bailes? Jā, ko domā bērns, pirmo reizi palicis nometnē, palicis bez vecākiem, bez ierastās drošības un kārtības?

(Turpinājums 11. lp.)

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKA

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos

un DV grāmatnīcā

491 College Str.,

kā arī spiestuvē

„Koŗa dziesmas Latvijā skan tāpat kā šeit"

LATVIEŠU BAPTISTU DIEVKALPOJUMS TORONTO SV. JĀŅA BAZNĪCĀ

Latvijas baptistu bīskaps Jānis Tervits, kas ieradās Toronto no Rīgas, lai piedalītos 14. Pasaules baptistu kongresā, apmeklēja arī Toronto latviešu baptistu draudzi, kur piedalījās 4. jūlija sanāksmē, 6. jūlija dievkalpojumā Walmer Rd. baptistu baznīcā un 12. jūlijā latviešu baptistu draudzes māsu pulciņa sadraudzības pēcpusdienā. Latviešu baptistu draudzes 13. jūlija dievkalpojumā Toronto Sv. Jāņa baznīcā bīskaps Jānis Tervits teica galveno svētrunu, piedaloties 6 mācītājiem. Dievkalpojums bija pulcinājis ap 250 dievlūdzēju, to vidū vēl otrus 6 mācītājus no ASV. Dievkalpojumu vadīja un ievadvārdus teica Toronto baptistu draudzes māc. A. Arājs. Viņš norādīja, ka šis dievkalpojums ir sevišķi nozīmīgs, jo pulcinājis kopā latviešus no ASV, Kanadas un Brazilijas un kuŗā pārstāvēti arī okupētās Latvijas baptisti Pasaules baptistu kongresa ietvaros, kas reizē atzīmēja Pasaules baptistu apvienības 75 gadu jubileju.

Dievkalpojumā ar Svēto rakstu lasījumiem piedalījās māc. V. Landmanis, sākuma un beigu lūgšanu teica mācītājs P. Odiņš un E. Spīgulis. Amerikas latviešu baptistu apvienības priekšnieks māc. F. Čukurs savā uzrunā minēja, ka visā pasaulē ir 33 milj. baptistu, bet pieskaitot bērnus, kopā pavisam 65 miljoni. Pasaules baptistu kongresā piedalījās 20.000 delegātu. No Vankuveras bija iebraucis arī māc. Jānis Šmits, kas mudināja sludināt Dieva vārdu un augt ticībā: trīs ceturtdaļas pasaules iedzīvotāju nepazīst evaņģeliju un nav dzirdējuši Dieva vārdu.

Svētos rakstus nolasīja bīskaps Jānis Tervits. Iesākot savu svētrunu viņš nodeva sveicienus no okupētās Latvijas baptistu draudžu brālības, bīskapu padomes un brāļiem un māsām Latvijā, kur lūdz Dievu, lai neapklustu evaņģelija sludināšana. Savu svētrunu bīskaps bija sadalījis četros pamattematos: Dieva redzējums, Dieva sūtība, konfrontācija un savas dzīvības atdošana uz Dieva altāŗa. Dieva uzmanības centrā ir katrs cilvēks. Dieva sūtība nav parāde — savu spēju, slavenības un brīvības demonstrējums. Dieva sūtība ir tuksneša dzīve, jo nepiepildās visas mūsu vēlēšanās. Kad bīskapam jautāts, vai nevēlas palikt šeit, viņš atbildējis, ka šeit ir labāk vecajam Ādamam. Bet, ja sastopas ar Dieva sūtību, tad — „vai nu šeit, vai tur" — cilvēks visur būs tuksnesī. „Labāk dzīvoju Latvijas nekā Amerikas tuksnesī." Ja esam Dieva sūtīti, tad dzīvē jāsaņem arī belzienus. Jēzus saka: Es jūs sūtu kā avis vilku starpā. Dievs parāda žēlastību, un tā mums palīdz dzīvot un sludināt.

Dievlūdzēji nodziedāja kopīgi archibīskapa A. Lūša draudzes dziesmu. Māc. A. Arājs lūdza bīskapu J. Tervitu aizvest draudzes sveicienus uz Latviju.

Dievkalpojumu kuplināja soliste Vilma Landmane un Toronto baptistu draudzes koris un dziedoņi no ASV latviešu baptistu draudzēm diriģentu Žaņa Gertnera un Arvīda Purva vadībā, kas diriģēja arī savu komponēto dziesmu Reiz ausīs rīts; pie ērģelēm Marta Čukure no ASV. Šī dievkalpojuma kollekti 1200 dol. ziedoja bīskapa ceļa izdevumu sekšanai.

Bīskaps J. Tervits ir 43 gadus vecs. Pēc vidusskolas beigšanas studējis teoloģiju pašmācības ceļā, jo okupētajā Latvijā nav iestādes latviešu baptistu mācītāju sagatavošanai. Okupētajā Latvijā atrodas 62 baptistu dievnami ar 6000 draudzes locekļiem. Draudzes lūgšanas nami lielākoties atrodas Kurzemē. Jaunas bībeles neiespiež, bet iespiestas gan jaunas dziesmu grāmatas. Būdams 1978. gadā savā ceļojumā pa ASV, bīskaps J. Tervits apdāvināja ASV latviešu baptistu draudžu mācītājus ar šo grāmatu. „Koŗa dziesmas skan okupētajā Latvijā gluži kā šeit," paskaidroja dievkalpojumā bīskaps J. Tervits. Viņa vecāki piederēja pie Pāvila draudzes Liepājā, kur viņiem bijusi maza mājiņa Ulicha ielā.

Pēc divu nedēļu pavadīšanas Toronto bīskaps Jānis Tervits izlidoja no Montrealas Aeroflot lidmašīnā caur Maskavu uz Rīgu. J. Tervits ieradās Toronto kopā ar 14 pārējiem Pad. savienības baptistu delegātiem kā vienīgais latviešu delegāts, kaut gan bija paredzēts, ka brauks vēl viens latviešu baptistu mācītājs, bet viņam nebija atļauts izbraukt.

V. S.

Ziedošā vasara. Attēlā Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolas 4. kl. audzēkne Laila Sveķe.

Foto: J. Ligers

Dārga pērle glabājama

(Turpinājums no 10 lp.)

Mācītājs stāsta tālāk par lielo māju, kuŗu baidzot atpircis kāds cits vīrs un mācījis bērniem dzīvot laimīgu dzīvi, savstarpēji palīdzot, gādājot, kopjot un veidojot lielo māju. Meitenīte izslauka no acīm asaras. Varbūt asaras sariesās arī dažu labu vecāku acīs, jo nav jau viegli atstāt bērnu, neredzēt viņa ikdienas gaitas. Ne jau tikai apkopšana un pieskatīšana ir svarīga, bet svarīgi taču arī ir — ko bērns jūt, ko domā, ko pārdzīvo. Vai visos šajos dzeltenajos krekliņos tērptajos nav tādas dārgas pērles, kuŗas glabājamas? Mūsu latviešu bērnu sirdis taču mums visiem ir dārgas!

Un tad — mundrā solī jaunie nometņotāji soļo atkal no uzkalna lejup, dodas Saulaines pagalmā, sastājas rindā pret trijiem karogu mastiem. Draudzes padomes priekšnieks īsā, sirsnīgā uzrunā atklāj 29. vasaras nometni Saulainē. Mastos paceļas Latvijas, Kanadas un Saulaines karogi, klātesošiem dziedot mūsu valsts himnu Dievs, svētī Latviju. Pie mastiem nopietni, jaunos pienākumus un atbildību uzņēmušies, stāv deviņi glīti, jauni vadītāji, bet neviens no viņiem nedzied himnu līdz. Vai neprot? Ai' mīļie, jaunie vadītāji, tā ir jāprot! Tā ir jāprot jums pašiem un jāiemāca visām tām dārgajām pērlītēm, kuŗas te dzeltenos krekliņos paļāvīgi uz jums un uz karogiem skatās! Dienā, kad šos pašus karogus šajā vasarā novilks pēdējo reizi, jūs taču visi pratīsit dziedāt to dziesmu, kuŗa mūsu tautai arī ir dārga, glabājama pērle!

Vēl nometņotāju saimi sveic Saulaines pārvaldes priekšnieks A. Brencis, kam seko iepazīstināšana ar nometnes vadītājiem, vadītājiem-praktikantiem, medicīnisko māsu un saimniecības darbiniekiem, un — 29. vasaras nometne ir sākusies. Mirkli atkal jāpadomā. Divdesmit deviņus gadus te skanējušas latviešu bērnu balsis, dziesmas, rotaļas, divdesmit deviņus gadus ir bijuši ļaudis, kuŗu rokas un galvas palīdzējušas nometni veidot un uzturēt. Kādreizējie nometņotāji ved jau šeit savus bērnus, citi savukārt ir vadītāji un tā skaistā turpinājumā mainās, nomainās darbinieku paaudzes, bet saulainais pinums aug garāks.

Jādomā atkal par skaisto, ziedos raibo pļavu. Saulaines pagalms šajā mirklī arī raibs, te uzplaukst un uzzied mūsu nākotne.

Šī patiešām ir skaista, saulaina svētdiena! Kaut bērniem būtu saulaina visa vasara un kaut viņi atrastu dārgo latvisko pērli un iemācītos to glabāt — visam mūžam.

Vasaras kursu dalībnieki un lektori 3. vasaras kursos Straumēnos. 1. rindā ceturtā no kreisās šīs vasaras kursu vadītāja Dzidra Purmale.

ŅUJORKA

● Bērnu vasaras nometnes uzturēšanai rīkotājā Ņujorkas latviešu draudzes izlozē atlikums bijis 4425 dolari. Izsūtītās lozes iegādājušās 726 personas ar 8261 lozi. Izlozei laimestus bija dāvinājuši M. Bogdanovica, A. Balode un B. Klaips pa gleznai, P. Daniels plecu lakatu, G. Štolcs traukus, no loterijas līdzekļiem iegādātas divas ASV iekšējā aizņēmuma zīmes. Pavisam bija 14 laimesti. Izlozi sagatavoja V. Sarbais ar palīdzēm.

● Ņujorkas draudzē šī gada maijā 720 draudzes locekļi bijuši vecāki par 70 gadiem, no tiem 25 pārsnieguši 90 gadus. Gada laikā 70 gadus var sasniegt vēl 58 citi draudzes locekļi. Draudzē 2783 locekļi.

Vasaras kursi Anglijā

Jauniešu 5. Vasaras kursi Anglijā, Straumēnos, bija rīkoti no 6. līdz 18. jūlijam. Tie kļuvuši jau par tradiciju, lai divu nedēļu laikā papildinātu savas latviešu valodas un latvisko zinību krājumus. DV lauku īpašumā Straumēnos kursanti pulcējās arī 1978. gada vasarā. Rīcības komiteja darbojās LNPL izglītības nozares vadītājas Dzidras Purmales vadībā. Kursi bija sadalīti piecos posmos: latviešu valoda (vad. Baiba Muzikante), vēsture (Atis Lejiņš), folklora (Austris Grasis), mūzika (Jāna Jēruma-Grīnberga) un interešu grupas—sports, mākslas, žurnālistikas un citas nodarbības.

Vasaras kursi domāti galvenokārt jauniešiem no 16 — 25 gadiem; šai gadu gājumā pārsvarā ir skolēni un studenti. Kursu galvenais nolūks sagādāt jauniešiem iespēju iegūt plašākas zināšanas par Latviju, uzlabot latviešu valodas prasmi, iepazīties ar latviešu literātūru, kā arī satikties un sadraudzēties ar citiem latviešu jauniešiem.

A. L.

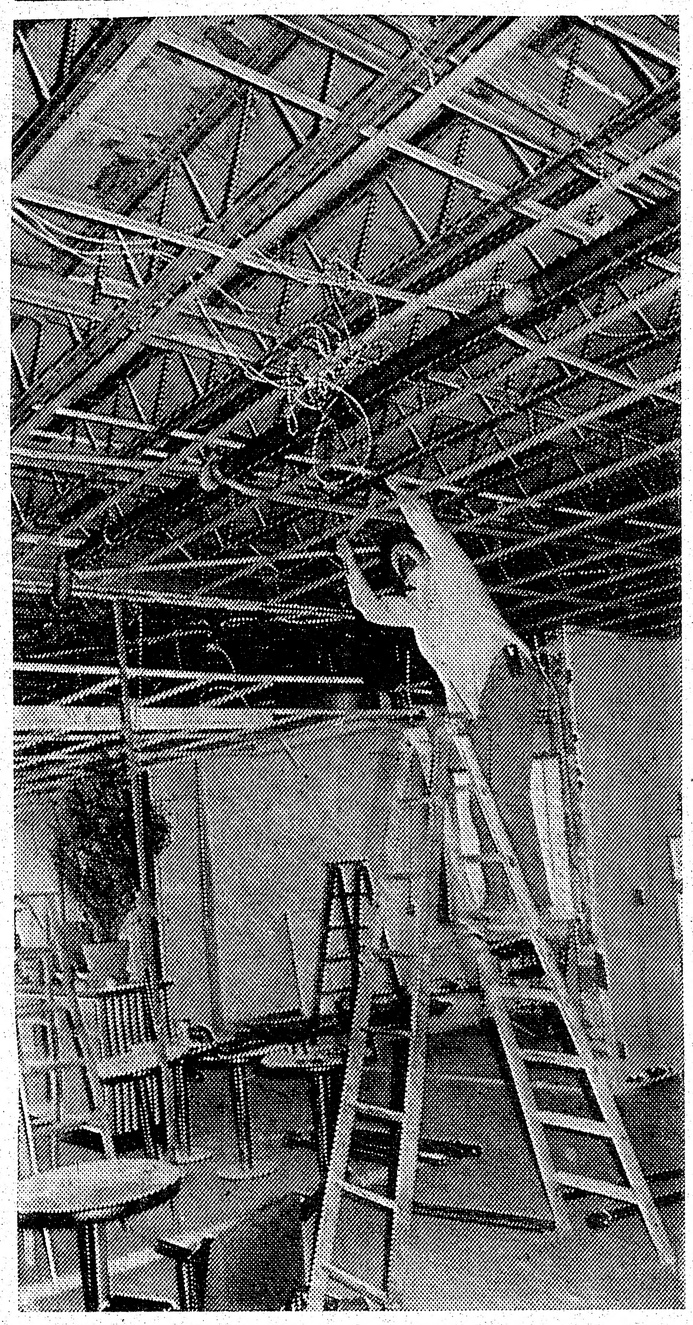

Toronto Latviešu Centrā pārbūvē arī ieejas telpas (augšējais attēls). Ierīko arī automatisko ugunsdzēsības sistēmu.
Foto: V. Plampe

Brīvā olimpiada Toronto

(Turpinājums no 9. lp.)

rogiem Brīvajā olimpiadā, tiek demonstrēta opozīcijas 1980. gada olimpiskām spēlēm Maskavā, kas notiek Pad. savienības agresijas gaismā. Piedalīšanās Brīvajā olimpiadā demonstrē brīvības mīlestību. Tā šis premjēra Dēvisa apsveikums īsumā raksturo Brīvās olimpiadas mērķus.

Jau Montrealas olimpisko spēļu laikā 1976. gadā baltieši un ukraiņi Kanadā norādīja uz Pad. savienības koloniālo politiku un okupēto valstu sportistu iekļaušanu Pad. savienības izlasēs. Internacionālās olimpiskās komitejas (IOC) priekšsēdis lords Killjans steidzās ieteikt, lai attiecīgās valstis pieprasa IOC biedru tiesības. Protams, Pad. savienības oficiālie pārstāvji nekavējās deklarēt, ka šīs nācijas nemaz nevēlas startēt atsevišķi, bet vēlas iekļauties krievu vienībās. Tos, kas mēģināja augšminēto domu izteikt laikrakstos vai televīzijā, nekavējoties nosauca par neatbildīgiem, kas ieved politiku olimpiskajā kustībā.

Padomju režīmam, protams, ir citi uzskati par sportu. Sports tam ir līdzeklis parādīt savu politisko un ideoloģisko pārākumu. Skaidrs, ka bez nekrievu izcīnītām medaļām pilnīgi sabruktu Pad. savienības izcilā vieta sporta pasaulē.

Piektdien, 4. jūlijā, Etobiko Centennial stadionā karogu mastos plīvoja Latvijas, Igaunijas, Lietuvas, Armēnijas, Ukrainas, ASV un Kanadas nacionālie karogi, un skatītāju tribīnes pildījās jūsmīgiem skatītājiem. To vidū bija arī Latvijas konsuls Dr. E. Upenieks, daudzi Kanadas politiķi un parlamenta locekļi no visām partijām, atskaitot komūnistus.

Pl. 18.00 stadionā iesoļoja sacīkšu dalībnieki ar ukraiņu grezni ģērbto orķestri priekšgalā. Kanadas karogu nesa latviešu rovers Pēteris Blatchins latviešu, lietuviešu, igauņu, ukraiņu un armēņu tautumeitu pavadībā. Sportisti sekoja alfabētiskā secībā, vispirms armēņi, tad igauņi, latvieši, lietuvieši un ukraiņi ar saviem nacionāliem karogiem. Iespaidīga bija lielā latviešu sportistu grupa, kas izcēlās ar skaistiem parādes tērpiem. Latvijas karogu nesa Atis Ozoliņš. Sportistu gājienu noslēdza gaišos tērpos tērptie tiesneši, kuru vidū redzēja daudzus latviešus, ieskaitot bijušos Latvijas un Kanadas meistarus, sporta darbiniekus un sportistus.

Etobiko pilsētas galva Dennis Flins apsveica Brīvo olimpiadu ar īsu uzrunu. Orķestrim spēlējot O' Canada, karogu mastā uzvijās Kanadas karogs, un stadionā ieradās Olimpiskās lāpas pēdējais skrējējs. Olimpisko lāpu ielu skrējienā no Etobiko pilsētas valdes atnesa 10 skrējēji, viņu starpā bija latviešu jaunās audzes vieglatlēti Linda Kronberga un Zintis Pērkons. Pēc svinīgā zvēresta nodošanas, kas bija uzticēts lietuvietei D. Valaitis, iedegās olimpiskā liesma un Brīvās olimpiadas goda priekšsēdis, Kanadas olimpiskās savienības direktors brig. ģen. V. D. Vitakers (W. D. Whitaker) ar īsu uzrunu atklāja Brīvo olimpiadu. Eksekutīvās komitejas priekšsēdis Ole Kachmarskis dažos vārdos deklarēja Brīvās olimpiadas mērķus un nozīmi.

Sportistu parādei sekoja priekšnesumi. Vispirms uzstājās igauņu Helen Tijdus vingrotājas ar diviem priekšnesumiem. Ukraiņu 45 sieviešu lielais koris savos skaistajos tērpos nodziedāja divas dziesmas. Kora sastāvā galvenokārt bija viņu jaunā paaudze. Sakarā ar lietuviešu dejotāju piedalīšanos tautas deju svētkos Čikagā latviešiem bija jāaizstāj arī viņi. Latviešu pagaidā programma iesākās ar vairākām Daugaviņas dejām, tad dziedāja DV vīru koris Kanadā diriģenta Ausekļa Pērkona vadībā. Kori nomainīja Diždancis. DV vīru koris uzstājās vēl otru reizi, bet programmu nobeidza Diždanča un Daugaviņas nodejotās kopdejas. Vīru koris skanēja braši, izvēlētās dziesmas gadījumam piemērotas. A. Pērkons, sadarbībā ar sporta komiteju, bija atbildīgs arī par programmu.

SACĪKSTES

Brīvās olimpiadas sacīkstes risinājās sestdien un svētdien, 5. un 6. jūlijā. Sacensības bija ļoti saistošas, dažos sporta veidos pat aizraujošas. Kopsummā latvieši guva vislabākos panākumus, izcīnot 14 zelta, 15 sudraba un 7 bronzas medaļas. Sevišķi drāmatiska bija finālspēle latviešu un lietuviešu basketbola izlasēm. Otrā puslaikā lielāko daļu vadībā bija latvieši, bet dažu kļūmju dēļ zaudēja vadību un spēli ar 82 - 88. Basketbola fināls bija augstas klases. Iespaidīga bija latviešu vīriešu volejbola vienība, kas uzvarēja finālā ukraiņus ar 15 - 5, 9 - 15 un 15 - 3. Latviešu sievietes zaudēja vilojbola finālā lietuvietēm ar 16 - 18 un 7 - 15. Vieglatlētikā sievietēm augstlēkšanā nu tāllēkšanā uzvarēja A. Kaņķe, vīriešiem 1500 un 3000 m uzvarēja M. Zeltkalns, 800 m A. Birze; 4 x 100 m stafetē uzvarēja latvieši — Zāmurs, Dzintars, Milelsons un Ķeniņš, šķēpā uzvarēja I. Zvaigznīte-Star. Latvieši seviški veiksmīgi bija arī šaušanas sacīkstēs, iegūstot daudzas pirmās vietas.

Latviešu futbolisti pašreiz nespēlē nekur kā vienība un tās sastāvā pa lielākai daļai jaunās audzes spēlētāji. Nelaimīgā kārtā latviešiem saslima vārtsargs A. Rāva, viņa vietā vārtus sargāja Jānis Vilmanis, kas patiesībā ir nepieciešams uzbrukumā. Pirmā spēlē pret armēņiem mūsu vienība zaudēja ar 2 - 1, kas tomēr ir teicams rezultāts pret rutinēto armeņu vienību. Otrā spēlē pret ukraiņu vienību pirmais puslaiks bija 1 - 0 ukraiņu labā. Otrā puslaikā Vilmanis atstāja vārtus, lai palīdzētu uzbrukumam un vārtsarga pienākumus uzņēmās otrs vērtīgs spēlētājs — Austris Liepa. Otrā puslaikā sabruka latviešu aizsardzība, pietrūka arī izturības. Latvieši spēlēja ar armeņiem 1 - 1, izspēlēja ar armeņiem 1 - -, izcīnot pirmo vietu.

BRĪVĀ OLIMPIADA PĒC ČETRIEM GADIEM

Svētdien, 6. jūlija vēlā pēcpusdienā, beidzās Brīvās olimpiadas sacensības. Skatītāji pulcējās tribīnēs, lai būtu klāt īsajā beigu programmā. Aktā klāt bija arī Baltijas tautu federācijas Kanadā un LNAK valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs, kas abas dienas sekoja sacīkšu norisei un vairākkārt pasniedza uzvaras medaļas latviešu sportistiem.

Brīvās olimpiadas nobeiguma runu teica parlamenta loceklis M. Vilsons, cildinot armēņus, latviešus, lietuviešus, igauņus un ukraiņus kā labus kanadiešus, kas nekad nav aizmirsuši cīnīties par brīvību un boikotē Maskavas olimpiskās spēles. „Šeit brīvība ir pati par sevi saprotama lieta, bet brīvības nav Pad. savienībā," teica runātājs. „Mēs protestējam arī pret to, ka Maskavas olimpiadā okupēto zemju sportistus iekļauj Pad. savienības vienībās, mēs protestējam pret Pad. savienības agresiju. Ja Pad. savienības sūtnis Kanadā ievietojis presē rakstu, ka Kanadā nav brīvības, jo neatļaujot sportistiem piedalīties Maskavas olimpiadā, tad varam atbildēt gluži otrādi, mēs esam brīvi, un paši varam izvēlēties, kurp doties, bet Pad. savienības sportistiem un pilsoņiem šīs brīvības vispār nav," norādīja parlamentārietis M. Vilsons.

Organizācijas komit. priekšsēdis O. Kachmarskis pateicās visiem dalībniekiem un izteica cerību, ka Brīvā olimpiada notiks arī 1984. gadā un turpināsies, kamēr okupēto valstu galvaspilsētas būs atkal brīvas.

Z. Zentiņš

Mans labais krusttēvs un tēvocis

Alberts Kalniņš

dzimis 1901. gada 31. augustā Allažu pagastā,
miris 1980. gada 8. jūlijā Toronto

Skaisti mani pavadiet,
Cieti vārtus aizveriet!
Ne mūžam neatnākšu,
Jūsu vārtus virināt.
(T. dz.)

Viņu pateicībā un mīlestībā piemin

krustmeita Austra un Voldemārs Pukati

Mūsu māte, vecāmāte un vecvecmāte

Anna Kovaļevskis

dzim. Leititis,

dzimusi 1888. gada 4. novembrī,
izbeigusi šīs pasaules gaitas 1980. gada 1. jūlijā, Latvijā.

Mīļo māmiņ, saldu dusu
Novēlam Tev kapsētā.
Savās sirdīs klusi, klusi
Turēsim Tev' piemiņā.

Par viņu skumst

piederīgie Kanadā un Latvijā

Floridā latviešu skaits aug

Ja pieminam Sv. Pētersburgu Floridā, tad tāpēc, ka tās skaistās pludmales un veselīgais klimats sekmējis latviešu kolonijas nodibināšanos šajā atpūtas pilsētā. Sākumā tur pārcēls galvenokārt mūsu pensionāri, bet pamazām arī vidējās paaudzes latvieši sākuši iegādāties nekustamos īpašumus. To vērtība pēdējos gados ievērojami augusi, taču tā ir zemāka nekā Toronto.

Sv. Pētersburga ir tīra un skaista pilsēta, ar 23.000 iedzīvotājiem, bet pieskaitot tai piegulošās pludmales, iedzīvotāju skaits vērtējams ap 800.000. Kaut arī radušies jauni rūpniecības rajoni, pilsētas atpūtas vietas raksturs nav mainījies. Pilsēta bagāta skaistām viesnīcām, tūristu mītnēm, izpriecas vietām, visādām atrakcijām, divm operām, simfonisko orķestri, baletu u.t.t.

Latviešu sabiedriskā dzīve norit ap Latviešu biedrību, kas ļoti rosīga. Pie biedrības ir drāmatiskā kopa, vakarēšanas, šacha, informācijas un koklētāju kopas koris Visvalža Grīnberga vadībā, kā arī literātūras un mākslas kopa, bibliotēka, kuŗu vada R. Meirāns un A. Kalniņš. Literātūras un mākslas kopa nodibinājās tikai šā gada janvārī dzejnieces Janīnas Babres un māc. Andŗa Lamberta ierosmē un tā aptveŗ visas mākslas. Biedrības priekšnieks ir Dr. Arnolds Kalniņš, vicepriekšsēdis Rūdolfs Baumanis, sekretārs māc. Andris Lamberts, kasieris Jānis Baumanis, saimkojumu daļas vadītāja Anna Tīruma ar palīgu Albertu Vitneru un mantzinis Nikolajs Strautnieks.

Vietējie aspoņi latviešu māksliniei sarīkojuši arī vairākas izstādes, bet koncertos bez koŗa uzstājušies arī vietējie solisti — Latvijas nacionālās operas agrākā soliste Izolde Baumane-Pulciņa, arpiste Marga Grasmane u.c. Sv. Pētersburgā ir ap 500 latviešu, 277 no viņiem ir Latviešu biedrības biedri. Caurmēra vecums ir 65 gadi, 10 proc. no viņiem strādā. Ārste pataloģe Tatjāna Baumane pieder pie vidējās paaudzes un strādā Veterānu slimnīcā, bet brīvc laiku veltī latviešu sabiedriskajam darbam.

Patīkama tikšanās bija ar DV Hamiltonas nodaļas bijušo priekšnieku Valdi Tukleru, kuŗa Skaylark motelis atrodas skaistas pludmales tuvumā, ar peldbaseinu motorlaivām un 18 istabām. V. Tuklers ar dzīvi Floridā ir visai apmierināts un atrod arī iespējas darboties latviešu sabiedrībā, gan drāmatiskā kopā, gan tautisko deju grupā. Moteļa izīrēšanā grūtību nav, daļa isstabu jau rezervētas nākošā gada sezonai. V. Tuklers pastāsta, ka moteļi ir arī latviešiem Naldai Krasovskai, Feliksam Elksnītim, Žanim Šerbergam un Rasmai Kalniņai.

ž. Zentiņš

Pēkšņi no mums šķīries mūsu mīļais vīrs, tēvs un vectēvs

Voldemārs Strautnieks

dzimis 1910. gada 24. martā Paņemūnē, Latvijā,
miris 1980. gada 17. jūnijā Niagarā, Kanadā

Aprimušas čaklās rokas
Kuŗām prieks bij darbu veikt;
Tik daudz labu vērdu prata
Apklusušās lūpas teikt.

Skumst
sieva Kanadā, dēls, vedekla, mazbērni
ASV. brālis un radi Latvijā

Mūžībā aizgājis mūsu kluba biedrs

Fricis Āboliņš

1980. gada 7. jūlijā Toronto

Viņu mīļā piemiņā paturēs
Toronto Latviešu mednieku un makšķernieku klubs

Kādas varonības piemērs

ALBERTAM KURZEMNIEKAM 65 GADI

Vienam no pirmajiem Latviešu leģiona 15. divīzijas ar Dzelzs krustu apbalvotajiem kaŗavīriem un DV Anglijā darbiniekam Albertam Kurzemniekam 19. jūlijā aprit 65 mūža gadi. Dzimis 1915. g. Talsu apr. Lubezeres pagastā. Dienējis Latvijas armijā. Kā brīvprātīgais cīnījies pret boļševikiem. 1943. g. pavasarī iedalīts 15. divīzijas prettanku bataljonā, kas formējās Liepājā un tās apkārtnē.

32. Grenadieŗu pulka 14. prettanku rotu (toreiz gan bez lielgabaliem, bet ar lāpstām, jo bija norīkota bunkuru izbūvē) 1944. 7. janvāra rītā, kad sagatavoties ierakumi bija pilnīgi aizputināti, vēl krēslā no pretējā uzkalna pārsteidza labi tēmēta ienaidnieka uguns, kas lietoja sprāgstošo municiju. Tas bija ap pusotru kilometru dienvidos no sagrautās Novo Sokolņiku pilsētas. Jaunajiem leģionāriem bija pirmās gluži negaidītās ugunskristības. Vienā mirklī bija jānomet darba rīki un jātveŗ ieroči. Jau pirmajā pusstundā nāvīgi ievainoja rotas komandieri kpt. Pommeru, ievainoja vairumu instruktoru, apklusa pirmie kritušie. Tanku un lidmašīnu parādīšanās drīz izraisīja pāniku. Šādos apstākļos stāvokli lielā mērā glāba rotas virsseržantu Kurzemnieka, kā vecākā ierindā palikušā priekšnieka, aukstasinīgā un drosmīgā rīcība, kas saglāba pašu ļodzīgās rindas, visumā noturēja savas pozicijas un nodarīja ienaidniekam ievērojamus dzīvā spēka zaudējumus. Par parādīto varonību vācu divīzijas komandieris bija ierosinājis Albertam Kurzemniekam piešķirt 2. šķiras Dzelzs krustu.

Vēlāk Kurzemnieks bija bataljona vada komandieris Krievijā un Vācijā, kur vienību sastādīja par jaunu un ar 1945. g. 21. janvāri iesaistīja cīņās. Te viņu apbalvoja ar 1. šķ. Dzelzs krustu un citām goda zīmēm.

Pēc gūsta un dzīves bēgļu nometnēs A. Kurzemnieks no Vācijas izceļoja uz Angliju un apmetās uz dzīvi Halifaksas pilsētā, kur kopā ar dzīvesbiedri Birutu (starplaikā mirusi) bija iegādājušies savu māju. Tur 1951. g. sākumā piedalījies DVF Halifaksas nodaļas dibināšanā un darbojas tās valdē nu jau tepat 30 gadus. Visbiežāk veicis priekšsēža vietnieka un kultūras nozares vadītāja amatu. Kad nodaļa iegādājās savu namu un iekārtoja klubu, kas darbojies tik sekmīgi, tad arī Kurzemniekam tur savi nopelni. Nu jau vairāk nekā desmit gadus viņš darbojas zemes valdes revīzijas komisijā, kur darba pietiekami, jo organizācijas saimnieciskie pasākumi ir ne vien Londonā, bet nu jau piecus gadus arī provincē — Straumēni. Apbalvots ar zemes un Centrālās valdes atzinības rakstu un DV zelta nozīmi. Kā kaŗa laukā, tā sabiedriskā darbā Alberts Kurzemnieks spējis aizraut un rosināt arī citus. Lai nu spēks un veselība arī nākamos dzīves gados!

Jānis Frīsvalds

Šaušanas sacīkstes Bērzainē

DV Toronto nodaļas gadskārtējās meistarsacīkstes šaušanā 12. jūlijā Bērzainē norisa jaukos laika apstākļos. Tās šoreiz rīkoja nodaļas šaušanas sekcija ar vadītāju Oskaru Zvirgzdgraudu. Viņš arī bija atbildīgais vadītājs mazkalibra šautenes sacensību klasē un šaušanā ar pistolēm. Ar mazkalibra šauteni nodaļas meistaru jau sesto gadu pēc kārtas izcīnīja jaunās paaudzes šāvējs Pēteris Grauds, iegūstot īpašumā jau 3. reizi pēc kārtas izcīnīto nodaļas ceļojošo balvu. Viņš to novēlēja nākošā gada sacīkstēm.

Sacensību rezultāti: P. Grauds — 576 punkti (iesp. 600), A. Rūdolfs (539) un O. Zvirgzdgrauds (538). Snaipeŗu klasē E. Viškers (514), Laura Eglīte (501), izcīnot 4. reizi pēc kārtas vanadžu meistartitulu, A. Vjakse (499). Strēlnieku klasē E. Veināns (464), V. Cinis (421), K. Blumbergs (350). Šaušanā ar pistolēm meistars kļuva P. Grauds, „A" klasē 172 p. (iesp. 200), A. Rūdolfs (154), O. Zvirgzdgrauds (149). „B" klasē K. Šverns (131), A. Mackars (71) un H. Jākabsons (65).

Māla baložu šaušanu vadīja A. Mackars, izpelnoties arī nodaļas meistaru, „A" klasē 23 p. (iesp. 25), V. Veidemanis (23), R. Goldmanis (23). „B" klasē G. Paeglis (20), K. Šverns (20) un J. Purviņš (18).

Maškeres mešanas sacensības vadīja E. Svīte. Labāko rezultātu dāmām guva Olga Jēkabsone, pārspējot arī A. Plūdumu (Bramptona), kas uzrādīja labākos panākumus kungu sacensību grupā.

Pēc sacīkstēm uzvarētājus apsveica sacīkšu vadītājs O. Zvirzdggrauds, veltot arī pateicības vārdus mednieku un makšķernieku kluba vadībai, kas atļāva bez maksas izmantot Bērzaini. Viņš arī vadīja balvu pasniegšanu, kur uzvarētājus apbalvoja DV Kanadas valdes sporta daļas vadītājs J. Treijs un DV nod. sporta daļas vad. H. Jākabsons ar mednieku un makšķernieku kluba sporta daļas vadītāju A. Mackaru.

Saviesīgajā vakarā par cieminu pacienāšanu rūpējās Mirdza Zvirgzdgrauda un Hermīne Rūdolfa. Bija ieradušies arī viesi no ASV, tālākais viesis Emīls Gailis no Notinghamas Anglijā. Sarīkojums bija pulcinājis ap 70 dalībnieku. **O. K.**

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes mācītāja Lauma Lagzdiņa 12. jūlijā devusies laulībā ar architektu Ivaru Zušēvicu Klīvlandes apvienotajā ev. lut. draudzes baznīcā. Pēc laulībām Zušēvics pārcelsies dzīvot no Čikagas uz Ņujorku. Mācītājas Laumas Lagzdiņas—Zušēvicas ievešanas dievkalpojums notiks 7. septembrī Ņujorkas draudzes Salas baznīcā.

● Ņujorkas draudzes bērnu vasaras nometnē Katskilos šovasar uz pirmo periodu, no 6. līdz 20. jūlijam, pieteikušies 70 dalībnieku, otrā periodā 111, trešajā 91 bet ceturtais periods, no 17. līdz 30. augustam, domāts 13 — 17 gadu veciem jauniešiem un latviski nerunājošiem. Šinī laikā (no 18. — 20. augustam) Katskilos notiks arī triju dienu skolotāju semināŗs ALA izglītības biroja pārziņā.

● Pagājušajā ziemā sliktais laiks Ņujorkas latviešu draudzes īpašumam Katskilos nodarīja lielus bojājumus, pārpludinot klajumus, izraujot jaunas straumes, sanesot drazu ezerā un sabojājot ezera krastus. Maija otrā pusē no ezera nolaida ūdeni un iztīrēja peldētavu. Pavasarī pārvaldnieku pāris A. un O. Sprinči iztīrījuši apkārtni, izcērtot brikšņus, bet atstājot lielos kokus un vecās ābeles īpašuma uzkopšanai un ēku uzlabošanai rīkotas talkas. Ziemeļu novada talkā maija beigās piedalījušies 33 cilvēki, nostrādājot 46 darba dienas, Ņudžersijas talcinieku grupā 14. un 15. jūnijā bija 25 dalībnieki, bet no Longailendas 21. un 22. jūnijā 20 vīri un tikpat sievu veica savu daļu. Lauku īpašumā (bērnu vasaras nometnē) ik svētdienas vasarās notiek dievkalpojumi brīvā dabā iekārtotajā svētnīcā. Pilsētā šinī laikā ir samazinātś dievkalpojumu skaits.

Vk

7. Baltijas studiju konference

7. Baltijas studiju konference

Katru otru gadu AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies) rīko dažādās Ziemeļamerikas kontinenta universitātēs zinātņu konferenci. Toronto universitātē Baltijas disciplīnas pētnieki viesojušies divas reizes — 1972. un 1978. gadā. Šogad konference notika no 5. — 8. jūnijam ASV galvaslipsētas pievārtē Džordžtaunā.

Džordžtauna universitāti dibinājuši Jezuitu ordeņa brāļi 1789. gadā. Vēsturiskām celtnēm tagad blakus stājušās modernās ēkas, un konferences laikā ar putnu dziesmām parkā sacentās zemes racējas mašīnas, iezīmējot vietu 28 milj. dolaru Internacionālam centram.

Šo Vašingtonas priekšpilsētu, sevišķi universitātes apkārtni, apņem patīkama gaisotne. Pavecās dzīvojamās mājas atjaunotas, uzpostas. Ļaudis pastaigājas pa koku apstādītām un ar sarkaniem ķieģeļiem izliktām ielu ietvēm. Laiks pieturējās samērā godīgs; tikai vienu dienu dabūjām just mitro 92 gradu F. temperātūru.

Konference bija spraiga, interesanta, jo internacionālais „zinātnes vējš" bija sapūtis kopā „Baltistika" pētniekus no daudzām pasaules malām: Austrālijas, Francijas, Anglijas, Polijas, Vācijas, Austrijas, Izraēlas un Kanadas.

Pārstāvētas bija Harvardas, Jeilas, Sorbonas, Zaulcburgas, Getingenas un citas daudz dzirdētas, slavenas universitātes. Netrūka arī kontroversālās Kalifornijas Berklija universitātes mācībspēku. Konferenci atklājot, viens no vietējās universitātes dekāniem veltīja atzinīgus vārdus mājastēvam Džordžtaunas ekonomijas profesoram Vīksniņam.

Ap 140 zinātnieki (no tiem 39 nebaltu izcelsmes) lasīja referātus astoņās dažādās zinību nozarēs, archaioloģijā un senā vēsturē, bibliografijā, paidagoģijā, vēsturē, valodās, literātūrā, mītoloģijā un folklorā, sociālās un politiskās zinībās. Kā jau šādās reizēs parasts, no daudzām šķietami interesantām lekcijām katrs „laika trūkuma dēļ", spēja piedalīties tikai dažās. Sevišķu ievērību un publikas atsauksmi guva dzintara pētniecības sekcija, ko vadīja enerģiskā, entuziasma pilnā amerikāniete Džona Toda (Sanžosē valsts universitāte).

Šķiet, „ziemeļu zelts" pēkšņi guvis jaunu spožumu. Tā izcelsme saista ķīmiķus—no kādu koku sveķiem un ar kādiem piejaukumiem un kādos apstākļos radies dažādu krāsu dzintars. Tirdzniecības ceļi ir temats, kas jau senāk pētīts, bet ta gadatguvis jaunu spraigumu. Dzintara interesi liekas kapinājusi lietuviete Marija Gimbutas. Pētnieki radušies tanīs universitātēs, kur ir mācījusi vai māca šī profesore (Harvardā, Kalifornijā).

Bija interesanti satikt autorus, kuru vārdi jau pazīstami attiecīgās disciplīnās lielākām studentu masām. Valodniecībā tāda ir igauņu profesore Ilze Lehiste (Ohaijo valsts universitāte), Eiropas literātūrā kritiķis Ivars Ivasks (Oklahomas univers.). Aktīva un bagātīgi materiāliem līdzekļiem atbalstīta ir vācu zinātnieku kopa. Savu piederību pie baltiešu grupas ar savu klātieni atkal apliecināja Latvijas universitātes bijušo profesoru dēli: valodnieks Kolbuszevskis (Adama Mickēviča universitāte, Polijā) un likumu speciālists Dr. Lēbers (Kīles universitāte, Vācijā). Nevaru nepieminēt Trevoru Feneli no Austrālijas Flindera universitātes. Viņš mums daudziem būs atmiņā no kādreizējās 18. novembŗa svētku runas Toronto. Ir tiešām prieks klausīties nevainojami skaidru un gramatiski pareizu latviešu valodu. Gribu tikai atgādināt tiem, kas mācās latviešu valodu, ka Dr. Fenels nav latvietis un ka viņam ir maz izdevības runāt latviski.

Lekcijas, izņemot nedaudzas vāciski, notika angļu valodā. Ar prieku vērojams, ka Baltijas zinātņu konferences padziļinās zinātnes izstrādājuma līmenī un paplašinās disciplīnās. Nākotnē varam sagaidīt, ka ietilpinās arī mākslas un mūzikas tematus. Mēs varam būt lepni ar mūsu zinātnieku sasniegumiem, ņemot vērā, ka baltu tematu pētījumi bieži vien ir tā sauktais „mīlestības darbs", un varbūt tikai niecīgu daļu no padarītā darba var ieskaitīt „maizes darbā".

No Toronto un apkārtnes latviešiem konferencē piedalījās: Andris Aukmanis, Ritvars Brežģis, Juris Dreifelds, Astrīde Kronberga, Solveiga Miezīte, Adolfs un Aleksandra Sudmaļi, Selma Zlemīte un Ervins un Emilija Ziplāni.

Kanadas AABS grupa financiāli atbalstīja divus latviešu studentus, maksājot daļu no viņu konferences izdevumiem. Nākošā, astotā konference, paredzēta 1982. gadā Mineapolē.

Emilija Ziplāne

Emīlija Ziplāne sarunā ar prof. Dr. Trevoru Fenelu no Flindera universitātes Austrālijā.

Sirdstrieka sarikojumā

Pēkšņi mūžībā aizsaukts savā laikā Toronto pazīstamais būvuzņēmējs Ernests Švānenbergs. Nelaikis bija piedzīvojis tikai 64 mūža gadus. Aizgājēja dzimtā veta ir Ventspils,un viņa tēva, ierēdņa ģimenei, bija tuva radniecība ar mūžībā aizsaukto Latvijas ev. lut. bazni-

† Ernests Švānenbergs

cas archibīskapu Teodoru Grīnbergu. E. Švānenbergs izglītības gaitas sācis Ventspilī, kur spēlējis futbolu Ventspils „Spartā". Šo sportu turpinājis arī pēc iecelošanas Kanadā, 1942. gadā beidzis Latvijas universitātes tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultāti. Strādājis par valsts kontroles revidentu. Bēgļu gaitās nokļuvis Zviedrijā, vēlāk pārceloties uz Kanadu. Toronto vadījis būvuzņēmumu, nodarbinot arī latviešus. Šovasar apmeklēja vēl vairākus paviljonus Toronto Karavānā, vairākkārt iegriežoties arī Rīgā, Latviešu centrā, bet 28. jūnija pievakarā, apmeklējot Berlīnes paviljonu, viņu pārsteidza sirdstrieka. Viņš steidzīgi gan nogādāts Velsleja slimnīcā, bet tur konstatēts, ka jau miris. Nelaiķi no Kane bēru nama uz Jorkas latviešu kapiem 3. jūlijā izvadīja mācītājs Ādolfs Čops. Sēru mūziku spēlēja Edite Timermane. Pie šķirsta, kas bija klāts ar Latvijas karogu, stāvēja DV Toronto nodaļas goda sardze, jo aizgājējs bila ilgus gadus DV organizācijas biedrs. Pēdējās ardievas no DV saimes teica DV nodaļas priekšnieka vietnieks A. Šterns. Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri Veru un dēlu Andri, tāpat arī piederīgos dzimtenē.

A. F.

Riteņi ripo

(Turpinājums no 3. lp.)

miljarda latu vērtībā, vai 8 platsliežu, pārējie divu dažādu platuma šaursliežu, vai tautas mutē „mazbānītis". Inventārā bija 290 dažāda tipa lokomotīves, 1000 pasažieru un bagāžas vagonu, ap 6000 preču vagonu. Vasarā apgrozījās ap 500 vilcienu dienā, ziemā 20 proc. mazāk, bija augstvērtīgs kalpotāju sastāvs, lēti pārvešanas tarifi. Latvijā bija 575 stacijas un pieturas. Grāmatā aprakstīts ne vien, kā dzelzceļi ar saviem uzņēmumiem vai īpašumiem strādāja, bet arī, kā vēstures gaitā tie attīstījušies. Pēc Latvijas nodibināšanas maz kas bija atlicis labā lietošanas kārtībā. Bija jāmeklē daļas, jālabo, jāgatavo no jauna. No „lokomotīvju kapsētām" salaboja lietojamas lokomotīves, izlaboja ēkas, uzbūvēja dzīvokļus vai atsevišķas mājas darbiniekiem. Veselības aprūpi saņēma ap 30.000 dzelzceļnieku ar saviem ģimenes locekļiem par apm. 1 milj. latu.

Vairāki apraksti stāsta par apcietināto deportācijām Baigajā gadā, kā stacijās sagatavoja dokumentus, piegādāja vagonus, kā čekisti rūpējās par vilcienu laikā „nolaišanu", kaut arī tie dažreiz nokavējās par pāris stundām. Ir arī dzelzceļnieku stāsti par viņu pašu aizvešanu un ērkšķaino ceļu. Publicēts arī zināmo aizvesto dzelzceļnieku saraksts.

Krievu bēgšanas laikā, pēc kara izcelšanās un vāciešu ienākšana, dzelzceļam bija citi uzdevumi.

Krieviem bija vajadzīgas iespējas ātri atstāt Rīgu, tie meklēja gan autobusus, gan arī vagonus un lokomotīves. Aprakstīts kāds gadījums Rīgā pie Dzirnavu ielas pārbrauktuves, kad čekisti un Rīgas varasvīri paņēma vienu no pēdējām lokomotīvēm un aizbrauca ar pustukšiem vagoniem.

Kara notikumi uz Latvijas dzelzceļiem aprakstīti pamatīgi. Tur ir pēdējās krievu valdīšanas dienas un viņu bēgšana, vācu lidmašīnu parādīšanās virs Rīgas, klusums 1. jūlijā, pirmo vācu karavīru parādīšanās Rīgas ielās, jaunie kara laika uzdevumi un dzelzceļu piemērošana vācu prasībām un platumiem. Vilcienu skaits tika palielināts, pārsniedzot Latvijas laikā izstrādāto maksimālo vilcienu pāru skaitu par apm. 50 proc. Kad sākās atkāpšanās, dzelzceļiem bija citi uzdevumi. Pēdējā diena Rīgā ir 1944. gada 12. oktobŗa pēcpusdiena, kad raksta autoram izdodas ar vilcienu atstāt pilsētu.

Sākās jauns krievu okupācijas laiks, daļa dzelzceļnieku no 1940./41. gada atgriezās Latvijā un veica savus agrākos pienākumus, līdz viņus nomainīja citi. Ar dzelzceļu atjaunošanu neveicās, sevišķi ar Rīgas — Rūjienas līniju, kaut nozīmīgos ceļus izlaboja ātri

Grāmatas beigu lappusēs aprakstīts pasta transports pa dzelzceļiem, pievienojot pasta iestāžu sarakstu alfabēta kārtībā. Latvijas Dzelzceļi abas daļas dod vēsturisku pārskatu un darba novērtējumu, kāds tas bija Latvijas neatkarības laikā. Tie ir interesanti materiāli, kas daļēji iegūti Vesterozas pilsētas bibliotēkā, daļēji dzelzceļa darbinieku atstāstītajās atmiņās.

V. Irbe

Edvarts Tūters

SAPŅU ĒVELĒTĀJS

Ik vakars salts ar vēju,
Pilns skumju bitēm gaiss.
Kāds sapņus ēvelēja —
Ko skumjām pretī laist.

Kā kaijas lido skaidas,
Kā čūskas savijas.
No sapņa skumjas baidās,
Un rāmas atkāpjas.

...Bij vakars salts ar vēju.
Pilns skumju bitēm gaiss.
Kāds sapņus ēvelēja —
Ko skumjām pretim laist.

San bišu dziesma gaisā,
Dzied altu ēvele . . .
Un diezkur pazūd gaisma,
Plaukst gaisma dvēselē.

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266; 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd., Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2160 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Arturs Pakalns

Pārdomas par bībeli

(Beigas)

Vēl šodien ir zinātnieki, kas cenšas pierādīt, ka pasaule radusies „pati no sevis" un ka viss, kas pasaulē attīstījies, radies evolūcijas ceļā. Viņi vērtē, ka pasaule esot apmēram 4 — 5 biljonu gadu veca. Arī bībele stāsta par pasaules radīšanu, kas aprakstīts 1. Mozus grāmatā. Šai grāmatai ir visvairāk pretinieku... Tanī rakstīts, kā Dievs radīja pasauli un ka viņš cilvēku radīja pēc savas līdzības, ka cilvēks staigājis sadraudzībā ar Dievu, ka sākumā cilvēks bijis svēts un bez grēka. Dievs cilvēku ielicis Paradīzes dārzā, lai tas to koptu un tur dzīvotu. Mozus grāmata stāsta arī par to, kā cilvēks krita grēkā un pazaudēja Paradīzes dārzu. — Grēks vienmēr šķir cilvēku no Dieva. Ādams nepaklausīja Dievam, un Ādama pēcnācēji darīja tāpat. Ādamam bija divi dēli — Kains, zemkopis, un Ābels, avju gans: viņi abi nesa Dievam upuri.

Kains nesa savus zemē audzētos labumus, to labāko, kas viņam bija, bet Dievs viņa upuri neievēroja... Bet Ābela atnesto upuri, vienu no saviem labākajiem jēriem, Dievs pieņēma. Kāpēc tā? Tikai tāpēc, ka Ābels savu upuri sagatavoja pēc Dieva norādījumiem, tā kā Ādams viņam to bija mācījis, bet Kains upurēja pēc sava prāta — viņš upurēja Dievam to, ko pats atzina par labāko, bet nesekoja Dieva norādījumiem. Tātad nepaklausība un neticība pazudināja arī Kainu. Līdz šai dienai cilvēki ir sadalījušies divās šķirās: Dieva cilvēki, kas līdzīgi Ābelam dzīvo pēc Dieva norādījumiem, un Kaina cilvēki, kas dzīvo pēc sava prāta. Arī šodien ir cilvēki, kas tic bībelei kā Dieva vārdam, Veco derību ieskaitot, un ir cilvēki, kas bībeli nosauc par „žīdu pasakām"...

Dienā, kad Dievs pasauli tiesās, Viņš to tiesās pēc sava prāta un ne pēc pasaules prāta. Arī Jēzus citēja Dieva vārdu: Mat. 24,35 — Debess un zeme zudīs, bet mani vārdi nezudīs. — Tātad cilvēka vienīgā drošība ir paļauties uz Dievu un viņa vārdu, jo evolūcija un zinātne mūs nevar glābt, bet Dieva Jērs, Jēzus Kristus, kas nes pasaules grēkus. Jāņa 1,29:

PAR ŪDENS PLŪDIEM

1. Mozus gr. 6, II — 14

Dievs saka Mozum, ka Viņš ir nodomājis izdeldēt visu, kas ir uz pasaules, jo visa Viņa radība ir izvirtusi, dara visādus varas darbus, samaitājusi visu, kas bijis radīts labs. Mozum Dievs liek taisīt šķirstu, pamācīdams to, kā tas jādara, dodams arī visus vajadzīgos izmērus. Un Mozus darīja, kā tas Kungs bija sacījis, jo viņš Dievam ticēja un zināja, ka notiks tā, kā Dievs ir teicis. Mozus stāstīja arī citiem, ko Dievs viņam bija pavēlējis, bet tie neticēja un smējās par Mozu, kas runāja par lietus gāzēm, kas nāks no gaisa, jo toreiz lietus vēl nekad nebija lijis. Ebr. II, 6 un 7. ir rakstīts, ka Mozus būvējis šķirstu 120 gadus. Un ūdens plūdi nāca, un šķirsts bija vienīgais glābšanas veids. — Mozu no bojā ejas izglāba ticība un paļaušanās uz Dievu.

Tāpat Noasa dienas būs arī nākamās pasaules beigu dienas: Mat. ev. 24, 37 — 39. Jēzus Kristus būs Tas, caur kuru varēsim glābties, tāpat kā Noasam bija šķirsts, kurā viņš varēja paglābties. Bībele Jēzum Kristum dod daudz vārdu: Glābējs, Pestītājs, grēcinieku un pazudušo draugs. Kristus par sevi saka: Man ir dota visa vara kā debesīs, tā arī virs zemes. Es esmu augšāmcelšanās un dzīvība, kas tic uz mani, jebšu tas būtu miris —, tas dzīvos. Tātad atkal ticība un paļaušanās uz Kristu ir tā, kas var glābt. Šī ticība rodas lasot, Klausoties Dieva vārdu. Dievs var pasauli glābt, un Dievs var pasauli pazudināt.

KAS IR KRISTIETIS JEB TICĪGAIS?

KAS IR DIEVA DRAUDZE

Neviens cilvēks ar savu miesīgo piedzimšanu nepiedzimst arī kā kristietis. Jāņa ev. 3,6. Ja kas ir piedzimis no miesas, ir miesa, bet kas piedzimis no Gara, ir Gars. Miesa un asinis neiemantos Dieva valstību. Es esmu tā augšāmcelšanās un tā

(Turpinājums 17. lp.)

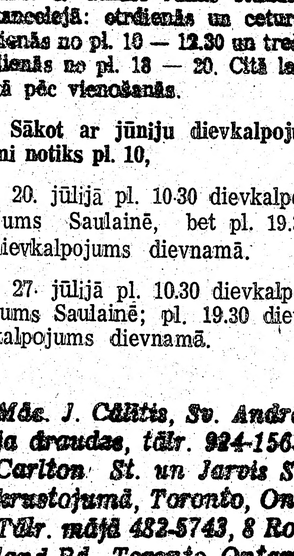

Vai jūsu mājās ir

JĒZUS NACARIETIS

Grāmata par Jēzus dzīvi, $12.00. Pasūtināma pie Janīnas Babres, P.O. Box 633, Arlington Heights, Ill. 60006.

Izdota jauna garīga ilgspēlējoša stereo skaņu plate

SVĒTBRIDIS

Evaņģēlija vārdos un dziesmās

Draudzes, koŗa, vīru koŗa un solo dziesmas.

Mācītāju:

Fr. Čukura, J. Tervita un A. Vaska iesvētrunas.

Plate pasūtināma pie: Ralfs Augstroze,

P. O. Box 7839, Miami, Florida 33155

U.S.A.

Ieskaitot piesūtīšanu, Kanadā $7.-.

Baznīcas ziņas

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 209 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

Sākot ar jūniju dievkalpojumi notiks pl. 10,

20. jūlijā pl. 10.30 dievkalpojums Saulainē, bet pl. 19.30 dievkalpojums dievnamā.

27. jūlijā pl. 10.30 dievkalpojums Saulainē; pl. 19.30 dievkalpojums dievnamā.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša runas stundas kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā iepriekš sazinoties.

20. jūlijā pl. 10 dievkalpojums dievnamā. Pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

27. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē un Bērnu svētki.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

20. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā.

27. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā.

Māc. A. Ārājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola un Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes, jūlija un augusta mēnešos nenotiks.

Parastie dievkalpojumi jūlija un augusta mēnešos Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā pl. 11 no rīta.

Dievkalpojumi nenotiks 3., 24. un 31. augustā.

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

20. jūlijā pl. 10 dievkalpojums.

27. jūlijā pl. 19 dievkalpojums.

3. augustā dievkalpojums nebūs.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N. Y.

Jūlija mēnesī dievkalpojumi nenotiks.

17. augustā pl. 12.30 Kapu svētki Forest Lawn kapos. Dziesmu lapiņas.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trisvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

20. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē, vasaras nometnē.

27. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē. Pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

3. augustā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē.

10. augustā pl. 11 dievkalpojums Ezerkalnos. Brīvības cīņu piemiņas dienas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Pl. 19 dievkalpojums baznīcā Montrealā.

31. augustā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

20. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sprīdīšos. Dziesmu lapiņas. Pēc dievkalpojuma vecāko draudzes locekļu „pikniks". Groziņi.

27. jūlijā pl. 11 „Beechwood" kapsētā, 24. nodaļījumā, Kapu svētki. Dziesmu lapiņas. Lietainā laikā pl. 19.30 baznīcā.

3. augustā pl. 11 dievkalpojums Sprīdīšos. Dziesmu lapiņas. Pēc dievkalpojuma visu manis iesvētīto (kopš aprūpēju Miera draudzi) „pikniks". Groziņi.

10. augustā pl. 19.30 dievkalpojums baznīcā.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅS AR DIEVU"

nepārtraukti 25. gada gājumā

katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vīnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Lakamanis

106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums

katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vīnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons, 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntley Str., Toronto, no pirmd. — piekt. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta

Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 889-3126.

Klausaities latv. radioraidījumu katru svētdienu Vienības Balss ir kristīgs radioraidījums tautiešiem dzimtenē. Mīļi aicinām klausītāes Vienības Balss ierakstus kasetē. Pieprasait J. Šmitam. Box 465, SURREY B.C., V3T 5T8

Dieva mierā aizgājis mūsu visu mīļais

Pēteris Laipnieks

dzimis 1904. gada 31. jūlijā Nīcā, Latvijā,

miris 1980. gada 26. jūnijā Londonā.

Dieva mierā pavadīts 30. jūnijā Woodland kapos Londonā, Ont.

Jūdziet sirmjus, jūdziet bērus,
Vediet mani kapsētā,
Pārnāks sirmji, pārnāks bērni,
Es vairs mājās nepārnākšu.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

sieva, dēli, meita, vedeklas, znots,
septiņi mazbērni un mazmazmeitiņa

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā

Vanda Daugavietis

mirusi 1980. gada 14. jūnijā Londonā, Ont.

Dievs, dodi viņai savu mieru.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Zonija un Arnolds Beņķis

Mūsu nodaļas biedrs

Pēteris Laipnieks

dzimis 1904. gada 31. jūlijā Nīcas pag., Latvijā,

miris 1980. gada 26. jūnijā Londonā, Kanadā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

DV Londonas nod. vanadzes un vanagi

Piedzīvojis 58 dzīves gadus, no šīs zemes gaitām šķīries mans Vāczemes liktenīgo dienu izpalīdzīgais draugs DV Holandes nodaļas pr-ks

Kārlis Dreimanis

Miris 1980. gada 29. Maijā Holandē.

Par zemi, ko mīlam, ar kvēlākām jūtām
Mēs varam vislielākos upurus nest . . . .

Neaizmirstamā piemiņā paturēs

Osvalds Kļavenieks Toronto

ATVAĻINĀJUMA PRIEKAM PIEDĀVĀJAM

R. E. Ekšteins — Stipri piesiets, rakstu krājums	$12.00
J. Babre — Brīnišķīgā zvaigzne, stāsti, pasakas, legendas	$8.00
K. Bachmanis — Latvju tauta bēgļu gaitā	$11.00
D. Švīkule — Veselīgās zāļu tējas	$10.00
V. V. Zēbauers — Amerika: Oasis of Freedom	$17.00
D. P. Odonells — Burkurs	$16.00
V. Kārkliņš — Pie laika upes, nov.	$14.00
Anšl. Eglītis — Vai zini zemi, citronas, kur zied	$14.00
G. Salāts — Debesis nav tālu, rom.	$13.50
V. Mežezers — Sirds, ko dziļi iemīlēja II	$9.00
J. Juškēvičs — Kurzemes hercogi un viņu laikm.	$10.00
Vecā Rīga — 34 illustr.	$5.00
I. Sleinis — Daugava	$5.00
Okupētās Latv. dien. gr. II	$8.75
Latvju Māksla Nr. 6.	$7.00
A. Voitkus — Zaudētie gadi, rom.	$12.00
Al. Čaks — Mana mīlestība, proza	$14.00
G. Janovskis — Novakare, rom.	$11.00
T. Silis — Par brīvo Latviju domājot, apc.	$6.00
P. Kundziņš — Latv. Imigrāc. sākumi Albertā	$21.00
J. Siliņš : Latvijas māksl. 1800—1914 I	$38.00
Latviešu mākslinieki Austrālija	$38.95
Latvijas kara skola	$20.00
M. Urnežus — Apskaidrība, dzej.	$9.00
I. Brača — Apsolītā zeme, rom.	$11.00

Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121 (pl. 12 — 7.30). Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10 proc. No 15. jūn. — 15. sept. sestdienās slēgts.

Vecākais latviešu puku veikals

Dibināts 1952. g.

Venus

ZIEDI, SAKĀRTOJUMI UN STĀDI
katram gadījumam
Piegāde Lielotoronto pilsētas robežās
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO M6R 2L6
Tel. darbā (416) 534-4645,
pēc darba (416) 533-4037
A. Putniņš

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19⅔ mārc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30(trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M0R 2N5

Tālr. 531-3098

Viss ir jauks vasarā

Nezinu, vai laikā, kad saulīte sākusi smaidīt ar pilnu muti, sienāži pļavā circina savas jaunākās melodijas un lauku pelīte grabinās vasarnīcas verandas stūrītī, jūs vēlēsities dzirdēt par tik prozaiskām lietām kā nometņošanās piederumiem. Lai nezaudētu ticamību tautas acīs, es tomēr turēšu solījumu un pievērsīšos pie guļamo maisu, odu smēru, laternu un citu nometņošanai nepieciešamo atribūtu cenām. Protams, jūs varat piezvanīt savam superveikalam un pasūtināt pa telefonu visu nepieciešamo. Jums nebūtu pat neviens cents jāliek galdā, un līdz samaksas dienai veikals jums laipnā kārtā rēķinam pieskaitīs 25% vairāk par izrādīto pretimnācību un naudas pagaidīšanu.

Nometņošanas kulta locekļiem ieteicams dabūt lielāko sporta firmu katalogus. Collegiate sports un Outdoor stores patiesībā ir viens uzņēmums un, palūkojoties telefona grāmatā, jūs atradīsit tuvāko veikalu. Le Baron ir manuprāt lielākā šīs nozares firma, kuŗas veikals atrodas Toronto ziemeļos – 5863 Yonge St. M2H 3T9 – tel. 225-3322. Nosūtot Le Baron 50 centus, jūs saņemsit 240 lappušu katalogu un tā varēsit pārliecināties, ka viena un tā pati spole vai kāts gandrīz katrā veikalā ir izcenota dažādā valūtas vērtība. Dažreiz starpība ir tikai viens vai divi dolari, bet var gadīties, ka starpība sniedzas desmit un pat vairāk dolaros. Jūs ātri konstatēsit, ka ražotāju ieteiktā pārdošanas cena, firmas parastā cena un t.s. „sales" jeb izpārdošanas cena ir ļoti dažādi jēdzieni. Pareizā vienmēr būs izpārdošanas cena, jo pārējās cenas domātas jūsu inteligences pārbaudei.

Iegriežoties veikalā, jūs vienmēr atradīsit kādu mantu, kam bieži tajā dienā ir speciāli zema cena. Tā es nesen aiz pārskatīšanās dabūju 159 dol. telti par 45 dolariem. Te gan jāpiezīmē, ka tā bija tikai viena telts un man laimējās. Bet šīs laimēšanās dēļ esmu vairākkārt atgriezies pieminētā veikalā un droši vien izdevis savus otrus 45 dolarus par citām mantiņām, bez kuŗām varētu arī itin labi iztikt. Bet kā gan lai cilvēks atturas no mantas iegādes, ja cena ir tik zema, ka to neizmantot būtu gandrīz vai grēks. Cenu salīdzinājumos jūs droši vien ietaupīsit krietnu žūksni naudas.

Te man jānorāda, ka jaunā prece, tikko atstājusi veikalu, tūdaļ zaudē vismaz pusi no savas vērtības. Palūkojieties laikrakstu sludinājumos, un jūs bieži atradīsit privātu telšu, plītiņu, guļammaisu un citu sporta un brīvās dabas operācijām nepieciešamo mantu piedāvājumu par puscenu vai vēl mazāk. Gadās, ka viens otrs nopērk nometņošanai nepieciešamo inventāru, palieto to dažas nedēļas un, vajadzībai izbeidzoties, mēģina daļu no ieguldītās naudas dabūt atpakaļ. Trāpot īsto piedāvājumu īstā reizē, jūs varat ietaupīt vairāk nekā to varētu iedomāties. Protams, ir jau savs risks, bet tāds pats risks ir arī, pērkot ārēji skaistu ogu groziņu, kuŗa dibenā guļ sapuvušu palieku kaudze.

Palūkojoties katalogos, jūs konstatēsit, ka vienas un tās pašas firmas tās pašas telts cena var svārstīties no 99 līdz 75 vai 59 dolaru līmenim. Sīko privāto sludinājumu daļā tādu pašu telti bez kādas vainas varbūt jums piedāvās par 35 dolariem, kas nozīmē, ka solot 25 dolarus, jūs praktiski par 30 dolariem tīksit par šīs telts īpašnieku. Ar šo konstatējumu mēs šīs nedēļas augsto finanču analizi izbeigsim.

Pievēršoties aktīvai makšķerēšanas frontei, jāziņo, ka pēc neattaisnojama pārtraukuma ierindā ieradies Sv. Katrīnu kluba makšķerēšanas sekcijas prezidents Pēteris Odiņš. Jau pirmajā ekspedīcijā viņš pieveica 9 mārc. foreli, kam nākamā dienā pievienoja vēl divas Simko ezera skaistules. Tā kungam Odiņam gards zivju pašdiens tagad nodrošināts vēl vismaz līdz rudenim, bet tādēļ vien viņš makšķeri krūmos nemetīs un droši vien jau nākamajā nedēļā atkal atradīsies frontes līnijās.

Kādā pievakarē es nokūpināju pavasarī saķerto sakeru sasaldētos filejus. Ciemiņi ēd ar gardu muti un nebeidz slavēt. Ja kāds iedomājas jautāt, kas tās par zivīm, tad es izliekos domās iegrimis, bet publiski rādu tādu seju, ka neko zemāku par foreļu fileju es vispār savā mūžā nevienam ciemiņam neesmu iedrošinājies piedāvāt.

Nevaru lielīties ar šīs vasaras makšķerēšanas panākumiem. Par to nav ko raudāt, ja pagaidām uz ūdens pavadīto stundu skaits nav pārāk vērā ņemams. Runājot par panākumiem bagātiem makšķerniekiem, ievērojiet, ka neviens no viņiem jums nestāstīs, ka pavadījis dienā 8 vai 10 stundas laivā, bet gan tūlīt deklarēs, cik mārciņas un cik collas liels bijis dižloms. Par bešā palikušiem parasti nemēdz runāt, jo vainīgs ir vai nu aplamais vējš, barometrs, temperātūra, bet nekad pats makšķernieks.

Mūsu senču apgalvojums, ka viss jauks esot vasarā, vēl šodien ir spēkā. Protams, mēs vairs nedzīvojam kā pirms gadsimteņiem un esam piemērojušies laika garam. No laivas uz laivu mēs sazināmies radio ceļā un savā vigvamā esmu ievilcis elektrību, un 12 collu televīzijas aparāts man ziņo, kas notiek ārpasaulē.

Atklāta vēstule

Toronto, 1980. g. 14. jūlijā
125 Broadview Ave. M4M 2E9

LNJAK, ALJA,
latviešu draudzēm, organizācijām un
latviešu studentu un studenšu korporācijām.

Kāda personu grupa ir izplānojusi Baņutas Rubesas dziesmu spēles „Varoņdarbi" uzveduma atkārtojumus š. g. 27. septembrī Toronto un 25. oktobrī Ņujorkā. Šajā sakarībā griežamies pie latviešu sabiedrības visos kontinentos ar šādu aicinājumu: Šeit parakstījušies latviešu karavīri, Latvijas brīvības cīnītāji un latviešu karavīru organizāciju pārstāvji domājam:

1. ka „Varoņdarbu" teksts ir apzināti piesātināts ar latviešu varoņeposa simbolu sagrozījumiem un nievājumiem un kā tāds ir ideoloģiski nepieņemams latviešu tautas nacionālo simbolu izpratnes ietvaros;
2. ka jebkuŗa šī darba jeb tā atsevišķo daļu apzināta vai neapzināta ekspozīcija latviešu sabiedrībā grauj un mazina latviešu tautas nacionālās un ētiskās vērtības, reizē ar to vājinot mūsu spēkus Latvijas brīvības un neatkarības atgūšanas centieniem. Pozitīvu pienesumu nedodot, tas tikai palīdz latviešu tautu iznīcināt gribētājām varām, ideoloģijām un to pārstāvētājiem.
3. Mēs aicinām atsaukt jebkuŗu šīs dziesmu spēles turpmāku ekspozīciju latviešu trimdas sabiedrībā.
4. Mēs aicinām latviešu draudzes, organizācijas, studentu korporācijas un nacionāli domājošus tautiešus ne morāli, ne arī materiāli atbalstīt „Varoņdarbu" vai līdzīgas temas vai noslieces uzvedumiem, kā arī liegt pabalstu tām sabiedriskām organizācijām vai pasākumiem, kas šādu ideju pasākumus atbalsta materiāli vai arī atļauj to ekspozīciju savās telpās, kursu vai studiju programmās.
5. Mēs aicinām ikvienu nacionāli domājošu tautieti, draudzi, organizāciju un korporāciju atklāti protestēt pret šādu un līdzīga satura un noslieces „kultūras" pienesumiem latviešu sabiedrībā, bet jo sevišķi to iekļaušanu latviešu jaunatnes domu un stājas veidotājos iestādījumos.: skolās, kursos, semināros un nometnēs.
6. Mēs aicinām visas latviešu draudzes, organizācijas, studentu un studenšu korporācijas nekavējoties vienoties un piegriezt lielāku vērību nacionālās, latviešu un Latvijas brīvības domu nesošās jaunatnes apzināšanā, vienošanā un vadīšanā.

Jānis Kapteinis, L.k.o.k.
Alfreds Ķūrens, L.k.o.k.
Arturs Vītoliņš, L.k.o.k.
Alberts Ameriks, L.k.o.k.
Karavīru apvienība „Ziemeļnieki"

A. Tirzītis,
Latviešu kara veterānu strēlnieku biedrība Kanadā

K. Tannis,
Plkv. Kalpaka bataljona savienība

V. Plūdons,
DV Kanadas zemes valde

G. Krustiņš,
LKIA Kanadas zemes valde.

V. Ţikiņš,
Kritušo karavīru piemineklja padome

J. Bērziņš,
Sadberijas latv. apvienoto org. valde.

VANKUVERA

● Vankuveras un tuvākās apkārtnes latvieši Jāņus aizlīgoja pie straujās Čilivaka upes, kur bija sapulcējušie pāri par simt jautro līgotāju. Bija ciemiņi arī no tālākām vietām: Hamiltonas, Toronto, Sietlas un Takomas. Jāņabērnus ar sieru un alu sagaidīja Jāņamāte Vija Pelēna un Jāņatēvs J. Paeglīts.

Tā pagājušā nedēļā uz 22 televīzijas raidāmceļa es kādā vakarā pēkšņi uztvēru paneļa diskusiju, kuŗā man par lielu pārsteigumu sirdīgi savu viedokli aizstāvēja arī kāds latviešu inteligences pārstāvis. Tā kā es nogulēju raidījuma sākumu, nezinu, par kādiem kultiem īsti piecu pretēju ieskatu intelektuāļi strīdējās. Nometņošanas kulta vārdu, diemžēl, nedzirdēju. No otras puses, es pagaidām vēl nesēžu teltī ar sakrustotām kājām un nemeditēju par to, ko es nākamajā reizē pastāstīšu latviešu makšķernieku draudzes locekļiem. Arī odi vēl nav izbeiguši savas negantās nodarbības. Te jāpiezīmē, ka asinskārās kodējas ir tikai odu cilts skaistā dzimuma pārstāves. Odu tēviņi ir džentlmeņi, un tie nevienam nekož.

Ar odonēm cīnoties, sūtot sveicienus un laba vēlējumus, palieku

Jūsu A. Pelēkais

Jāņu siera sējējas šogad bija Emma Kinslere un Alma Ruško. Vankuveras Latviešu biedrības valdes priekšsēdis A. Pūpols rīkotāju vārdā pateicās un pasniedza veltes namatēviem S. Zelčam un Lieljurim, kā arī mūzikas meistaram J. Paeglītim. Jāņuguns gaismā tautieši atcerējās vecās līgodziesmas un meldijas, kā arī jautrās rotaļas, kā kādreiz dzimtenes pakalnos. Līgotāju vidū bija neparasti liels jauniešu skaits.

● DV Britu Kolumbijas nodaļas vanadzes 29. jūnijā bija sanākušas uz savu kārtējo vakarēšanu vanadzes Almas Ruško mājā. Šoreiz vakarēšanā bija aicināti arī nodaļas vanagi, jo nodaļas delegāts Jāzeps Ruško solījās pastāstīt par redzēto un dzirdēto DV Kanadā 30. delegātu sapulcē un 30. g. darbības atceres svinībās Toronto. Vakarēšanu ar īsu uzrunu atklāja vanadžu kopas vadītāja Vija Pelēna, kam sekoja pagaŗš J. Ruško stāstījums par delegātu sapulci un DV 30. g. darbības atceres svinībām. Runātājs padarīja savu stāstījumu interesantu, ievijot tajā personiskos novērojumus, iespaidus un piedzīvojumus. Nobeigumā namatēvs rādīja slīdītes ar paskaidrojumiem par Britu Kolumbijas Zaļo dārgakmeni „Jade". Namamāte un nodaļas vanadzes bija sarūpējušas bagātu mielasta galdu.

J.R.

Pārdomas par bibeli

(Turpinājums no 15. lp.)

dzīvība, kas tic uz mani, jebšu tas būtu miris, tas dzīvos, un ikviens, kas dzīvo un tic uz mani, Tas nemirs ne mužam. Neviens nenāk pie tēva, kā vien caur mani.

Tātad dzīvā, kristīgā ticība ir Dieva dāvana, un katrs, kas šo dāvanu ir saņēmis, pieder Dieva draudzei un drīkst sevi saukt par kristīgo.

Kristīgā ticība atšķiras no citām reliģijām ar to, ka tai vienīgai ir tukšs kaps, kuŗā uz īsu laiku noguldīts šīs ticības dibinātājs. Pārējām reliģijām, lai cik pieņemamas tās liktos, nav iespēja to apliecināt, jo šo reliģiju dibinātāji joprojām gul savos kapos. Jēzus Kristus ir vienīgais augšāmcēlies Dieva dēls. Vienīgi Kristus draudzei jeb baznīcai ir sava sūtība: Mark. ev. 16, 15 — 20 – Un Viņš tiem sacīja: Eita pa visu pasauli un pasludiniet evaņģeliju visai radībai. Kas tic un top kristīts, tas taps svēts, bet kas netic, tas taps pazudināts. Svētīgs tas cilvēks, kuŗam Dievs viņa grēkus nepielīdzinās, kuŗam viņa grēki ir piedoti.

Arturs Pakalns

Andris Zeibots, C. A.

Cole, Zeibots & Company
CHARTERED ACCOUNTANTS

Henry Cole Management Group Limited
MANAGEMENT CONSULTANTS

797 Don Mills Rd., Don Mills, Ont. M3C 1V1. Tel. 429-2894

LOTUS FLOWERS

792 Bathurst St.
(pie Bloor St.)
Toronto, Ont. M5R 3G1
Tel. (416) 533-3884
(416) 533-0705

Ziedi un zaļie stādi lielā izvēlē.
Neatkarīgi no Jūsu dzīves vietas —
zvaniet vai rakstiet —
mēs Jums palīdzēsim.
Mēs runājam latviski
Irma Ray

UNITED FLORISTS OF CANADA
FLOWERS-BY-WIRE WORLD WIDE

FOAM-TECH
INSULATION CONTRACTOR
Namejs BATRAKS — (416) 274-3938

TAUPIET — izolējiet savu māju un vasarnīcu griestus un sienas, k āarī treileŗus. Speciālistu darbs ar vislabākiem izolācijas materiāliem. Aprēķini bez maksas.

P. O. Box 1, Station A, Missisauga, Ont. L5A 2Y9

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
Izjusti personīgi pakalpojumi,
pastāvīga kapella.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

KALNIŅŠ JEWELLERY LTD.
● DIMANTI ● PULKSTEŅI
● LATVISKAS ROTAS
Zeltkalies
ALDONAS KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
Veikali Toronto:
674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011
Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.
Veikali atvērti:
ceturtdienu un piektd. no 9 rītā — 8 vakarā.
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
sestdienās no pl. 9.30 rītā — 4 pēcp.

Labo visāda veid aautomašīnas
CREST MOTORS CUSTOM SERVICE
Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS
253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant)
Tel. 485-5537
Sestdienās strādā līdz pl. 12.00

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAILAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.
Māra Gugāns-Lūsis

HELLO WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5394
Sīkāku informāciju un paskaidrojumus ceļojuma jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens—769-8535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

Izdevīgs laiks
pasūtināt spalvu un dūnu
segas, pēļus spilvenus,
kā arī guļamos maisus un žaketes un izdarīt to labojumus.
Zvanīt 787-9021.

B & V Installers
IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES
gāzes un eļļas, kā arī gaisa vēsinātājus.
Zvanīt
Dienā Vakarā
Stan Back V. Ivans
783-6151 763-3374

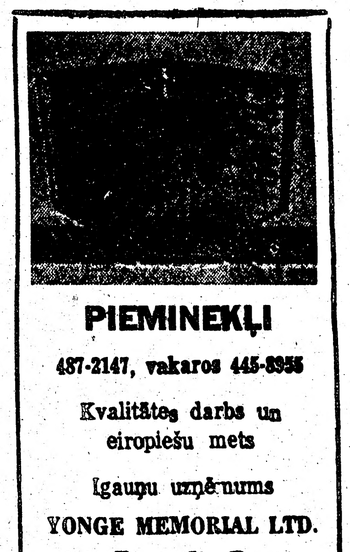

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville
Prasīt pēc E. J. Hopp

BŪVĒJU
ziemas un vasaras mājas.
Izdaru māju pārbūves un remontus, krāsošanu, cementa darbus u. c.
Sagādāju būvatļaujas.
K. SUNTAŽS, Toronto, tel. 751-6829.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcā
491 College Str.,
kā arī spiestuvē

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIETEIKTIES TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtdien., iesk., no pl. 12 dienā — 12naktī,
piektdien, sestdien no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienāsnopl.12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

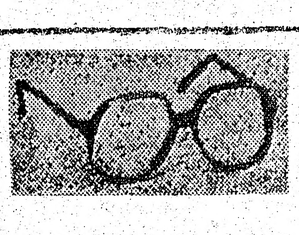

RATAS

IGAUŅU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm, arī no okupētās Latvijas

Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji

Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)

Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.

Latviešiem atlaide

Alcan Building Products

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju**

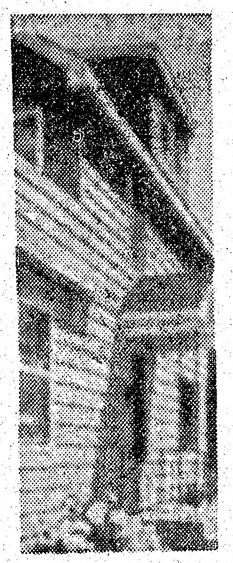

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶIZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3

Tel. 537-1401

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 — BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD. — 247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2

We believe every picture counts

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas — Bloor modaļas. Telef. 535-6252.

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

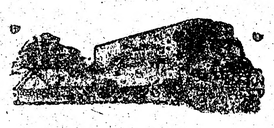

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

Andrejs M. Stikuts
B.A., LL.B.
ADVOKĀTS
17 Queen St. E., #701, Toronto, Ont. M5C 1P9. Tel. 364-6970

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas

Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (Īpatnē ji latviski medus dzelteni un zaļi).

ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS — ZIGFRID ART POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tel.536-8183.

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI

Iepriekš pieteikšanās
Tālr. 921-3924

670 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A8

RM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 924-1468

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Amber Printers and Publishers
spiestuvē nelielā skaitā vēl dabūjamas grāmatas:

Krišjānis Ozoliņš — Celies augšā, atmiņas — $7.50
Anna Ozoliņa — Atmiņu ziedi, dzejas — $6.00
Jānis Zariņš — Cepure ar zelta vārpu — $6.00
Eduards Freimanis — Divas pasaules — $3.75
Laiks, Telpa, Ļaudis — visas 3 daļas.

Ronalda Rēgena ...

(Turpinājum no 1. lp.)

četriem procentiem gadā Rēgens plāno gandrīz četrkārtīgu tagadējā aizsardzības budžeta palielināšanu. Tas nozīmē, ka amerikāņi Rēgena uzvaras gadījumā militārām vajadzībām izdos astronomisku skaitli — 400 bilj. dolarus.

Rēgens jau deklarējis, ka līdzekļus šim budžetam došot drastiskie ietaupījumi federālās valdības administrācijā. Protams, to var apšaubīt, bet amerikāņu tautas un visas rietumu pasaules brīvības nodrošināšanai neviena cena nevar izrādīties par augstu. Protams, ka Kremlis būs spiests no savas puses kāpināt jau tagad nesamērīgi lielo sarkanās imperijas bruņošanās budžetu. Tas nozīmēs radikālas pārmaiņas jau tā klibojošā Pad. savienības saimniecībā. Neizbēgama pirmā patēriņa preču produkcijas ierobežošana droši vien nepaliks bez atbalss tautas masās. Ideoloģiski komūnisms ir jau sen bankrotējis, un jāšaubās, vai apspiestie miljoni būs gatavi nest smagos personiskos upurus Brežņeva sludinātai „sociālismu uzvarai pasaulē".

Butaforiskā sarkanās imperijas mētropoles uzpošana un mēģinājums rādīt ārzemju tūristiem saimniecības labklājības ilūziju nepaliks bez sekām pēc tam, kad Maskavas olimpiada būs beigusies. Rietumu valstu daļēja boikota rezultātā tūristu skaits gan būs trīskārt mazāks, bet arī simts tūkstoši kapitālistu zemju reprezentanti, kas nākamās nedēļās iegriezīsies Pad. savienībā, atstās bīstamus dīgļus. Ne velti čeka olimpiadas laikā ierobežojusi pieeju Maskavai un brīdina tautu no CIA aģentu, cionistu un citu „neliešu" noziedzīgiem uzbrukumiem padomju pilsoņu politiskai modrībai. Ir zināms, ka čeka visvairāk norūpējusies par to olimpiadas programmas daļu, kas risinās okupētās Igaunijas mētropolē Tallinā.

Mums jāpiemin prezidenta Kārtera ceļojums uz Tokio, kur viņš kopā ar aptuveni simt vadošiem pasaules politiķiem piedalījās mirušā Japānas ministru prezidenta Okīras piemiņas ceremonijā. Divdesmit divās Tokio pavadītās stundās Kārters 75 minūtes apspriedās ar Ķīnas valdības galvu Huā. Vašingtonas un Pekingas attieksmju izveidošanās tālākās militāras alianses robežās ir visnozīmīgākais faktors Pad. savienības ekspansijas apturēšanā. Var tikai pabrīnīties, kādēļ pēc sarunām ar Huā Kārters tūlīt steidzās piebilst, ka Vašingtona un Pekinga neperinot neko, kas vērsts pret Pad. savienību vai kādu citu valsti. Par šo paskaidrojumu pat kaķim būtu jāsmējas, jo pret ko gan citu amerikāņu un ķīniešu alianse būtu vērsta, ja ne pret Kremļa dominēšanas apturēšanu.

Nelaiķa Okīras partijas uzvara paver iespēju Vašingtonas, Pekingas un Tokio militāras alianses tapšanai. Pēc pašreizējās konstitūcijas Japānai uzlikti drastiski ierobežojumi tās aizsardzības spēku izveidošanas plāksnē. Ir zināms, ka tanīs nelielajās Japānai atņemtajās salinās, kuras Pad. savienība ieguva II pasaules kara beigās, Kremlis sakoncentrējis jau tagad pāri par 10.000 vīru lielu garnizonu. Aizvadītajos gados Japānas aizsardzība balstījusies uz ASV palīdzības garantijām. Arī japāņi tagad pamatoti sāk šaubīties, vai amerikāņi šo palīdzību īstā laikā spēs sniegt. Ļoti iespējams, ka jaunais Japānas ministru prezidents Sazuki ierosinās esošās konstitūcijas grozījumus, kas pavērs ceļu Japānas apbruņošanai. Japanas rūpniecības lieluzņēmumi var viegli pārslēgties no mazautomobiļu produkcijas uz tanku, lielgabalu un lidmašīnu ražošanu. Nākamā militārā konfliktā izšķirīga nozīme būs sarežģītiem skaitļotājiem. Šajā nozarē Japāna jau aizsteigusies priekšā visai pārējai pasaulei. Japānas apbruņošanās un ieroču piegāde sarkanai Ķīnai Tālajos austrumos var radīt jaunu politisku stabilitāti.

Par lielu pārsteigumu jāuzskata pirmā amerikāņu ķīlnieka atbrīvošana Irānā. Vicekonsula Ričarda Kvīna atbrīvošanai veselības un „humanitāru" iemeslu dēļ piekritis pats Ajatola Komeini. Optimisms, ka Kvīnam sekos arī pārējo ķīlnieku atbrīvošana, ir priekšlaicīgs. Irāna pārdzīvo nopietnu iekšpolitisku krizi, jo vēl aizvadītajā nedēļā Komeini izdevās laikus atklāt apvērsumu, kura rezultātā tagad apcietināti ap 500 dumpinieku, to vidū vairāki irāniešu armijas virsnieki. Vēl lielākas bažas rada marksistu un komūnistu demonstrācijas, kas tagad jau atklāti noraida Komeini varu.

Pāvesta 12 dienu ilgais Brazilijas svētceļojums beidzies. Apbrīnojamā politiskā tālredzībā pāvests licis saprast Brazilijas valdībai plašu sociālu reformu nepieciešamību. Viņš uostājies vajāto un cietēju pusē, bet reizē brīdinājis katoļu garīdzniecību no aktīvas ieslēgšanās laicīgā politikā. Šis pāvesta brīdinājums domāts pret tiem katoļu baznīcas garīdzniekiem, kas Latīņu Amerikā sadarbojas ar marksistiem un citiem radikāliem elementiem.

Palūkojoties Vecajā kontinentā, jākonstatē, ka arī eiropiešu bažas, vai tie var paļauties uz amerikāņu aizsardzības garantijām, pieaug. Nav nekāds noslēpums, ka Rietumvācijā stacionēto amerikāņu bruņoto spēku morāle un kaujas spējas noslīdējušas bīstami zemā līmenī. Vēl lielākas bažas rada amerikāņu nespēja izšķirīgā brīdī piegādāt nepieciešamās rezerves un municiju. Varbūt nav pārspīlēts to militāro lietpratēju apgalvojums, ka Kārters krizes gadījumā uz Eiropu varētu pārsviest tikai vienu divīziju. Un tā jāsecina, ka visa Eiropas aizsardzība faktiski balstās uz amerikāņu solītā ātombumbu atmaksas pēriena, ko agresijas gadījumā saņemtu Pad. savienība. Jāpatur vērā, ka sodot uzbrucēju, amerikāņiem būtu jārēķinās ar Kremļa ātomieroču pretakciju. Un tā eiropieši pamatoti jautā, vai amerikāņu prezidents Eiropas krizes gadījumā vispār izšķirtos par ātomieroču konfrontāciju, kurā lieli upuri nenoliedzami būtu jānes arī ASV civiliedzīvotājiem.

Aleksandrs Ķegumnieks

Latviešu skolas Hamiltonā 32. mācību gada nobeiguma un pamatskolas 25. un ģimnazijas 15. izlaiduma kopīgs sarīkojums notika 8. jūnijā. Augšējā attēlā ģimnaziju beigušie Andris Dindzāns un Rasma Suškova. Apakšējā attēlā pamatskolu beigušie, no kreisās: Toms Cakuls, Ingrīda Golta, Brigita Kuncāne un Anda Ādlere ar klases audzinātāju V. Avenu.

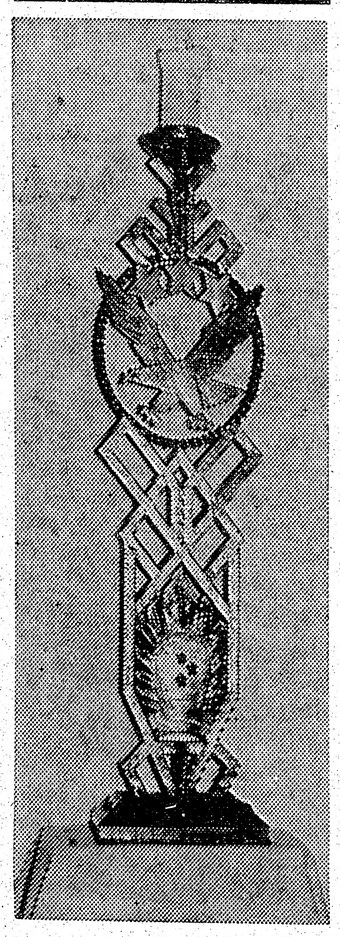

Indianapolē 14. jūnija piemiņas dievkalpojumā, kuru vadīja māc. P. Nesaule un T. Gulbis, iesvētīja vietējās DV apvienības dāvāto svečturi — piemiņas ugunij par Latviju kritušajiem varoņiem. To ozolkokā griezis mākslinieks Miķelis Geistauts. Pamatplāksnē ir uzraksts: „Karavīri bēdājās..." Karogu sardzē simboliski bija pārstāvēti kalpakiešu (A. Beimanis), Latvijas armija (V. JansonsJurāts) un leģionāri (V. Burģis). Dievkalpojumu kuplināja soprāns Lilija Gleške.

(Vlgs)

Atzinība latviešu ārstei

Kentakijas profesionālo sieviešu klubu federācija godināja Dr. Astru Urjāni-Kiddu par izcilu darbu veselības kopšanas un aizsardzības laukā Kentakijas pavalstī, pasniedzot atzinības rakstu un balvu. Astra Urjāne beigusi Luisvilles universitātes medicīnas fakultāti. Vadījusi mātes un bērna veselības aizsardzību un kopšanas nodaļu pie valdības veselības departamenta. Pēc mastera grada iegūšanas Mičigenas universitātē Annarborā, vadījusi veselības departamentus vairākos rajonos. Blakus administratīvajam darbam iekārtojusi un vada dažādas klinikas, sevišķu vērību veltot mātes un bērna veselības kopšanai, tuberkulozes ārstēšanai un apkaļošanai, tāpat vēža slimības iespējami agrai diagnozēšanai un dzirdes pārbaudei skolas vecuma bērniem. Astra ir bij. Jelgavas un Bauskas apriņķa ārsta Dr. Jāņa Urjāņa meita, aktīvi piedalās latviešu sabiedriskā dzīvē un jau vairākus gadus no vietas bijusi Kentakijas latviešu kluba delegāte ALA kongresos, viņa ir arī ALA mūža biedre, dalībniece Latviešu un Latvijas fondā.

V. Zirnītis

Juristu konference Libekā

Libekā jūnija beigās notika Eiropas juristu konference, kuŗa bija sasaukta, lai atzīmētu Starptautiskās juristu komisijas vācu sekcijas 25 gadu pastāvēšanu. Konferenci ievadīja šīs sekcijas prezidija priekšsēdis bij. vācu galvenais prokurors L. Martins, kas sūdzējās, ka, pretēji visiem līgumiem un deklarācijām, cilvēka tiesībām nav „nodrošināta reālitāte". Tāpat kā līdz šim, arī turpmāk paliek atklāts jautājums, kādā veidā varētu panākt prasību par cilvēka tiesību īstenošanu.

Šlēzvigas Holšteinas tieslietu ministrs Klauzens aicināja cīnīties tālāk par cilvēka tiesību īstenošanu visā pasaulē. Kamēr komūnistiskās valstis saviem pilsoņiem neatļauj brīvību starptautisko cilvēka tiesību līgumu ietvaros, Rietumvācijas pilsoņi aicināti būt nomodā par cilvēka tiesību ievērošanu.

Eiropas augstākās tiesas prezidents prof. H. Kučers sniedza plašu pārskatu par Eiropas tiesību normām un tiesu praksi Eiropā, bet Eiropas padomes tieslietu nodaļas vadītājs Dr. Roge runāja par Eiropas cilvēka tiesību konvencijas pārkāpumiem.

Tajā pašā laikā Libekā par satraukumu gādāja kāda telefoniska saruna. Stiprā ārzemju akcentā vācu valodā kāds zvanītājs piedraudēja uzspridzināt Lizijas viesnīcu, kurā notika konference, ja tajā arī turpmāk piedalīsies Izraēlas pārstāvji.

Pavisam konferencē piedalījās 90 prominenti juristi no 6 Eiropas valstīm un 2 juristi no Izraēlas. Baltiešus Eiropas juristu konferencē pārstāvēja Ādolfs Šilde, kas konferences vadībai nodeva PBLA informācijas biroja Minsterē izstrādāto iesniegumu: „Latviešu jurisrists — KGB upuris". Tajā vērsta uzmanība uz juristu Pēteri Lazdu, kas atrodas padomju psīchiatriskā iestādē. Ā. Šilde Libekas Forverkera kapos nolika ziedus pie bij. Latvijas konservātorijas rektora prof. J. Vītola piemineķļa.

Valdis Straume

BĒRZAINE

9. augustā pl. 9 TLMM kluba gadskārtējās eksternās šaušanas sacensības. Vakarā zaļumballe. Spēlēs Zakuļa orķestris. Brīva ieeja.

VĪTA

gatavo viesībām — mazām, elegantām, intimām. Tālrunis

491-9465

ŅUJORKA

● Oļģerta Tamaža piemiņai puķu vietā sāziedotie 3636 dolari nodoti Ņujorkas latviešu draudzes lauku īpašuma komitejai lielākiem uzlabojumiem. Tas darīts saskaņā ar aizgājēja dzīvesbiedres Vijas Tāmužas novēlējumu. Mācītāja D. Grauda piemiņai veltītie 800 dolari arī nodoti draudzes lauku īpašuma komitejai.